

GOVERNMENT OF INDIA

DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGY

**CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY**

CALL NO. **891.53 Sun**

D.G.A. 79.

E21

10

11.14
91.1

THE DINKARD.

THE ORIGINAL PAHLAVI TEXT; THE SAME TRANSLITERATED IN
ZEND CHARACTERS; TRANSLATIONS OF THE TEXT IN THE
GUJARATI AND ENGLISH LANGUAGES; A COMMENTARY
AND A GLOSSARY OF SELECT TERMS

BY

PESHOTAN DASTUR BEHRAMJEE SANJANA.

VOL. VII.

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF THE

SIR JAMSHEDJI JEEJEEBHAI TRANSLATION FUND.

891.53
Sum

Ref 295
Sum

Bombay:

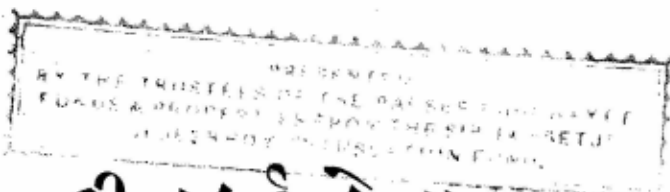
PRINTED AT THE DUFTUR ASHKARA OIL ENGINE PRESS.

87 COWASJEE PATELL STREET, FORT.

IN THE YEAR 1263 OF YEJDAJARD, AND 1894 OF CHRIST.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

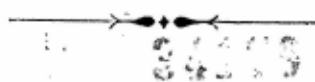
Acc. No. 34179
Date 10.6.58
Cat. No. 891.53/Sun.

દીનકર્દ કેતાબ,

તેહની

અસલ પેહલવી એબારત, જંદ અક્ષરે ઉચ્ચાર, ગુજરાતી
તથા ઈંગરેજી તરજુમો, શીરેહ, અને અગતજોગ
પેહલવી શીબોની ફરહંગ સાથે.

બનાવનાર,

પેશોતન દસતુર બેહરામજી સંભાળા.

દફતર સાત મું.

સર જમશેદજી જીભાઈ ટ્રાંસલેશન પ્રંકના આસારા હેઠલ
છપાવી પરગટ કર્યું છે.

મુંબઈ,

દફતરે આશાકારી ઓઈલ ઈનજીન પ્રેસમાં છાપ્યું છે.

કોટ:-કાવસજી પટેલ સીટ, નાં ૮૭.

મુને ૧૨૬૩ યજ્ઞદગ્ધરી.

હસિવી મુને ૧૮૯૪.

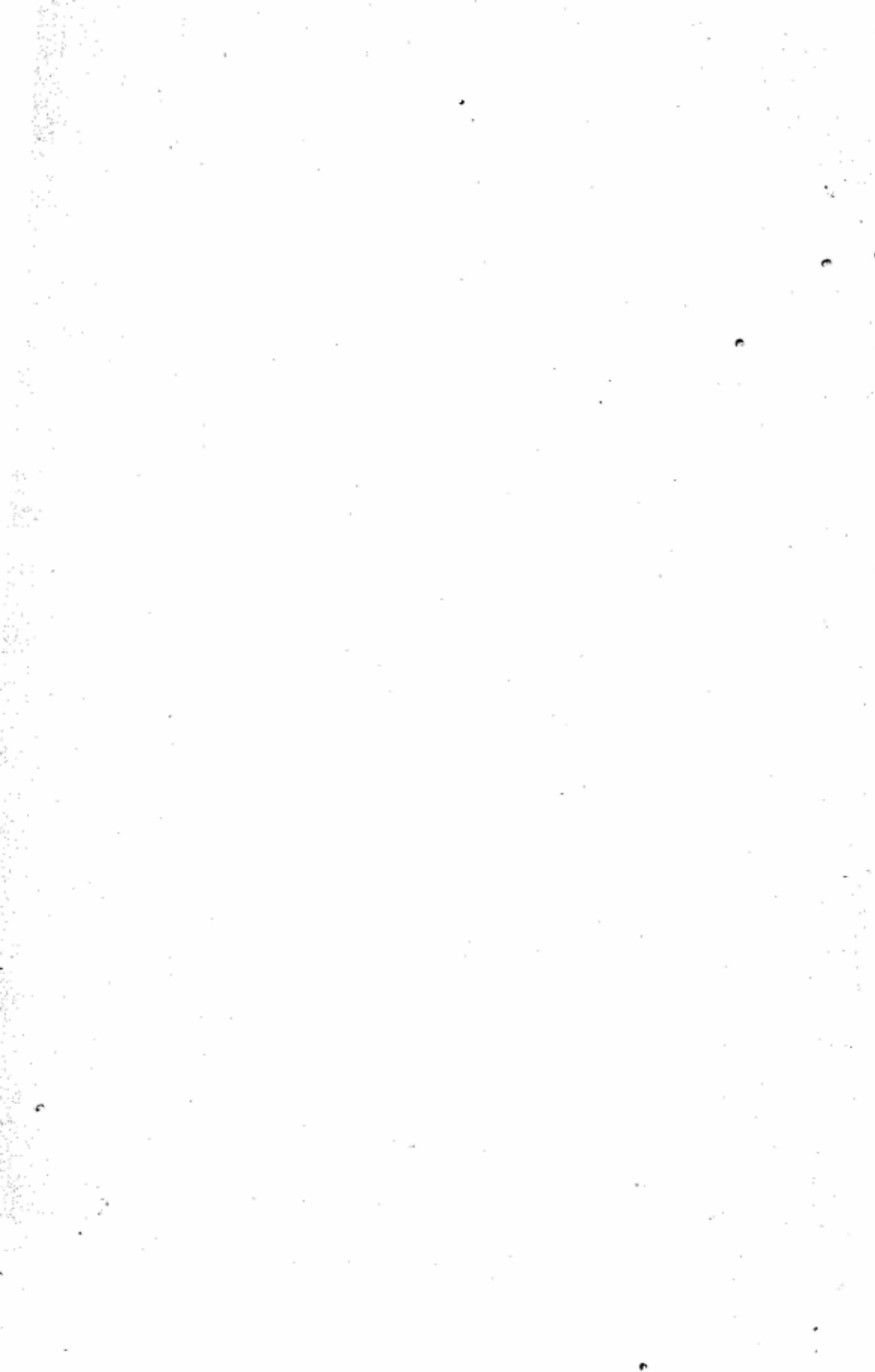

સાંકલ્યું.

માણસનાં જાણેઆણે સાર મળદીઅમ્મની દીનની દાનાઈ છે	૩૮૭
ખાદાએતાલા આતમાને આએ દુનીઆની કાયા તોખમના વસીલાથી આપનાર છે.	૩૮૭
દાદારની સાથે પેહેલો અને પાછલનો મંબંધ રાખનારી પેદાએશ વીથે	૩૮૮
એતમ બેહશત અને ખુરાં દોજખને લગતું કામ કરનાર આદમી વીથે	૩૮૮
હકુમતે પોહમનારાં અને તેથી પદબદ્ધ થનારાં ખાનદાન વીથે	૩૮૯
(માણસનો) આતમા ખાદાએતાલાની બંદગી કબુલ કરનાર છે	૩૮૯
અથો અને પાપી આદમીની નીશાણુ	૩૯૦
આદમીએનો અને દુનીઆનો સુધારો કરનારા પાદશાહોની એલાદ કેહી ?	૩૯૦
ધણી ચહડતે દરજ્જેની તથા ધણી ખુરી હકુમત કરનારા રાજાઓ	૩૯૨
માણસ આએ દુનીઆને સાર તેમજ આવતી દુનીઆને સાર જ્યેદાર અને માતવાલુ શાથી બનેછે ?	૩૯૩
કહું માણસ પુણુ કરવા છતાં તેનો બદલો મેલવી શકતું નથી ?	૩૯૪
જમશેદ પાદશાહની લાવેલી દીનની લોકોને માલુ સમજ આપ્યાથી દેવોને આદમીએની તરફથી દુખી થવું છે	૩૯૫
પાદશાહ જમશેદની ટોળાંનું બલું કરવાની ૧૦ શીખામણુ	૩૯૮
પાદશાહ જમશેદની નસીહતોની વીરધ ખલકને નોકશાન કરનારા જોહાકની ૧૦ શીખામણુ	૩૯૯
સારાં દીલથી રહ્યત ઉપર હકુમત કરનારા (રાજા)ઓ	૪૦૧
વીચાર કરીને ધનસાકંથી ચુકાદો આપવો	૪૦૨
દાદાર, હાણી પોહઆડનારી દરએક વસ્તુને ઝરવે કેડાણેથી દુર કરનાર છે	૪૦૩
ઉલટાં મુલવાલી અનીતીનો તરીકો	૪૦૪
લોકોની નીતીવાલી હયાતીથી ખુરાઈ જાણતી નથી	૪૦૫
ખાદાએતાલાની મરજી આદમીએથી તેની પીછાણુ થવાની અને આદમીએની મરજી પોતાના એદને પીછાણુવાની છે	૪૦૬
એહરેમવાના પાંચ દુર્ગુણો આદમીની અંદર સવાખનાં કામની રાહ મારનાર છે તેથી માણસે પોતાને સુધારવું	૪૦૭
આદમીનું માલિકપણું	૪૦૯
અહરમજદને માનવાની ભલી દીનના કામોનો વીચાર	૪૦૯
ખલકના લોકોને હલાકીથી છુટકારો અને બુજેર્ગી મેલવવી એકજ દાનાઈથી છે.	૪૧૦
સલામતીવાળું આદમી ભલી દીનનાં લખાણુ ઉપર વીચાર રાખવાથી છે	૪૧૧
અપ્રમાણીક અને અનીતીવાળા દરજ્જી દાનાઈવાળાં પાપી માણસો વીથે	૪૧૧
દીનને લગતી ઉલટ આપનારાં આદમી વીથે	૪૧૨
મીનાઈ દુનીઆના તથા આએ દુનીઆના નીઆધીસોના ચુકાદોને લગતો વીચાર	૪૧૩

	સંદે.
આતમાને લગતી સંધામતીવાણાં વચ્ચેના	૪૧૩
કાયેદાસરની નેકી... ..	૪૧૪
વગર ધાસ્તીવાળી જીંદગી	૪૧૪
આદમીઓની પરવરશી અને તેઓના છુટકારા... ..	૪૧૫
આદમીઓની અંદર ધણુંજ ઉત્તમ અને ધણુંજ ખુર આદમી કયું છે?	૪૧૬
ગેબી સનજ મેળવવા સાથે યજ્ઞદાની યાદ કરવા વીથે... ..	૪૧૬
આદમીઓના આતમાને નોકસાત કરનારા જોહાકની કીરતી	૪૧૭
મજદીઅરની દીનથી આદમીની અંદર સારા ગુણો અને યાહુદીની દીનથી કુરુણાની ઉત્પત્તિ થાયછે	૪૧૮
ખંધે દુનીઆની ખુશીને માટે રમ્યતને સુધારનાર તથા તેને દુઃખ દેનાર રાજા વીથે... ..	૪૧૮
દાદાર અહુરમજ્દની પેહલ્લા આદમી સાથની દાસ્તી તથા તેની તરફનો માણસો ઉપર પેગામ લેઈ જાનારા યજ્ઞદા વીથે	૪૧૯
માણસને મજદીઅરની દીનનો સંબંધ ખોદાઈ અફઝની કહિઅત મેળવવાથી છે.. ..	૪૨૦
સારી અને ખરાબ જાતવાળાં મુજા—માણસને નેક જાતવાળું બનવું સારી ઉઠે અને ખુરા જોસ્વાવાળું બનવું ખુરી ઉઠે છે તે વીથે	૪૨૧
અગમખુદિવાલો સપ્ત પોતાના શત્રુનોથી લોકોને ફાયદાકારક રીતે ચલાવનાર છે.. ..	૪૨૨
આતમાને ખાણાં-પીનાથી હુશીઆર રહેવું છે, તથા બદનને તેથી જાળવી રાખવું છે.. ..	૪૨૨
આદમીની કાયાને મોતવાળી તથા વગર મોતની બનવા વીથે	૪૨૩
મોત અને એબને લગતી સખતી ઉપજાવનારી કહિઅત	૪૨૪
અંધમજ્દનીકિશની ઉપર સપેન્તોમજ્દનીકિશની સેવટની ફતેહ અહડતે દરજ્જાનાં કહિઅતથી છે	૪૨૪
ખુરા લોકોના માર તથા ધનથી ભલા લોકોને સાચવવા તથા ખુશ રાખવા	૪૨૫
દુઆ અને બદ દુઆ કેમ પોંદાયેછે તે વીથે... ..	૪૨૫
લગણુના તરીકાએ પાદશાહી બુનીઆદથી જનમેલો શાહજાદો પાદશાહીને સાફ લાએકેનો છે... ..	૪૨૭
હયાતીવાળાં (આદમી) ની કાએમ રહેનારી ખુશી અને નાખુશી તથા વગર હયાતીવાળાઓની નાપાએદાર ખુશી અને નાખુશી	૪૨૮
સારી અને નરસી હકુમત કરનારા હાકમાનું શેવટનું પરીણામ	૪૨૯
મજદીઅરની દીન એ અહુરમજ્દનું કેહવું છે તેની ધ્યાણી	૪૨૯
દીનથી કરનારા લોકોને આએ દુનીઆના પાદશાહઓએ સુધારવા	૪૨૯
આદમીનો યજ્ઞદા તથા દેવો સાથનો સંબંધ તથા જુદાગીનો સખબ.. ..	૪૩૧
હાકમાની લાએક ખુશી... ..	૪૩૨
શરૂઆતથી તે શેવટ સુધી ધરમની કહિઅત એહરેમનની ઉપર બલવંત છે... ..	૪૩૩
રોશની અને અંધારાની હસ્તી	૪૩૫
અહુરમજ્દની દીન તથા એહરેમનની દીનના હાકમ તથા ધરમચુરની ખાસીઅત.. ..	૪૩૫
આદમીને સચાઈ અને ધનસાફી મલવું અહુરમજ્દની પપ્તમાં રહેવાથી તથા એહરેમનની પપ્તમાં નહી જવાથી છે	૪૩૬

ભલી અને ખુરી દીનનું મુળ.. .. .	૪૩૭
આતમાનો સંભાલ કરનાર તથા આતમાને નોકસાન પોહ્યાડનાર કોણ છે ?..	૪૩૮
દુનીઆની અંદર ચહડતે દરજ્જેની તરણ કડમ્મત છે	૪૩૮
ચહડતા અને ઉતરતા યુલુવાળા સરદારે વીશે.. .. .	૪૩૯
મજદીઅસ્ની દીનની જાત—તેની અગમ બુદ્ધિ—દાનાઈ—બખ્શેશ—ઉદીઓગ—કામ—વીચાર—શક્તી—અને ફાએદા વીશે	૪૪૧
મજદીઅસ્ની દીન તથા દેવપ્રસ્તી દીનના પેશવા તથા આગેવાન વીશે	૪૪૨
દરએક જણને પાપથી છોડવનાર અને સવાબકાર બનાવનાર ધરમનો બાધ આપનાર દસ્તુર છે.. .. .	૪૪૩
દરએક જરતોશતીને પોશાક પેહડવાની અને શુદરેહ કુશતી વગર નહીં ચાલવાની ફરજ	૪૪૪
ભલી દીનનો તરીકો અને ખુરી દીનની રીતભાત.. .. .	૪૪૫
દુનીઆમાં દીનનો ફેલાવો કરનારી લાએક વસ્તુ કેમ છે ?.. .. .	૪૪૬
ધણું ચહડતાં અને ધણું ખુરાં આદમી વીશે	૪૪૭
દીનને પચંદ કરનારા તથા લોકોને યુનાહથી ફેરવનારા લોકો વીશે	૪૪૮
પેગમબર જરતોશતના હજારામાં થનારા તરણ ખુરી દીનવાળા હાકમ તથા ધરમશુરઆથી મજદીઅસ્ની દીનને તરણ મરતબે નોકસાન પોહ્યશ તે વીશે.	૪૪૯
આદાની અકલનો ભલી દીનની સાથે સંબંધ હોવા વીશે.. .. .	૪૪૯
સારા અને ખરાબ વખત વીશે	૪૫૦
ભલાં માણસનાં દીલમાં પાપની ધાસ્તી છે. અને ખુરાં માણસને તે નથી	૪૫૦
મજદીઅસ્ની દીનનો સંબંધ ધરાવનારો સખ્શ અશોઈની હકુમતને પાએદાર રાખનારો અને ખુરી દીનનાં સંબંધવાળાં હમાનને નાબુદ કરનારો છે..	૪૫૧
હયાતી ધરાવનારાઓનાં મકાન વીશે	૪૫૩
હાકમા સાથે આદમીઓના સંબંધનું રેહવું આદાઈ પ્રતાપથી છે	૪૫૩
સરવેથી સરસ ભલી દાનાઈવાળાં આદમીને આદાતાલાની તરફથી યજદાની મારફતે આદાઈ દોલતનું મલવું છે અને ખુરી દાનાઈવાળાં આદમીને તેનું મલવું નથી	૪૫૪
અપ્રમાણીક અને એવવન્તાં માણસના સંબંધવાળી ઇચ્છા.. .. .	૪૫૫
દીનદાર પાદશાહ જમશેદ આદમીઓને કરેલી નસીહતો	૪૫૫
ઝારેહને જાલવી રાખનારી તથા ઝારેહને હાંકી કાઢનારી વસ્તુ વીશે	૪૫૬
(ધનસાનનો) આતમા તેની દેહનો માલિક અને તેને સહમજ આપનાર તરીકે છે.	૪૫૭
હકુમતની કડમ્મત જેમ આદમીને ફાએદો કરનારી તેમજ નોકસાન કરનારી છે..	૪૫૭
આદમીએ આતમાને લગવું કામ કરવું અને જે કામ આતમાની વીરધનું હોએ તેને તેણે છોડી દેવું	૪૫૮
ઝારેહવાળા દાદારની કીરતોનો અનાદર કરવાએ માણસની કીરતીનું દુર થવું છે.	૪૫૯
ખલકની પાસખાની અને સંભાલ કરવા વીશે	૪૬૦
આદમીની ચહડતે દરજ્જેની તથા ઉતરતે દરજ્જેની કીમત વીશે	૪૬૦

(૧૪૦) માણસનાં ગણેઆણને સાઈ મળદીઅસની દીનની
દાંનાઈનાં બેહદ પ્રકરણોછે, તે વીશે ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

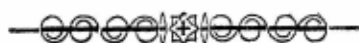
જાણુ કે, જે વસ્તુ સઘલી દાનાઈથી સીતગાર પામેલી છે, તે ૨
મળદીઅસની દીન છે. અને તે, પેદાના કરનાર અહુરમઝનો આભાર
માનવા સાઈ મહડતે દરજ્જેનાં ગણેઆણવાલી અકલ છે, તથા તે
(અકલ), સઘલાં આદમીએને દરએક વસ્તુને માંટે એક (દાદાર) ને લાએકનાં
ગણેઆણથી મહડતે દરજ્જેનાં ગણેઆણવાલા બતાવનારી છે. તે (દીન) ની ૩
અપરમપાર સહમજનું પ્રકરણ દાનાઈની શક્તી ધરાવનારા દાંનાવ લોકોમાં
નથી. સહમજ ધરાવનારાં લોકોમાં જેઓ સરવેથી સરસ સહમજ ધરાવ- ૪
નારાછે, તેઓએ તેને લગતી સહમજ મેલવી શકેછે. આદમીની સહમજશક-
તીની અંદર કાએદાસરનું ગણેઆણ, મળદીઅસની દીનની દાનાઈથી છે.

(૧૪૧) ખોદાએતાલા મીનોને લગતી પેદાએશને આએ ફુનીઆંની ૧
કયા તોખમ (યાને યુનીઆદ) ના વસીલાથી આપનારો છે.
તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, જેખી પેદાએશને હયાતી આપનારો ખોદાએતાલા પોતે, ૨
ખેમાલમ રીતે, (આએ ફુનીઆંની) દરએક વસ્તુને, તોખમના વસીલાથી
કહ્યતવાલી કાયા આપનારો છે. જેમ ઉનનો દોરો કાંતવા અને વણવાથી
ઘણીએક તરેહનાં કપડાં બનેછે, તે પ્રમાણે પાક ખોદાએતાલા સઘલી જેખી
વસ્તુએને હયાતી આપનારો તથા બીયાંની મારફતે આએ ફુનીઆંની
કાયા બખ્શનારો છે. જેમ મહડતે દરજ્જેની ઉનથી તેને લગતા પોશાકો
છે, તેમ આએ ફુનીઆંની કાયાએ કેહેવાએલીછે.

- ૧ (૧૧૧) દાદારને લગતી તેની સાથે સંબંધ રાખનારી આગલી અને તેની સાથે સંબંધ રાખનારી પાછલની પેદાએશ કેહીછે ? તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ બાણુવું કે, દાદારની સાથે આગમનનો સંબંધ ધરાવનારી ખુદ દાદારના સંબંધવાલી પેદાએશ (યજ્ઞ અમેશાસ્પદો) છે. અને દાદારની સાથે સેવટને સંબંધ ધરાવનારી (પેદાએશ) હુદવાલા વખતની અંદર (યનો રીસ્તાખેબની આગમન) કશકેરેતિ (યાને છેલ્લા મુધારા) ને માટેનું કામ કરનારા લોકોની છે.*

- ૧ (૧૧૨) સરવેથી ચહડતે દરજ્જેની કુનીઆને માટેનું કામ કરનાર તથા સરવેથી ધુરી કુનીઆની તરફ વધારે ખેંચાનાર (આદમી) વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ બાણુવું કે સરવેથી ચહડતે દરજ્જેની કુનીઆને માટેનું કામ કરનાર આદમી તે છે, કે જે પોતાના મુખ્ય (ખોદાએતાલા) ની તાબેદારી કરનાર તથા તેના હોકમને માનનાર તથા તેને લગતા પાદશાહનાં ફરમાન પરમાણે ચાલનાર અને તે વખતના જરોશતી વડા ધરમગુરના હોકમને માન આપનાર હોય છે. જે આદમી ધુરી દીનને માટેના ફરેખ આપનારના સંબંધને લીધે પોતાના ખોદાને નહીં માનનાર છે, તે સરવેથી ધુરી કુનીઆની તરફ વધારે ખેંચાનાર છે, તે (આદમી) તેના વખતના જરોશતી વડા ધરમગુરની તથા તેને લગતા પાદશાહની નીમખહરામી તથા નાફરમાની કરનાર છે.

* છેલ્લા મુધારાને લગતું કામ કરનારા લોકો ગયોમરદ—હોશંગ—તેહમુરસ—જમશેદ—ફરેકુન—કેપસર—સાંમ—પેશાતન—હોશદર—હોશદર માહ—અને સોસીએશને સહમજવા.

(૧૪૧) હકુમતે પોહચનારી ઝોલાદની નીશાનો તથા તે હકુમતને ૧
તેથી પાછી ફરવાની નીશાનો વીશે, ભલી દીનને
લગતો ઝોલાસો.

જાણુ કે, જે ખાનદાનવાળાઓમાં તુરનો પ્રકાશ—ખોદાઈ ૨
બુદ્ધિનું રેહડાણુ—અને બંદગીથી (ખોદાએતાલા તથા યજ્ઞ અમે-
શાસ્પંદોનો) સંબંધ હોય, તેઓને હકુમતે પોહચવું છે—અને તેઓને
મોટા અને નાંધલા ઉપર બુજેરગીનું મેલવવું—તેઓની બરદાશત
કરવી—નાંધલાથી તે મોહટાનું સારી રીતે સાંભલવું—ભલાઈ શાથનું
મહડતે દરજ્જેનું કહ્યત—બેટાના ફરજંદની ઘણી વરધી અને
(તેઓથી) ફનીઆમાં મોતનું કમ થવું છે.

જે ખાનદાનમાંથી હકુમતનું પાછું ફરવું છે, તેની નીશાન સારા ૩
ખવાસવાલી બુદ્ધિનું તેથી પાછું ફરવું છે—નાશકારક લડાઈનું (તેની
અંદર) રેહડાણુ થાય છે. તેમાં યજ્ઞંદની દોસ્તી રેહતી નથી—મોહટાથી તે
નાંધલાને તેની તરફથી ખરાબ મદદ કરવી છે—તે નાંધલાથી તે મોહટાનું
સાંભલનારો નથી—મહડતે દરજ્જેનાં બેટાઓનાં ફરજંદની વરધી તેને
ત્યાં થતી નથી અને તેનીથી ફનીઆમાં મોતનો ઘણો ઉપદ્રવ થાય છે.

(૧૪૦) આતમા (પાક ખોદાએતાલાની) બંદગીને કબુલનારો છે, ૧
તે વીશે ભલી દીનને લગતો ઝોલાસો.

જાણુ કે, જે શખ્સ અગમ બુદ્ધિવાલો છે, તે પોતાના આતમાને ૨
સાફ (પાક દાદારની) બંદગીને કબુલ રાખનારો છે; કારણ કે તે પોતાની
ખોદાઈ દોસ્તીવાલી જાતથી—નીરમલ સચ્ચાઈથી—કાએદાસરના વાજબી
બોલવાથી—અને ભરોસો રાખવાનેગ સખુનો વાપરવાથી—દાનેશ-
મંદોની સોહબત રાખવાથી અને તપાસ રાખીને ઘટે વખતે વાતચીત
કરવાથી, પોતાનો (દાનખથી) છુટકારો મેલવનારો છે.

૧ (૨૪૧) અશો અને પાપી (આદમી) ની નીશાંન વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાશો.

૨ જાણુવું કે, અશો અને પાપી (આદમી) ને લગતી ઘણીએક નશાંણીઓ છે, તેમાં અશોને નેકનામી અને પાપીને બદનામીની. (ધધાંણી) છે. આતમાને લગતા ગેબી જવાંને (યાને બોદ—અપો—રવાંન અને ફરોહર) ને લગતા પુરતા સુધારાથી, તે અશોની ઉપર નેકીનું પ્રકાશવું છે. અને તેની જાત રોશની વાલી સરવેથી ચહુડતે દરજ્જેનાં ઉપરી (અશો અહુરમજ્દ) થી છે. તથા (મીનાઇ જેહાનમાં) તેનાં રવાનનું મકાંન ચહુડતે દરજ્જેનું છે.

૩ પાપીનાં રવાંનને વધારે કહ્યતદાર બનવું, અધારાવાલાં (દિબખ) ની ગંધાતી જાતવાલા સરવેથી ચહુડતે દરજ્જેના (એહેરેમન) થી છે. દીનમાં જણાવેલું છે કે, જેની ઉપર યજ્ઞોનું પ્રકાશવું છે, તે અશો લોકોની અંદર વધારે કહ્યતવાલો છે, પાપીઓના ધંધાતા સરદાર (એહેરેમન) ની ઉપર, અશોની અંદર જે વધારે અશો છે તે ઉનએ દરજ્જેનો છે. અને પાપીની અંદર જે વધારે પાપી આદમી છે, તેને નાસ પામનાર (એહેરેમને) બનાવેલું છે.

૧ (૨૪૨) આદમીઓની ઓલાદની અંદરના આદમીઓને
સુધારનારા, ઘણો સુધારો કરનારા, અને (ફુનીઆને)
સરવેથી સરસ જેબદાર બનાવનારા પાદશાહ-
ઓની ઓલાદ વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાશો.

૨ જાણુવું કે, સઘલાં આદમીઓ ગયોમરદની ઓલાદના છે. અને ગયોમરદની અંદરથી સરવેને સુધારનારા પાદશાહની બુનીઆદના ફરવાક* થી ચહુડતે દરજ્જેના એઆર બખતાવર છોકરાઓ જનમેઆ હતા. (તેમાં એક) હોશહંગ—(બીજો) વહુદાદે—(તરીજો) અશોદાદે—અને (ચોથો)

* ગયોમર ફરવાક—વીસે બુન્દેહશને નાંમની પેહલવી કેતાબમાં લખેલું કે તે સીઆ-મકની ઓલાદનો હતો. અને ફરવાકનાં તોખમથી પાદશાહ હોશંગ જન્મ્યો હતો.

તાજ. હોશહંગની ઓલાદની અંદર ઘણાં સુધારો કરનાર ધરાની (પાદ- ૩
શાહ) ઓનો વડીઅલ એરચ જનમેઓ હતો. અને ધરમી કામ કરનાર ૪
- નેરીઓસંગથી ધરાનનો બુજેરગ પાદશાહ માનુશએહર (મીનાએહર) ૫
જનમેઓ હતો. અને આએ દીનદાર નેરીઓસંગની ઓલાદના
(ફનીઆને) સરવેથી સરસ જ્યદાર બનાવનાર માનુશએહરથી મોટી
બુજેરગીવાલો કયાંની પાદશાહોનો. વડીઅલ કેકોબાદ જનમેઓ હતો.†

* પાદશાહ મીનાએહર એરચની દીકરીને પેટે પાદશાહ ફરેદુનના બાધનો
છોકરો જે પરએજગાર નેરીઓસંગ નામનો હતો તેની બુનીઆદથી જનમેઓ
હતો. શાહનામાંની અંદર શાએર શીરદુસીએ એ પાદશાહના બાપનું નામ પશંગ
'પશંગ' કરીને લખેલું છે, તે ઉપરથી ધારવાને બનેછે કે પેહલવી વાંચણની
આંખીથી પશંગ નેરીઓસંગનું પશંગ પશંગ—થાએલું છે. એ વીશે શાહના-
માંની અંદર શાએર શીરદુસી નીચે મુજબ લખેછે :—

مران لاله رخ راز سرتا بيابي	تو کفتي مکرابرجستي بجايي
چو بر رست و آمدش هنگام شوي	چو پروين شدش روي و چو قدير روي
نيا نامزدن کرد شويش پشنگ	بد و دان چندي برآمد درنگ
پشنگ آنکه پور برادرش بود	تران از کرانمايه کوهش بود
کوي بود از تخم جمشيد شاه	سزاور شاهي و تخت و کلاه
يکي پور زادن آن هذرمنده ماه	چگونه سزاور تخت و کلاه
فرديدون چو روشن جهانرا بديد	بچه نو آمد سبک بفرديد
مي روشن آورد و فرخنده جام	مراو را نهادش منورچهر نام

પાદશાહ મીનાએહર એરચનો વારસ (યાને પાલક) હોવાથી ફરેદુન
યશતના ૨૮ માં કરદામાં તેના નામને ફરેદુનનાં ફરેહરની યાદ કીધા પછી
એરચની સાથે યાદ કીધામાં આવેલું છે.

مران لاله رخ راز سرتا بيابي . تو کفتي مکرابرجستي بجايي

چو بر رست و آمدش هنگام شوي . چو پروين شدش روي و چو قدير روي

ફરેદુન આયવીઆનનાં અશોફરેહરની હમો યાદ કરીએ છએ.
મીનાએહર એરચનાં અશોફરેહરની હમો યાદ કરીએ છએ.
તેમજ હાલમાં જયતની કીરીઆમાં આપણા કદીમ પાદશાહોનાં નામની
અંદર મીનાએહરનું નામ એરચની સાથે લીજએ છએ.

† કયાંની વહિસનો વડો કેકોબાદ પાદશાહ ફરેદુનની ઓલાદનો હતો એવું
દીનકરદનાં ઉપલાં લખાણમાં આવેલું છે, તેજ પ્રમાણે શીરદુસી તુશીનાં શાહનામાંની
અંદરખી એ પાદશાહ ફરેદુનની ઓલાદનો હતો એવું જ્યાં પહેલવાન રસતમના
પુછવાથી તેણે નીચે મુજબ જણાવીલું હતું :—

ز تخم فرديدون منم کيقباد	پدر بر پدر نام دارم ياد
چو بشنيک رستم فروزون سر	بخدمت فرون آمد از تخت زر

આએ કયાંની પાદશાહનાં રવાંતની યાદ, આપણા પેગમબર અશો જરતો-

ઉત્તેજન આપનારો—(ખલકને) ઘણીજ સંકટમાં રાખનારો—અને પોતાની હુકુમતથી લોકોને કમજોર કરનારો—પાપનું મુલ—ધન દેનાર—બીજાઓને ઘણું દુઃખ દેનારો—કુનીઆને સંકટમાં રાખનારાં (લોકોને) મદદ કરનારો—(લોકોને) અશક્ત કરનારો—(પોતાના) હરીફને કુદચ્છ આપનારો—અને બખીલીથી (ખલકને) ઘણીજ બંદીવાન કરનારો છે. વલી પેલા દુરઅંદેશ હાકમો વીશે કહેલું છે કે, ૪
તે પાદશાહો મોહટી નબરથી હુકુમતની મારફતે સખાવત કરનારા—હીમતથી લોકોને બચાવતી મારફત ઉધારનારા—તેઓનું પાલણુ કરનારા—લોકોને ચહુડતે દરજ્જેના બનાવનારા—મોલુકને જ્યદાર તથા રોનકદાર કરનારા—હજુરીઓને માનચેકરામ અને ચહુડતી પદવી આપનારા છે. અને (તેઓ) કુશમનોને જર કરેછે, તેઓને પછાત નાંખેછે અને (પોતે) ચહુડતે દરજ્જેની બુજેરગી મેલવેછે, અને ગેતી અને મીનાઈ (કુનીઆ) ને લગતી સઘલી નેકીનાં કાંમ કરેછે. હાકમો આતમાને (દુખ દેવાના) કનજુસીના વીચારથી હુકુમતને ખરાબ કરેછે—દુકાલ પાડેછે—ખલકને કમજોર બનાવેછે—અને લોકોના જલકાટને જાંખ પોહચાડેછે—તથા મુલકોની ખરાબ તથા બુરી અવસ્થા બનાવેછે અને (પોતાના) હજુરીઓ (યાને વજર અમીરો) ને દુખી અને પરતી દસાવાલાં કરેછે. અને જે ઉલટું કરનારા કુશમનો છે તેઓને વધારેછે અને સારી ચાલવાલા લોકોને હીના કરેછે. અને સઘલાઓને ખાંમીથી ચલાવેછે. ૫

(૧૪૬) હદવાલા અને વગર હદવાલા વખતને લગતી જ્યદાર દાનાઈથી (માણસ) શક્તીવાન કેમ થાયેછે? તથા હદવાલા તથા વગર હદના વખતમાં (માણસ) મોતવાલું (યાને ઈલા ભોગવનાર) સાથી બનેછે? તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે, હદવાલા વખતની અંદર ચહુડતે દરજ્જેની હયાતી દાનાઈના સબબથી છે, અને માણસ સઘલી રીતનું જ્યદાર તેથી બનેછે. દરએક બાબતમાં માણસને લાએક શક્તીવાલું થવું લાએક જનદ- ૨

ગીથી છે. જેમદાર દાનાઈ હોવાથી ઇનસાન સઘલી બાબતમાં શક્તી-
વાન નહીં હોય છે. તેથી ખલકનું મુલ (યાને લોકોને જનમ આપનાર)
જે અશો અહુરમઝદ છે, તેને લગતા વગર હદના વખતની સરવેને
સહમન આપનારો ધરમશુર સઘલી જેમદાર દાનાઈની અંદર પુરતો
શક્તીવાન છે. અને લોકો આસમાની દોરવાલા આએ ફુનીઆને લગતી
હદવાલા વખતની અંદર તેનીથી હયાતી ભોગવવાને શક્તીવાન થાય છે.

- ૩ જે પાપી (એહરેમન) છે, તે આસમાની દોર વગરના વગર હદના
વખતની અંદર હુમેશનું કુખ ભોગવનાર બનેલો છે. તેમજ જે પાપી
આદમી છે તે આએ હદવાલા દોરને લગતી યાને આએ ફુનીઆની
હયાતી પુરી કીધા પછી કુખ ભોગવનાર છે.

- ૧ (૧૮૦) જે કોઈ સવાબ કરવા છતાં તે કરેલા સવાબનો લાએક
બદલો મેલવવાને ઉમેદવાર રેહ છે, તે વીશે ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, જે કોઈ સવાબ કરવા છતાં તે કરેલા સવાબનો લાએક
બદલો મેલવાને ઉમેદવાર રેહ છે, તે (સવાબ) એઆર પ્રકારના છે.
- ૩ પેહલું—સવાબ કરવાને વાસ્તેનું ચહુડતે દરજ્જેનું કામ સહમનઆ
વગર, જે કામ સવાબ કરવાની સહમનને લગતું નહીં હોય તે કરે, તે
કાએદાસરનું નથી. એમ છતાં જે કોઈ તે દીનથી ઉલટું કામ કરે તો
તે કામનો બદલો તેને મુતલક પોહચતો નથી.
- ૪ બીજું—વલી જે (સવાબ) ની ઉપર તેની ઈચ્છા—શોક ધરાવનારી
નહીં હોય, પણ તેને કાંઈએક સવાબનાં કામ તરીકે ગણીને તે કરે, તો
તે અણગમતા કરેલા સવાબનો બદલો તેને મલતો નથી.
- ૫ તરીજું—વળી જે (સવાબનું) કામ કરવાને એક શખ્સ જાતે
શક્તીવાન હોય તથા તે કામને સવાબ તરીકે તે સમજે અને તેની
ઈચ્છા તે ઉપર હોય, તે છતાં તે સવાબનું કામ તે પોતે નહીં કરે (યાને
બીજા પાસે કરાવે) તો તે સવાબનું કરેલું કામ તેને નહીં પોહચે.

ચોથું—વહી જે શખસ એક કામને સવાબને માટેનું સહમત્ત ૬
અને તે કરવાની કુશેશ તેણે પોતાની ઇચ્છા અને બલે કરવી જોઈએ, તે
છતાં તેની હીલચાલ તે નહીં કરે, તો તેને સાફ કરેલો સવાબ તેને નહીં
પોંડ્યે. પણ જેને તે સવાબનું કામ સહમત્ત, તે સવાબનું કામ તેણે
પોતાની ઇચ્છા અને ઉલટથી કરવું જોઈએ, તે કરવામાં જેમ અને
તેમ તે કુશેશ કરે તો, તે કરેલા સવાબનો બદલો તે કરનારની આસા
મુજબ તેને મળે.

સવાબ કરવાને માટેનો ઘટતો વીચાર બે તરેહનો છે. (એક) બનતી ૭
કુશેશથી સવાબને લગતાં કામને પીછાણવાનો અને (બીજો) તે ઉપર શોક
રાખવાનો, કે તેને લગતી બનતી કુશેશથી તે સવાબનો તેને સંબંધ થાઈ
શકે. જેમકે અવસ્થામાં ફરમાવેલું છે કે, સવાબને માટેની બનતી કુશેશ
કરનાર—પેહલવાનોમાં સરવેથી સરસ પેહલવાન છે.

વહી ઉપર (સવાબની) એઆર વીગત જણાવેલી છે, તે ઉપરાંત ૮
દાનાઈ—ઈચ્છા—શકતી અને ઇન્દરીઓ ઇત્યાદીબી (સવાબકારીને
માટેની) કુશેશનો રસ્તો ખોલેલો મેલનારી એઆર વસ્તુઓ છે.

(૧૪૧) આદમીઓની તરફથી દેવોને કુખ થવું, એ જમશેદના ૧
લાવેલા ધરમના કાએદાઓ વારેઘડીએ આદમીઓને જાહેર
કરવાથી છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે દરએક વસ્તુને લગતાં કામને કાએદો થવો, એ ૨
જમશેદને લગતા ધરમના કાએદાઓથી છે. અને તેથી રૂહીયુત તથા
અઈબીયુતને તથા તેનાં ધુરાં કામોને હાંણી પોહ્યે છે. અને (તે જમશેદનો)
ધરમી કાએદો આદમીઓની અંદર દાદારની જાતી અકલની મારફતે
સુધારો કરનારો છે. તે (જમશેદનો) ધરમી કાએદો રૂહીયુત તથા અઈબી-
યુતની મતલબવાળા અને દેવનો ઉલટો વીચાર ધરાવનારા લોકોને ખોદાઈ
અકલથી હાંણી પોહ્યાડનારો છે. આદમીઓની અંદર ધરમને લગતી
ખોદાઈ અકલ હોવાથી તેઓ ઉલટા વીચારના દેવની ઉપર હુમેશાં ફતેહ
મેળવનારાં છે. આદમીઓને ધરમી તરીકાની ચાલચલણથી (બદીની ૩

- ૪ ઉપર) ફતેહ મેળવવી છે. અને તેથી ફહીયુત અને અધબીયુતને નબલાઈ મેલવવી, અને લોકોને ખુબીથી રેહવું છે. આદમીઓની અંદર તે પાદશાહ સરવેથી સરસ છે કે, જેની અંદર દાદારની જાતી અકલ વધારે હોય છે. અને તેથી તે (પાદશાહ) દરએક ઠેકાણેથી જાહેર—ઉલટા વીચારવાળા દરજને દુર કરનારો અને હાંકી કાઢનારો છે. અને તે ખોદાઈ અકલવાળા ધરમ-ગુરુઓની મારફતે આદમીઓને હીમતથી દીનતી સહમજ આપી સારી રીતે ચલાવનારો છે. અને ઉલટા વીચારના મુખ્યતી (પાને એહરેમનતી) નબલાઈથી દરએક ઠેકાણે આદમીઓની અંદર દેવના સંબંધ વગરની ખોદાઈ અકલની નસીહતની અસર થાય છે. અને ફતીઆમાં ઇતસાફ તથા ધરમી કાએદો ચાલુ રેહ છે, અને લોકો નેકીથી સુધારાવાળાં બને છે. જમશેદની હકુમત થવાની આગમનના હાકમોની અંદર દેવોનાં હુકામપણાંથી ખોદાની અકલની નબલાઈ—અને ઉલટી અકલનું વધારે બળ હવું. અને ખોદાઈ બુદ્ધીને નીતીવાન તરીકે દેવની ફહીયુત અને અધબીયુતની બુરી બુદ્ધીથી એટલો નીચે પડી ગીઓ હતા કે આદમીઓ ફાડી ખાનારાં જાનવરોનાં જેવાં હતાં. અને તેઓમાં ખોદાઈ નસીહત નહીં હોવાથી તેઓ બુરી હાલતના બનેઆં હતાં. અને તેઓ ઉપર ફહીયુત અને અધબીયુતને (પાને અખ્રામીક તથા એબ આપનારને) ઘણી ફતેહ મેલવવાથી તેઓ બેઅદબ બનેઆં હતાં. અને ધરમ વગર કામ કરવામાં—ખાવામાં—આપવામાં—રાખવામાં અને બીજી ચાલચલણમાં ખરાબ થાયેલાં હતાં. અને તેથી ફતીઆમાં ગોયા આએ રીતે જણાતી હતી, કે આદમીઓની તરફથી ખોદાની ધરમી બુદ્ધીનું પાછું ફરવું અને દેવની બુરી બુદ્ધીનું ફાવવું હોય, તથા ખોદાઈ બુદ્ધીવાળા તરીકાના વિચારનું ફતીઆમાંથી અસ્ત પામવું હોય અને ફહીયુત તથા અધબીયુતના અધરમી વીચારનું આદમીઓની અંદર રેહકાણુ થયું હોય અને ફતીઆમાં તેથી વેરાન તથા ખરાબ થઈ હોય.
- ૬ દાદારની ઇચ્છાથી જમશેદને હકુમતે પોહચવું અગત કરીને દેવોની આરાધના કરવાથી આદમીઓને અશક્ત કરવા સાફ તથા તેઓને ખોદાની ધરમી અકલથી દેવની ઉલટી અકલવાળા કમારગથી છુટકારો આપવા સાફ હવું. દેવોની ઉલટી અકલવાળા ફહીયુત તથા અધબીયુતનો ઉપાયે આદમીઓ ધરમી કાએદાવાલી ખોદાઈ અકલથી જોઈ શકે છે, અને દરએક જગ્યાએ દેવને આદમીઓથી આજેજ થવું—તથા

વગર મારગના બનવું અને નબલા થવું (તે ધરમી બુદ્ધીથી) છે. ખોદાતાલાની ધરમી બુદ્ધીના પ્રકાશવાચ્ચે દેવને લગતા રૂહીયુત અને અધબીયુતને હાણી પોંહચવી છે. અને ખોદાઈ બુદ્ધીવાલા ધરમના વીચારથી રૂહીયુત તથા અધબીયુતને (ફનીઆમાંથી) હાંકી કાઢવા છે. અને તેથી ફનીઆમાં મુલેહ સંપન્ન તથા બુજેરગી અને ચલકાટની કઢવતનું રેહવું છે. અને તેથી ફનીઆને આરાસ્તગી—સીનગાર અને શુખ રેહ છે. પણ દાદારની ચહડતે દર-બજની ખોરહે અને બુજેરગીને આદમીની ઉપરથી લેઈ લેવામાં આવે છે, ત્યારે તે આદમીને દોબખમાં પોંહચવું છે. અને તેની શુસ્ત જાતને દોબખની અંદર દેવનાં રૂપમાં હીલચાલ કરવી છે. અને તે વેળા તેનામાં દેવને મારવાની કસ્સી શક્તી રેહતી નથી. દેવો ખોરહેમંદ તથા ખોદાની આરાધના કરનારાં આદમીઓના ઉપાચેવાલા કામોથી અશક્ત થાય છે અને પાછા હટે છે. અને દેવો પોતે મરાચેલી અને હાણી પોંહચેલી શક્તીના થાય છે, તેઓ આદમીઓથી તેઓને અશક્ત થાવું અને દુર રેહવું છે. અને તેથી ઉલટા વીચારવાળો દેવ આદમીઓ ઉપર ગાલેખો કરવાથી પોતાને દુર રાખે છે તથા ઉલટા વીચારના રૂહીયુત તથા અધબીયુતને તેથી નબલું પડવું છે. અને ધરમી ખોદાઈ બુદ્ધીનું આદમીની અંદર પ્રકાશવું તથા ખલકની અંદર ખોદાઈ બુદ્ધીવાલા તરીકા તથા વીચારોને ફતેહ મેલવવી છે. અને તેથી અદુરમબદની પેદાએશને હાણી પોંહચાડવાનો અટકાવ કરવો છે. દીનમાં જાણાવેલું છે કે જમશેદના ખોલાસા ભરેલા ધરમી વીચારોથી (ફનીઆમાં) દરએક ઠેકાણે દેવોનો અટકાવ કરેઆમાં આવેઓ હતા.

(પાદશાહ જમશેદે) આદમીની અંદર દાદારની ખોદાઈ અકલનો ફેલાવો આચે અને આવતી બેહુ ફનીઆને લગતી ફાએદેમંદ આરાધના કરવા સાડું તથા આતમાને બેહુ ફનીઆને લગતો ખોરાક આપવા સાડું અને દરએક યજ્ઞ અમેશાસ્પંદને પીછાણવા સાડું કરેઓ હતા. કારણકે (આદમીઓને સાડું) દરએક મુખને જનમ આપનારો ધરમનો કાએદો છે. (આદમીઓને) યજ્ઞાંથી અટકાવવાં તથા તેઓની અંદર ઉલટા વીચાર ઉત્પન્ન કરવો, સઘલી હલાકીવાલી રૂહીયુત અને અધબીયુતની હુમેશની વગર તરીકાવાલી દીનથી છે.

- ૧ (૫૪૫) ટોલાનું ભણું કરનારા જમશેદની આદમીઓને માટેની
૧૦ શીખામણ, તથા તે ખુબી ભરેલી ૧૦ શીખામણની
વીરૂધની પેદાએશને ઘટાડનારા જોઆકની ૧૦ શીખામણ,
ભણી દીનને લગતા લખાણ ઊપરથી.

- ૨ ગણુડું કે, જોદાઈ અકલને જનમ આપનારી, લોકોને ક્ષાએદો
કરનારી—ભણી દીનને પસંદ પડતી દાદારની ઇચ્છાવાલી—ટોલાનું ભણું
કરનારા જમશેદની આદમીઓને ૧૦ નસીબત (નીચે મુજબ) કરે-
આમાં આવી હતી.
- ૩ પેહુલું—(આદમીઓએ) દાદારને ફુનીઆને પેદા કરનાર તથા
ફુનીઆને નહીં ખરાબ કરનાર તરીકે વીચારવો—ગણુવો—કેહુવો અને
તેની ઉપર (સરવેએ) એતેકાદ રાખતાં રહેવું.
- ૪ બીજું—આબાદીને માટેની કોઈબી વસ્તુને સાડું, દેવને (પાને
એહરેમનને) નહીં યાદ કરવો.
- ૫ તરીજું—પોતાની વચ્ચે ધરમને મોટો ગણુવો અને તે ઉપર
વીશ્વાસ રાખવો.
- ૬ ચોથું—દરએક કામમાં (પોતાને) પ્રમાણીકપણાંથી ચલાવવું, અને
તે (ચાલચલણ) થી કહીશુત અને અધબીશુતને વગર તેજના કરવા.
- ૭ પાંચમું—(લોકો સાથે) લાઈઓની માફક લાઈઅંધ તરીકે ખાનું ખાવું.
- ૮ છઠું—ખાપની માફકનું કામ કરવાની કેળવણી લેવાની આપે
(પોતાનાં) ફરજદાને સારી ઉલટ આપવી.
- ૯ સાતમું—અખશેશને લાએકનાઓને (ઇઆને ગરીબોને) પોતાના
તરીકે ગણીને અખશેશ કરવી. અને જો તેની તરફની કોઈ અખશેશથી
તેઓ નહીં ધરાએ તો (તેઓને) શીખામણ દેવી.
- ૧૦ આઠમું—દરએક જણે રવાંનને લગતો નેક બદલો મેલવવા સાડું
આદમીઓ તથા ગોસપદાને માતેલાં કરવા સાડું તે મકાનમાં અનાજના
કોથરાવોનો જખીરો કરી રાખવો.
- ૧૧ નવમું—(મકાનની અંદર) પખ્શીઓ તથા બકરાં અને મેહુનડાં-
ઓનાં નેજસતથી આદમીઓને નોકસાંત નહીં થાએ અને ઘણો ક્ષાએદો

થાએ તે સાડાં બદખોઈવાલી વસ્તુને ત્યાંથી દુર કરવાની (લોકોને) નસીહત કરવી.

દશમું—ગોસ્પંદ એચ્ચાર વરસની ઉમરે પોંહએ, તેની આગમ્ય ૧૨ ખોરાકના સામાનને સાડાં તેને નહીં મારવું; કારણકે એચ્ચાર વરસ સુધી ગોસ્પંદ—બકરાં અને મેહનડાંની જાતને પાલીને ઉધારવાનું ફરમાન છે. તેથી એચ્ચાર વરસમાં તેના દેખાવ તથા કદને વધવા દેવું અને એચ્ચાર વરસવેર તેને પાળવું અને તેવાર પછી તેહનો ઘટાડો થાએ.

(૧૮૮) નેક ટોલાવાળા જમશેદની આએ ઊપલી ખલકને પ્રાએદો ૧
કરનારી ૧૦ નસીઅતની સાહામણે, યજ્ઞાંની ખલકને
નાકસાંત પોહચાડનારા—યાહુદી ધરમના—દેવની
ઈચ્છાવાળા—પેદાએશનો ઘટાડો કરનારા—
ધરમગરૂ જોહાકની ૧૦ નસીહતો.

પેહલુ—જમશેદની દાદારને ફુનીઆંનો પેદા કરનાર તથા ફુની- ૨
આંને નહીં મારનારો કેહવાની (નસીહતની) સાંહમણે, જોહાકે દાદારને ફુનીઆંને હાણી પોંહચાડનાર તરીકે કહેએ હતા.

બીજું—જમશેદે દેવને ફુનીઆંની વસ્તુની આબાદી કરનાર તરીકે ૩
નહીં યાદ કરવાની નસીહત કરી હતી, તેની વીરૂધ્ધ જોહાકે ફુનીઆંની સરવે ચીજની આબાદી કરનાર તરીકે દેવોને ઇજવા સાડાં કહીઈ હતું.

તરીજું—જમશેદે આદમીઓની અંદર ઇનસાફને મોટું માન ૪
આપવા સાડાં નસીહત કરી હતી, તેની સાંહમણે જોહાકે ઇનસાફ અને ચુકાદાને હાણી પોંહચાડવા સાડાં તથા ઇનસાફની જગાએ લોકોનો ઉલટો ઇનસાફ કરવા કહીઈ હતું.

ચોથું—જમશેદે દરએક કામની અંદર પ્રમાણીકપણાંથી પોતાને ૫
ચલાવવા સાડાં નસીહત કરી હતી, તેની વીરૂધ્ધ જોહાકે દરએક કામની અંદર અપ્રમાણીક અને એમ આપનારી રીત વાપડવાનું (લોકોને) કહીઈ હતું.

- ૬ પાંચમું—જમશેદે લોકોની સાથે ભાઈ તરીકે ખોરાક ખાવાની નસીહત કરી હતી, તેની સાંહુમણે જાહાકે લોભ રાખવાની કેલવણી આપવા તથા જાહાકની જીનદગીથી (યાને એખલપેટાપણાથી) રેહવા સાડું કહીઈં હતું.
- ૭ છઠું—જમશેદે આપે તેનાં બચ્ચાંઓને પોતાના જીવું કામ કરવાની સારી કેલવણીની ઉલટ આપવા વીશે નસીહત કરી હતી; તેની સાહુમણે જાહાકે આપની માફકનું કામ કરવાની કેલવણીની ઉલટ તેનાં બચ્ચાંઓને નહીં આપવા સાડું વસીઅત કરી હતી.
- ૮ સાતમું—જમશેદે બખ્શોશ કરવાબેગ (ગરીબ) લોકોને પોતાની માફકના ગણીને બખ્શોશ કરવાની નસીહત કરી હતી; તેની વીરૂધ્ધ જાહાકે તેને લગતી બખ્શોશને દરએક જણ પાસેથી લુટી લેવા સાડું કહીઈં હતું.
- ૯ આઠમું—જમશેદે ગોસ્પંદને પુરતી ઉમરના થયા આગમ્ય કાપવાની મનાઈ કરી હતી; તેની સાહુમણે જાહાકે યાહુદીઓની રસમ પરમાણે શોકથી ગોસ્પંદને કાપવાની (લોકોને) કેલવણી આપી હતી.
- ૧૦ નવમું—જમશેદે કોઈ વસ્તુથી (આદમીઓ તથા ગોસ્પંદને) નોકસાત નહીં થાયે તે સાડું આદમીઓ અને ગોસ્પંદના ઘણા કુએદને સાડું ગંદગી અથવા બદબોધને તેઓથી દુર કરવાની નસીહત કરી હતી; તેની વીરૂધ્ધ જાહાકે યાહુદીના ધરમ પ્રમાણે દેવસ્થાનને ભોગ આપવા સાડું યજ્ઞપ્રસ્ત તથા પરહેજગાર આદમીનાં માથાને કાપવાની અગતની બલામણુ કરી હતી.
- ૧૧ દશમું—જમશેદે હુનાળા તથા શીઆલામાં (આદમીઓ અને ગોસ્પંદને) ઉધારવા સાડું અનાજનો ખખીરો કરી રાખવાની નસીહત કરી હતી. તેની વીરૂધ્ધ જાહાકે ઘાતકીપણાથી દીલમાં વેર રાખવા અને નવા નવા ભાએકસારીને કતલ કરવા સાડું કહીઈં હતું. આએ જમશેદની ૧૦ કુએદાકારક નસીહતની સાંહાંમણે જાહાકની આલમને નોકસાંત કરનારી દશ નસીહતને સારી રીતે લખીને ધરમનાં લખાણુ તરીકે જેરૂશલમની અંદર રાખવા સાડું (જાહાકે) ફરમાવીઈં હતું.
- ૧૩ તે પછીના યાહુદીઓના ધરમગુરુ ઈબ્રાહીમે તે લખાણુથી કામ કીધું

હતું. અને તે જાહાકની* તરફનું ધરમનું લખાણ હતું તેને લોકો સેવટે ૧૪
આવનારા ઇબરાહીમ પેગમબરનાં લખાણ તરીકે ગણવા લાગા હતા.
અને પેલા જાહાકથી સાંભલેલા સખુન હતા, તેને લોકોમાં ચાલુ
રાખવા સાફ કહીઈ હતું. તેથી દરએક યાહુદી તે (જાહાકનાં)
ધરમનાં લખાણને પોતાને મારેતું ગણવા લાગા અને તે ઉપર
એતકાદ રાખવા લાગા.

(૨૪૧) રઈઅતની ઉપર હકુમત કરનારાઓ—અને તે હકુમતથી ૧
રઈઅતની ઉપર સારી નજર રાખનારાઓ, વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુું કે, રઈઅતની ઉપર હકુમત કરનારા પાદશાહો દાદારની ૨
ઇચ્છાવાલા અને દાનાઈની કહિઅતવાલા હોએ તે છે. જે પ્રમાણેના
(પાદશાહ) આદમીઓની અંદર સામની બુનીઆદનો અિત હતો.† આએજ
મતલબ ઉપરથી અવસ્તાની અંદર બદનવાળાં ઇનસાનોના માલેક તરીકે
ઇનસાફી પાદશાહને કહેલા છે. અને તેના અરથ બદનવાળા લોકોના માલેક-

* જાહાક—વીસે યજ્ઞથેના ૯ માં હાના ૮ માં ફેકરામાં નીચે મુજબ
પાક અવસ્તામાં લખાણ આવેલું છે.

“જેણે (યાને ફરેદુને) તરણ મોહડાંવાલા (યાને જુડા)—તરણ માથાંવાલા
(યાને બેરડા)—છ આપવાલા (યાને લોભીઆ)—હજર ગણી બુરી કુશિયવાલા—
દેવ-દરજની અલી ઘણી સફતીવાલા—દુનીઆની અંદરના બુરા પાપી જાહાકને
મારેઓ હતો. જેહને અંદરમધનીઉંચે તનામંદ દુનીઆની અંદર નેક દુનીઆને
હલાકી આપવા સાફ, ઘણીજ કહિઅતવાલા દરજ તરીકે બનાવેલો હતો.”

○ ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫. ૧૭૫૫. ૧૭૫૫ (૬). ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫. ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫. ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫

† અિત—એ—પાદશાહ જમશેદની ઓલાદથી પાંચમી પેહડીએ જનમેલા
પેહલવાન સામનો દીકરો હતો. યજ્ઞથેના નવમા હાના ૧૦ મા ફેકરાના પાક
અવસ્તામાં જણાવેલું છે ૨ કે અિતએ હોમની કિયાથી યજ્ઞથે કરીને દાદાર પાસે
બેઠાઓ માંગેઆ હતા, તેથી એક ઇનસાફને જેબ આપનારો ઓરવાખ્ય અને
બીજો જેહપેહલવાન કેરશારખ એ નામના બે ખુખીવંતા બેઠાઓ તેનાથી
જનમેઆ હતા. સામનું નામ હાલમાં રવાનીની યાદ કરતી વખતે આપણા
માબેદા ‘સહેમ’ કરીને લીએ છે. અને અિતનું નામ ‘અસરત’ કરીને લીએ છે.

○ ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫. ૧૭૫૫. ૧૭૫૫ (૬). ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫. ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫. ૬જાનુઆરી ૧૭૫૫

ના થાયેછે. જેમ દાદાર આદમીઓને સલામતી ભરેલાં રાખનારો અને (પોતાનાં ભળાં કાંમથી) સીનગાર આપનારો છે, તેજ પ્રમાણે સઘળાં બદન વાળાં આદમીઓનો આગે ફુનીઆનો પાદશાહ છે. અને તેમજ દરએક બદનવાળું આદમી તેની જાત ઉપર માલેક છે. આદમીને રધઅતની હકુમત આપવાનો સખબ આગે છે કે, બીજાં આદમીઓને તે આગે ફુનીઆનાં (લોકો ઉપર) તેના સારા ધનસાક્ષી સરદારી કરવાએ દાનાઈની ધચ્છાથી ચલાવે. અને તેઓને દુરગુણોને રાલવાની ચહુડતે દરજ્જેની કેલવણી આપીને ઉલટા મારગથી તેઓને અટકાવે. કે જેથી સઘળા લોકોને ‘ફશોકન્ટ’ (ધઆને સેવટના સુધારા) ના સંતોષકારક વખતનો સંબંધ મહે, તથા ફુનીઆની અંદર તે સરવે શક્તીવાન દાદારની ધચ્છા મુજબની છેલા સુધારાને લગતી હકુમત અપાયે. જેને લીધે તે પાદશાહ, આદમીઓના ઘર—ગામ—શેહર અને કેશવરની ઉપર, સઘળી સહુમજ ધરાવનારા—સરવે શક્તીવાન—બરદાસ્ત કરનારા (દાદાર) ની તરફથી, જેમ તે તેની પોતાની પેદાએશની ઉપર માલેક તરીકે છે, તેવી અખશેશવાળી જાતનો બને.

- ૩ તે (પાદશાહ) નું કામ રધઅત ઉપર સારી રીતની નબર રાખવાનું છે, કે જેનું કામ જમશેદની માફક ખલકના સારા પાદશાહ તરીકે અતીઅંત સવાબનું હોય. પણ જે તે (પાદશાહ) અતીઅંત ગુનાહનાં કામવાળો હોયે તે તે જોહાકની માફક બુરા હાકમનું નામ ધરાવનારો છે.

- ૧ (૧૧૦) ઈનસાફની મારફતે વીચારથી ચુકાદો આપવા વીશે ભલી દીનને લગતો ખાસાસો.

- ૨ જાણવું કે, વાદીએ ઈજ પાંખેઆ વગર, કોઈની પાશે ઈનસાફ કરાવવાના વીચારને સાડું નહીં જાવું. પણ જે વાદી ઉમરે પોંહચેઆ વગરનાં (બાળક) થી ઈજ પામવા વીશે નીઆધીસની આગલ જાયે, તે તે (બચ્ચાં) ને સાડું ઈનસાફ આપવાની આગમચ તકરાર કરવી અને જેમ બને તેમ તેને ઈજ નહીં દેવી.
- ૪ છુટકારાના વીચારને લગતી તે (ઓરત) છે, કે જેણીની જાત, વગર ખાવંદ તરીકેના બીજા શખ્શને બદકારીને સાડું અપાયેલી હોય. અને

તેણીને પારકાઓની મદદ પેલા બેવફા પુરૂષથી બચાવવા સાડું નહીં મળી હોય, તો ખચીત તે જોલમથી થાયલાં કામની આગમ્ય તેને મદદ નહીં મળવાનાં કારણને લીધે તેણીને નીર્દોશ સહમજવી. અને જો તેણી વગર પરણેલી હોય અને તેને બાળક અવતરે તો તેણીની ઘણી લાજનો વીચાર રાખીને તે બચ્ચાંને ખેતીઓદયથી (યાને નેકાહથી) જનમેલું કેલડું.

(૧૧૧) કોઈથી ઠેકાણે જો અલકને હાણી પોંહ્યાડનારી વરતુ ૧
હોયે તો, તે હાણી પોંહ્યાડનારી વરતુને લોકોથી દાખી
નાંખવાને અલકની ઊપર રેહમ કરનારો દાદાર
શક્તીવાન છે, તે વીશે ભલી દૈનને
લગ તો ખોલા રો.

જાણુવું કે, દાદાર અલકની સાથે ઘણો સંબંધ ધરાવનારો અને ૨
બાપથી જનમેલાં ફરજંદની માફક તેની ઉપર દયા રાખનારો છે. અને જમ
બાપ પોતાનાં બચ્ચાંને હલાક કરનારો નથી અને તેને મુતલક પાપ નહીં
કરવા વીશેની અને નેકી (તેની તરફથી) થવાની ઇચ્છા રાખનારો છે, તેમ
દાદાર પોતાની પેદાએશને સાડું (કામ) કરનારો છે. તેમજ તે અલકની અંદર
હાણી તથા એમ કરનારો નથી. દાદાર પોતાની પેદાએશને ચાહનારો છે.
અને દાદારની સામણે થનારા ફુશમન (એહરેમન) થી જમ જોઈએ તેમ
તેની પેદાએશને દુર રાખનારો છે. કારણકે ફરજંદને ચાહનારા બાપથી તેનાં
બચ્ચાંને હાણી પોંહ્યતી નથી, પણ તે ફરજંદના બાપનાં ફુશમનથી પોંહ્યે છે.

શક્તીવાન દાનાઈવાળો સાહેબ જુરી બખ્શેશ કરવાને લાએક અનેલો ૩
નથી. તેમજ તે સાહેબ અલકની અંદર વગર હલાકીએ કોઈને ઇજા
દેનારો નથી. યજ્ઞાં વગર તેઓને બેકારીવાળા (એહરેમન) થી છુટકારો
તથા હમેશનાં સુખનું મલકું નથી. સેવટને લગતી કુશેશથી (યાને
સેવટનું સુખ મેલવવાની હીલચાલ કરવાથી) આદમી એમ આપનારા
એહરેમનને ટાળે છે, અને દાદારની મદદનો બદલો મેલવનારું થાય છે.
દાદારે અલકનાં લોકોને તેઓનાં દુઃખને તથા તેઓનાં દુઃખવાળાં
મુજા (એહરેમન) ને ટાલવા સાડું પુરતી શક્તીઓ બખ્શેલી છે, જને

લીધે દરએક પેદાએશ ઉલટાં મુળવાળા એહુરેમને દાખી નાખવાને ગાલેબ જણાયલી છે.

- ૪ જે ધરમગુરુઓ દુનીઆમાં એબ અને હલાકી આપનારા અને દાદારની પેદાએશને યાહુદીના ધરમના તરીકા સાથે શરાકતવાળી બનાવનારા છે, તેઓને તે બુજેરગ રહેમના સાહેબ દાદાર વીશેની સહમજ આપવી અને દરએક હલાકી પોંહચાડનારા ગુનાહનાં કામ નહીં કરવાની તથા નેકી અને સવાબનાં કામ કરવાની તેઓને નસીહત કરવી.

- ૧ (૧૧૨) **ઉલટા મુળવાળી અનીતીના તરીકા વીશે**
લલી દીનને લગતો ખોસારો.

- ૨ જાણવું કે જે કાંઈ નીતીનું મુળ છે તે દાનાઈ છે અને દાનાઈનું મુળ ખોદાઈ અકલ છે; અને ખોદાઈ અકલને પેદાએશની અંદર જનમ આપનારો દાદાર છે.
- ૩ અનીતીનું મુળ યુરી બુદ્ધી છે, અને યુરી બુદ્ધીનું મુળ અંધમધ-નીઉશની ઉલટી અકલ છે. અંધમધનીઉશની ઉલટી અકલવાળી બુદ્ધી અનીતીનાં મુળને જનમ આપનાર છે અને તે દાદારની પેદાએશની અંદર કામ કરવાને માટેની નથી, પણ તેમાં એબ કરવાજોગ છે. વળી અહુર-મજ્દની તરફનો દરએક કાએદો છે, તે દરએક નીતીને જનમ આપનારો અને નીતીના પ્રકાશથી પેલા ઉલટા મુળવાળાના નાલાએક તરીકાનાં પરીણામેને જાહેર કરનારો છે. અને તે લલાની તરફનું મુળ તેને લગતી લલાઈથી ઘણી લલાઈ કરનારું છે.
- ૪ જે યુરાની તરફનું (મુળ) છે, તે તેને લગતી યુરાઈથી ઘણી યુરાઈ કરનારું છે. વળી ખોદાઈ અકલને લગતી જે દાનાઈ છે તે દાનાઈની અંદરની લલી દાનાઈ છે; ખોદાઈ અકલને લગતી જે નીતી છે તે દાનાઈના તરીકાથી લલી છે. નીતીમાંથી જે વસ્તુઓ જનમ લેનારી છે, તે આએ અને આવતી દુનીઆને લગતી નેકીવાળી નીઆમત છે. અને તેથી આવતી દુનીઆને લગતી સઘલી ખુબીઓ છે. અને આએ દુનીઆની નેકીની નીઆમત નીતીથી છે.

જે ખોદાઈ અકલવાળું મુળ છે, તે સઘલી નેકીઓને સાડું આતમ ૫
વસ્તુ છે, અને એવી બીજી સઘલી નેકીઓનો સંબંધ (ખાંણસને) તેથી છે,
તથા તે (ખાણસ) ભલું, તેને લગતી ખોદાઈ અકલવાલી સઘલી નેકીથી છે.

જે ઉલટી અકલવાળાની યુરી યુદ્ધી છે, તે ઉલટી અકલવાળાની ૬
યુરી યુદ્ધીથી ખાણસ યુરાઈ કરનારું છે. અને જે યુરી યુદ્ધીવાળું છે તે
અનીતીવાળું છે અને તે અનીતીવાળી યુરી યુદ્ધીથી યુરાં કામ કરના-
રું છે. અનીતીનાં જે બચ્ચાંઓ છે તે કંગાલીઅતને લગતી બદીની
અનીતીવાળી હયાતી છે. તે યુરું કામ કરનારું (આદમી) આવતી ફુની- ૭
આંતી અને આએ ફુનીઆંતી સઘલી હલાકીવાળું છે. આવતી ફુની-
આંતું અને આએ ફુનીઆંતું (યાને આતમા અને બદનને લગતું)
સઘલું નોકસાંત-હાંણી અને ફુખ અનીતીવાળાં ધનશાનથી છે. ઉલટા ૮
વીચારનાં મુળથી સરવેથી સરસ સઘલી હલાકી છે તથા યુરું કામ કરનારું
આદમી બીજી સઘલી હલાકીના સંબંધવાળું તેથી છે, અને ઉલટા વીચા-
રથી તેને લગતી સઘલી હાણી છે.

જે ધરમયુરુઓ દોલતવાળાં એક મુલના (યાને ખોદાએતાલાના) ૯
મજહબને લગતા છે, તેઓનો મજહબ નીતીવાન છે. તે યુરાં મુળવાળો
શખ્સ (પોતાની) સઘલી યુરાઈને લીધે યુરો કેહવાએલો છે. જે સપેના-
મીનોને લગતી નીતીવાલો છે, તે બદ્દકારી વગર અંધમધનીઉશનો સરદાર
(યાને એહરેમનને કાએદામાં રાખનારો) કેહવાએલો.

(૧૧૧) નીતીવાળી હયાતીથી લોકોમાં યુરાઈ જણાતી નથી. ૧
તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

ખાણુડું કે, જે આદમી ખોદાતું તાએદાર અને પવીત્ર ઇચ્છાવાળું ૨
હાય છે, તેનીથી દરએક ઠેકાંણે જ્યાં ખરાબ ઇચ્છાવાળું (ખાણસ) હોએ છે
તે (નેક) ઇચ્છાવાળું થાએ છે, (અને તે સબબને લીધે) કેડે ખરાબ ઇચ્છા
રેહતી નથી. જેની ઇચ્છા યુરાઈથી પાક અને સવચ છે, તેનામાં કાંઈખી ૩
યુરાઈ રેહતી નથી. અને નીતીવાન-સવચ અને પાક ઇચ્છાવાળું ખાણસ
બદીને લગતું બની શકતું નથી. જ્યાંસુધી પેદાએશ નીતીવાન હયાતીવાલી છે

૪ ત્યાંસુધી લોકોની અંદર ઈચ્છાની ખારફતે બદી જણાતી નથી. જે બુરાં મુજથી છે, તે પવીત્ર અને સવચ્છ નીતીવાળું બની સકાતું નથી. કારણકે બુરાં મુજને એ પરમાણુ લાગ્યેક થવું હોયે કેમ? અને ભલાઈ જે અહુરમઝદી હયાતીવાળાઓનું મુજ છે, તેને જાહેર કરનાર પેલું બુરાઈનું મુજ હોયે નહીં? અને જેનીથી લોકોને ભલાઈ છે, તે મુજ સંકટવાળાં મુજ તરીકે કેમ હોયે?

૫ જે ધરમગુરુઓ લોકોની અંદર બુરાઈને જાહેર કરનારા છે, તેઓ પોતે નીતીની આંખ વગરના છે. જેઓનો ધરમ હમેશની બદીથી નજીસ થાયેલો હોયે તે પેલા નીતીની ઈચ્છાવાળાની વસ્તુના તરીકા વાળો કેમ હોયે? અને જે નીતી સવચ્છ અને પવીત્ર ઈચ્છાએ કરી (માણસને સાચ) છે, તેને શુધરવું દેવની નજીસ ઈચ્છા જે બુરાઈને મારેની છે તેથી કેમ બને? જેઓનો નીતીવાળો ધરમ છે તે બદી વગરનો કેહેવાયે છે.

૧ (૧૧૫) ખાદમીઓની ઈચ્છા છે કે દરએક ઠેકાણે આદમીઓ તેને પીછાણે. તેમ આદમીઓની ઈચ્છા તે સાહેબને પીછાણવાની છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૨ જાણવું કે દાદાર અહુરમઝદની ઈચ્છા આદમીઓ તેને પીછાણે તે વીશેની છે. વળી તેજ સબબને લીધે જે કોઈ શખ્સ તે દાદારને લગતી સઘલા આદમીઓને સહમજ આપવાની શક્તી ધરાવનારો હોયે છે, તેને દીનની અંદર મુખ્ય અને યોગ્ય (દાદારને પીછાણવાની) શીખામણ આપનારો જણાવેલો છે. દાદારને પીછાણવાને મારેનું ભાષણ કરવાની અમરગીવાળાં (યાને દોષખની ઈજથી છુટકારો મેલવેલાં) આદમીઓને સાચું નથી, પણ બીજાં આદમીઓ જે લોભ—હવસી વીચાર—દેવાંતગી—આલસાઈ—મુસ્તી અને બીજા દુરગુણોની ઈજ દેનારી દરએક ખરાબ શક્તીથી એવવનતા થાયેલા હોયે અને જેઓ તે પેદા કરનારને નહીં એવખતા હોયે તેઓને દીનના પેશવાએ

અહુરમઝદને લગતી સહમજ આપવી. ખોદાઈ અકલ જે આદમી દેવની બુદ્ધીથી ફેરવાઈ ગએલું હોય તેને પેદા કરનારની સંભાલ ભરેલી શક્તીની સહમજ આપનાર છે. અને આદમીઓને ખોદાઈ અકલની શક્તીનું મેલવવું તેને લગતી કેળવણી આપનાર (ધરમશુર) ની તરફથી છે.

જે કોઈ આદમીઓને ખોદાઈ અકલની નસીહત શીખવનારો છે તેને તે કેલવણી આપવા સાડું દાદાર ખોદાઈ અકલનું કહ્યત બખ્શનારો છે. તેથી તે શક્તીવાન હસ્તાદને હલટા વીચાર અને બીજી એવોથી નથી નોકસાન થવાનું કે નથી ઈજા પોહ્યવાની. ૩

જે ધરમશુરો હલટા વીચાર અને બીજા દુરશુણોથી (આદમીઓને) આજર દેનારા તથા દુઃખી કરનારા છે, તેઓ ખોદાઈ અકલની કેલવણી આપવાની તથા નીતીની સહમજ આપવાની શક્તી ધરાવનારા નથી. પણ આદમીઓને શુનાહ કરવાની અને નીતીથી ઉમેદવાર (યાને નીતી વગરના) રાખવાની સહમજ આપનારા છે. તેઓનો ધરમ (આદમીઓને) નોકસાન કરનારો છે. ૪

ખોદાતાલાને લગતી સહમજ ધરાવનારું અને સવાબનું કામ કરનારું આદમી, ધરમ વગરનું તથા ખોદાની એલખ વગરનું અને શુનાનું શોકી કેહવાનું નથી. ૫

(૧૧૦) એય આપનાર (એહરેમન) ના પાંચ દુરશુણો માણસોની જાતની અંદર (સવાબકારીની) રાહ મારનારા છે; તેઓથી (માણસોએ પોતાને) સુધારવાં તથા તે દુરશુણોને વગર તેજવાળા કરવા વીશે ભલી દીનને લગ તો ખોલાસો. ૧

જાણવું કે એય આપનાર (એહરેમન) નાં પાંચ દુરશુણો દરએક માણસની અંદર (સવાબકારીની) રાહ મારનારા છે. અને તેથી માણસો એલમગાર થાય છે. તેઓની વીગત :—(માણસને) ઈજા દેવાની કેળવણી—ઠગાઈ—દુઃખ દેવું—બદકારી—અને જાફું છે, તેઓથી આદમીએ ૨

- ૩ પોતાને સુધારવું. આદમીને ઇજા દેવાની વધારે કેળવણી, લોભની મારફતે મલેછે; વધારે ઠગાઈ કરવી, દેવોના ખવાસથી છે; અને વધારે કુઃખ દેવું, વેર રાખવાએ છે; વધારે બદકામ કરવું, અદેખાઈથી છે. અને વધારે
- ૪ જાદુઈ યુરી નબરથી છે. ઇજા દેનારી કેળવણીને વગર તેજની કરનાર થવું પોતાની અંદર સંતોષને મોહટાઈ આપવાને લીધેછે; વળી બદનની અંદર સંતોષને લગતા સારા ગુણને મોહટાઈ આપવાએ, આદમીની અંદરથી લોભનો કુરગુણ કુર થાએછે; અને તેથી યુરી કેળવણીવાળી
- ૫ દરજની શક્તી માણસથી વગર તેજવાળી બનેછે. ઠગાઈને લગતાં (યાને દેવથી ઠગાએલાં) આદમીએ પોતાની અંદર ઘણું કરીને સવાબનાં કામ કરવાને ચહડતે દરજેનું ગણવું, કે (સવાબનાં) જાહેર કામ કરવાના સારા ગુણને આદમીની અંદર ચહડતે દરજેનો ગણવાએ, દેવોના ખવાસ-વાલી એમ તુટેલી થાએછે. અને તેથી ઠગાઈ કરવાની યુરી શક્તીએ તે
- ૬ માણસની અંદર વગર પ્રકાષવાળી રેહછે. જે આદમી ઇજા દેવાવાળું હોએ, તેણે પોતાની અંદર ઘણું કરીને બરદાશત કરવાના ગુણને મોહટાઈ આપવી, કે બરદાશત કરવાના ગુણને તેમાં મોહટાઈ મલવાએ, વેર રાખવાના કુરગુણને હાંણી પોંહએછે. અને કુઃખ દેનારા દરજની શક્તી તે આદમીથી વગર તેજની થાએછે.
- ૭ જે આદમી ખરાબ મતલબવાળું હોએ તેણે પોતાની અંદર ખોદાની તાબેદારીના વીચારને ઘણી મોહટાઈ આપવી; કેમકે ખોદાની તાબેદારીના વીચારવાળા સારા ગુણને તેની અંદર મોહટાઈ મળવાએ, અદેખાઈની આએપતવાળા કુરગુણને હાંણી પોંહએછે. અને દરજની બદકારી તેની અંદર વગર તેજની થાએછે.
- ૮ જાદુઈવાળાં આદમીએ અગત કરીને પોતાની અંદર સારી નબરને (યાને લોકને સારી રીતે ચાહવાના વીચારને) મોહટાઈ આપવી, કારણકે તે નેક નબરવાળા સારા ગુણને તેની અંદર મોહટાઈ ભોગવવાએ, બદનબર (યાને લોકોને યુરાઈ પોંહચાડવાની મતલબ) ના કુરગુણને હાંણી પોંહએછે.
- ૯ અને જાદુના દરજની શક્તી તેનાથી વગર તેજની થાએછે. જે કોઈ બલી દીનવાળાં તથા દાનાઈની પુછપરછ કરનારાં આદમીને ઘણા ઉલટથી આએ (ઉપલી) સહમજ આપનારો હોએછે, તે (પોતાનાં) કામથી આએ ખાંચ દરજોને (યાને ઉપલી કુરગુણ શક્તીએને) હાંણી પોંહચાડનારોછે.

અને તે શખસ તેનાં ભલી દીનને લગતાં તે ચહડતે દરબજાનાં કામથી, ભલી દીનને લગતી ઓતમ નામદારી મેલવનારો છે. અને શખતી ઉપજવનારા અંધકારની હલાકીથી છુટકારો મેલવનાર અને ચહડતે દરબજાની નેકીવાલા (દાદાર) ની સગાઈવાલો થાય છે.

(૧૧૫) આદમીનાં માલેકપણું વીરો ભલી દીનનો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે જ આદમીની અંદર તેની ઈચ્છાનો ઉપરી ખોદાયેતાલા હોય છે, તે આદમી જતે નુરવાલું છે. તે આદમી પોતાની દોલત તથા કામોથી ચહડતે દરબજાનું બને છે, તેઆરે તે પોતાને નમનતાઈના ગુણથી સુધારે છે. જમ એક ઘોડાનો સવાર લગામની મારફતે ઘોડાને આગલ અને પછ વાડે ચલાવનારો છે, તથા જમ એક અકલવાળો સવાર પોતે સુધરેલા અને તાબેદાર (યાને કેલવાયેલા) ઘોડાને હાંકવામાં કહ્યતદાર હોય છે. અને એક બુદ્ધીવાન સવારની ઈચ્છા પોતાના છુટકારાને માટેની તથા હાણી પોંદ્યાડનારા હરીફથી દાનાઈએ કરી પોતાને ચલાવીને હરીફની ઉપર ફતેહ મેળવવાની હોય છે, તથા જમ એક ખુબીથી તપાસ રાખનારો ઘોડેસવાર પોતાના ઘોડાને ફુશમનેની લડાઈમાં લેઈ જાય અને સંભાલ રાખીને તેને પાછો લાવે છે તે પરમાણુ છે. પણ જ (દિવથી) ચોરાયેલી અકલવાલો છે, તે પોતે ઉલટી બુદ્ધીની ઈચ્છાથી પોતાનાં નોકસાનને સાફ અને હરીફનાં ફાયદાને સાફ સંઘળાયેથી હીણતો રહે છે. અને જમ એક ખરાબ ઘોડેસવાર તેના જ હરીફ હોય છે તેની આગલ પોતાના ઘોડાની મારફતે મોતને સાફ પોતાને લેઈ જાય છે તે પરમાણુ છે.

૨

૩

(૧૧૬) અહુરમજદને માનવાની ભલી દીનનાં કામના વીચાર વીરો ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે ભલી મજદીઅસની દીનને લગતાં કામનો વીચાર લોકોમાં પ્રમાણીકપણું લાવીને, અપ્રમાણીક તથા એબ આપનારાં કામોનો અટકાવ કરવા સાફ છે. અને તેથી ખલકનાં લોકોને (દોષખથી) છુટકારો મેલવવાનું તથા પોતાને સુખ આપવાનું છે. વળી દાદાર અહુર-

૨

મનદે મનદીઅસની દીનને એહરેમનને હાણી પોંહચાડીને ખલકને તેથી સુખ આપવા સાડું મોકલેલી છે. તે દીનની મારફતે વાળખી રીતે એહરેમનને ટાલવાએ ખલકનાં લોકોને પવીત્ર બનાવવાં અને અહુરમઝદની પેદાએશને સઘલી સેવટની સહમજથી જુદી જુદી રીતે સારી રીતનો સીનગાર આપવો છે. એક ખોદાએતાલાના વીચારથી સઘલા યજ્ઞદાની પ્રમાણીક કઉચ્ચત (માણસને) મલે છે. ઋહીયુતે (યાને અપ્રમાણીક), તથા અઘખીયુતે (યાને એબવનતુ) એ બે દુરગુણવાલા આદમીઓ, ખરાખી કરનારા એહરેમનથી હમેશાં દરજની (બુરી) શક્તી ધરાવનારાં છે. એ આદમીનાં પ્રમાણીકપણાંથી અહુરમઝદનો ચહડતો દરજો છે. એક (ઋહીયુતે) પ્રમાણીકપણાંથી વેગલો (ધમ્માને અપ્રમાણીક) છે. અને બીજા (અઘખીયુતે) અહુરમઝદની પેદાએશથી પ્રમાણીકપણાંનો અટકાવ કરનારો છે. (ફનીઆમાં) જે આદમી ઋહીયુતેથી પોતાને દુર રાખીને પ્રમાણીકપણાંથી પોતાને ચલાવનારું છે, અને અઘખીયુતેથી પ્રમાણીકપણાંને લીધે પોતાને દુર લેઈ જનારું હોએ છે, તે આદમી મનદીઅસની દીનને લગતી અગમબુદ્ધીનાં કામે કરી દરએક નોકસાનથી પોતાને બચાવનારું છે. માણસને સઘલી નેકી પવીત્ર ધરમની મારફતે મલે છે. વલી તે વીશે દીનના પેશવાઓએ કેહવું છે કે, સઘળાઓને સાડું ભલી દીનનો યાને અહુરમઝદની દીનનો શોક ઉતપન કરનારી એક વસ્તુ પ્રમાણીકપણું છે. અને એહરેમનની દીનનો શોક ઉતપન કરનાર ઋહીયુતે અને અઘખીયુતે એ બે જણ છે.

- ૧ (૧૧૧) જે એક દાનાઈથી ખલકના લોકોને (હલાકીથી) છુટકારો તથા બુજેરગી મેલવવી છે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, જે એક દાનાઈથી અહુરમઝદની સઘલી પેદાએશને દરએક હલાકીથી છુટકારો મેલવવો છે તથા સઘલી નેકીની મારફતે બુજેરગ બનવું છે, તે (દાનાઈ) દાદારની એજમતી શક્તીને સહમજવાની છે. વળી સઘળાં આદમીઓને દાદારની એજમતી શક્તીની સહ-

મજ્જિમ સંનિયામકો તેઓ સઘળાં યજ્ઞાંને લગતા રહેછે. અને સઘળાં આદ-
ર્શોને દાદારની દીનમાંથી ઘટાડો કરનાર એજ આપનારો એહરેમન છે.
ખલકનાં લોકોમાંથી જે શખ્સ ખલકને પવીતરાઈ અને તનપસીનને
માટેનો છુટકારો આપનારો છે, તે અહુરમજ્ઞનાં પુરતાં નુરવાળો છે.

(૧૧૧) જે સલામતીવાળું આદર્શ છે, તે દર વખતે પોતાની જાતને ૧
આએ દીનને લગતાં લખાણો ઉપર વીશવાસ રાખવાથી
સીનગારનાઈ અને સુધારનાઈ છે, તે વીશે ભલા
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, જે સલામતીવાળું (યાને આએ દુનીઆમાં વગર કસુરે ૨
રેહનાઈ) આદર્શ છે, તે દર વખતે આએ (ભલી) દીનને લગતાં લખાણ
ઉપરનાં એકીનથી પોતાની જાતને સીનગારનાઈ અને સુધારનાઈ છે.
ભલી દીનને લગતા ફાયદાઓ (તે દીનને લગતા) ખાલેસ વીચારને લીધે
છે. જે શખ્સ પોતે દીનનો શોક રાખનારો અને તેની યાદ કરનારો
છે, તે આપ મતલબ વગરનો છે. અને તે દીનના પેશવાઓના હોકમને
માનનારો છે. અને ગણેયાણુવન્ત ધરમી ઉસ્તાદની હજુરમાં કેળવણી
લેઈને દીનનાં લખાણોને સારો જેમ આપનારો છે.

(૧૦૦) જે (આદર્શ) પ્રમાણીકયણું વગરનું છે, તે અનીતીવાળા ૧
દરજની દાનાઈવાળું અને પાપી થાએલાં (એહરેમન) ની
તરફની લડાઈ કરનાઈ છે. અને જે (આદર્શ) પાપીથાલા
(એહરેમન) ને લગતું છે, તે અનીતીવાળા દરજની કુમખથી
જગડો કરનાઈ છે. (વળી) કોઈ (આદર્શ) અનીતીવાળા
દરજને લગતું હોએછે, પણ એહરેમનને લગતું નથી; કોઈ
(આદર્શ) અનીતીવાળાના સંબંધવાળું નહી હોએઅ અને
એહરેમનના સંબંધવાળું હોએછે; કોઈ (આદર્શ) અનીતી-
વાળા દરજ તથા એહરેમન મધેના કોઈના સંબંધવાળું
નહી હોતું, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, જે (આદર્શ) પોતાની જાતની અંદર પ્રમાણીક દરજ તથા ૨
દાનાઈને ઠગનારી અનીતીવાળા (એહરેમન)ની ઉલટી ચાલચલણવાળી જાતને

- રાખનારૂં હોય્છે, તે એવ આપનાર (એહરેમન) ની મદદથી લડાઈને
 ૩ બરપા કરનારૂં છે; જે (આદમી) દેવોની મોહટી શક્તીવાલું છે, તે આએ
 ફુનીઆની સપાટી ઉપર અનીતીવાળા દરજની મદદથી એહરેમનને
 ૪ લાએકની (યાને શેતાનની મરજ મુજબની) લડાઈ ઉડાવનારૂં છે. જે
 આદમી અનીતીવાળા દરજને લગતું નહીં હોય્, પણ એહરેમનને
 લાએકનું હોય, તો તે આએ ફુનીઆની સપાટી ઉપર વધારે જઘડો
 ૫ ઉડાવનારૂં છે. જે (આદમી) એહરેમનને લગતું નથી, તે લાએક
 લોકોને સખાવત કરનારૂં અને બીજા સવાખનાં કાંમ કરનારૂં હોય્છે.
 ૬ જે (આદમી) અનીતીવાળા દરજ તથા એહરેમન એ બેહુમાના કોઈને
 લગતું નથી, તે અહુરમજ્દની મજ્દીયસની દીનને લગતી પવીતર
 માત્રેને પઢનારૂં છે.

- ૧ (૪૦૧) દીનને લગતી ઊલટ આપનારાં (આદમી) વીશે
 ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ બાણુનું કે, દીનને લગતી બખ્શોશ કરનારૂં આદમી દીનને લગતો
 ધરમગુરૂ છે, તે જ્યાંસુધી આએ ફુનીઆમાં આદમીએને દીનને
 લગતો ઉલટ આપનારો છે, ત્યાંસુધી તેને (ખોદાની તરફથી) સારી આએ-
 પત મલેછે. પણ જે આદમીને દીનની બખ્શોશ કરનારો તે ધરમગુરૂ, તેને
 લગતી દીનની બખ્શોશને (યાને દીનને લગતો બોધ આપવાના કામને)
 પાછું રાખે તો તેને (આવતી ફુનીઆમાં) દોજખનું મકાન મલેછે.
 ૩ જે દીનદાર આદમી જ્યાં સુધી તેની દીનને લગતા (ભલા યા
 ખુરા) ખીનાને પોતાની અંદર રાખનારૂં છે, ત્યાં સુધી તે ખીનો
 તેને આએ ફુનીઆમાં ચલાવનારો છે. તેમજ તે તેને આવતી
 ફુનીઆમાં પોંહચાડનારો છે. જે (બાણુસ પોતાની અંદર) ભલા ખીનાને
 રાખનારૂં હોય્છે, તો તે તેહને રોશનીવાળાં મકાનમાં પોંહચાડે. અને
 જે ખુરા ખીનાને રાખનારૂં હોય્છે, તો તે તેને અંધારાં મકાનમ
 પોંહચાડે. માટે બાણુસે ભલા ખીનાને (યાને સ્પંતોમઈનીઉશને) ખુશ
 રાખવો અને ખુરા (અંત્રમઈનીઉશ) ને ઇજા દેવી, કે તેથી તે ખુશી
 આપનારાં મકાનને મેલવનારૂં થાય્.

(૧૦૧) મીનાઈ દુનીઆના નીઆધીશના તથા આએ દુનીઆના ૧
નીઆધીશના ચુકાદાના વીચાર વીશે ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે મીનાઈ દુનીઆનો ચુકાદો કરનારો નીઆધીશ, કીહાં ૨
કારણથી આદમી વગર ઇજને મારેનું અને (દાનખથી) છુટકારો મેલ-
વનારું છે, તેની તથા કોણ પોતાને લગતી (યાને આતમાને વાસતેની)
વસ્તુવાળું છે, કોણ રાહબળ (અંબ્રમધનીકશ) ની ઇછાવાળું છે, કોણ
ચોરીના વીચારવાળું છે, અને કોણ સાચું તથા કોણ જીહું છે. તેની
પીછાણ પોતાની રોશનીવાળીઆંખે (ઇઆને ગેમી સહમનથી) કરનારો છે.

આએ દુનીઆને લગતો ચુકાદો કરનારો નીઆધીશ, માણસને ૩
સાક્ષીથી છોડનાર તથા સજાથી વેગલું કરનાર છે, કારણ કે મીનાઈ
દુનીઆનો નીઆધીશ ગેમી આંખે (યાને મીનાઈ શહમન સકતીથી)
ખોલ્લી રીતે જોનારો (એટલે સહમનનારો) છે, તેમ આએ દુનીઆને
નીઆધીશ સઘળી વસ્તુને જોનારો (ઇઆને સહમનનારો) નથી, પણ
ખામીવાળો નીઆધીશ છે, તેથી તે વાદી તથા પ્રતીવાદીની સાક્ષી
સાંભળીને જે કોઈ કેદથી દુર રાખવા જોગ તથા કાએદથી સજા કરવા
જોગ હોએ તેનો સરેશતા પરમાણે ચુકાદો કરનાર છે.

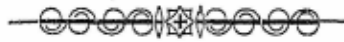
(૧૦૨) (આતમાને લગતી) સલામતીવાળા વચનો વીશે, ૧
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, (આતમાને લગતી) સલામતીના (યાને જીવને બચા- ૨
વનારા) સખુનો, કુખીઆને મારે કેહવા સજાવાર છે. કારણકે ઇરાનના
રાજાઓ, પારકા રાજવાળાઓ સાથની લડાઈના વખતમાં, પારકાઓને
સાફ, આએ (નીચે જણાવેલી) તરણ બાબતની લલામણ કરતા હતા.

એક માણસની હયાતીને લગતી આત્મ નેકીની, (ઇઆને તેઓના ૩
જાનનો બચાવ કરવાની). બીજી-ગોસપંદોને ઘાસ-દાનો આપવાની. અને ૪
ત્રીજી-લડવધઆઓ આપાદ હાલતમાં રીહે તે મારે સારો ખોરાક આપવાની. ૫

- ૬ આએ એાતમ રસ્તો બતલાવનારો ધરાંનનો યજ્ઞપરસ્ત પાદશાહ
 ખીનોએહર હતો. અને તેણે કેદીએને દીનનાં ફરમાન મુજબ ખુબીથી
 રાખવા સાડું-ગોસપંદને વગર ધાસ્તીએ રાખવા ઘાસ દાંનો આપવા
 સાડું અને લડવઈઆએને આબાદ હાલતમાં રેહવા માટે સારો ખોરાક
 આપવાની સખાવતને લગતી ભલામણ કરી હતી. અને તે પારકાં
 રાજવાળા કુખી લડવઈઆએને છુટકારો આપવાની તે (પાદશાહ) ભલા-
 મણ કરવાથી ધરાનીએને બીજાં રાજવાળાએ ઉપર ફતેહ મલી હતી.
- ૭ દીનનાં ખરાં ફરમાન મુજબ (માણસની) જીનદગીનો બચાવ
 કરવામાં નેકી કાએ નહી હોએ ?
- ૮ ગોસપંદને વગર ધાસ્તીએ પાળવા સાડું ઘાસ-દાનો ખોરાક તરીકે
 આપવો વાજબી કાએ નહી હોએ ?
- ૯ જે બુરા લોકોએ આગમચથી ખોરાકની વસ્તુને ખરીદેલી હોએ,
 તેએને કીમત આપીને, રઈઅતને સુખી રાખનારા લડવઈઆએને
 ખોરાકને સાડું તે આપવામાં (રઈઅતને) શુખ મળેલું કાએ નહી કેહવાએ ?

- ૧ (૪૦૪) કાએદાસરની નેકી વીશે, ભલી દીનને
 લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ કે, ખલકના લોકોને કાએદાસરની નેકી સચાઈથી છે.
 અને જે લોકો સાચવટવાળા છે, તેએ વગર શકે (આદમીના) ભલા
 મદદગાર છે અને અગમજુદીવાળા તથા સઘળી સહમજ ધરાવનારા દાદાર
 અહુરમઝદના તાબેદાર છે.

- ૧ (૪૦૭) વગર ધાસ્તીવાલી જીનદગી વીશે, ભલી દીનને
 લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ કે, (આએ) ઘાતવાલી કુનીઆની અંદર, એક હુશીઆર
 માણસ, વગર ધાસ્તીએ (પાતાની) જીનદગી ગુજરી શકે તેવું બનેલું નથી;

કારણકે, કબુ તે વાધ અને મુજ જાનવરોથી વગર ધાસ્તીવાલું રેહી શકે, પણ ચોર—લશકર—ઢલટી દીનની કેળવણી આપનાર આશમોગ તથા ૩
 યુરા હાકમથી વગર ધાસ્તીએ રેહી શકે નહી. જો કબુ તેઓથીબી કોઈ વગર ધાસ્તીએ રહી શકે તો, તે માતના દેવથી અને બીજી ઘણીએક ગેબી ધાતથી, વગર ધાસ્તીની જાંઘગી ગુજરી શકવાનું નથી. પણ હયાતીવાળાં આદમીને ખોદાએતાલાની તરફથી આએ ફુનીઆમાં વગર ધાસ્તીએ જવવું, તનપસીનના વગર ધાતના વખતની અંદર થાશે. કારણકે આએ ધાતવાલી ફુનીઆની અંદર જે કોઈ આદમી ધાસ્તી વગરનું થાશે, તે સેવટના તનપસીનના વગર ધાતના વખતની અંદર થાશે. આએ વેળા અહુરમઝદી વીચારની ક્ષેત્રથી (એટલે જે અહુરમઝદના વીચારો ફુનીઆમાં ફેલાવાથી) ધનસાનોની અહડતે દરજ્જેની જાંઘગી છે.

(૪૦૫) આદમીઓની પરવરશી અને તેઓના છુટકારા વીશે, ૧
 ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, ભલી દીનના ઉસ્તાદની તરફથી રવાનને વાસ્તે આતમ ૨
 ચાલની તથા પવીત્રાદને માટેની કેલવણી તથા સહમજ માણસને આપવાએ, તેનો (દોષખથી) છુટકારો થાએછે. આદમીનાં બદનની ૩
 પરવરશી ફુનીઆની અંદર સખાવતથી તથા આદમીને સુખી રાખનારા સુખવંતા (પાદશાહ) થી થાએછે. સખાવતવાળા શખ્સો ત્રણ તરેહના છે ૪
 અને તે આએ પ્રમાણેના છે. પેહલું—જેઓ પુણને લગતા શોકથી ૫
 સખાવત કરનારા છે, તેઓનું નામ ધરમી સખાવત કરનાર છે. બીજું— ૬
 જેઓ હમજાતવાલાઓને પેચારથી સખાવત કરનારા છે, તેઓનું નામ વગર એબની સખાવત કરનારા છે. અને ત્રીજું જેઓ કરજીને ૭
 પેચારથી બખ્શેશ કરનાર હોએ, તેઓનું નામ વીસવાસુઓને સખાવત કરનાર છે. જેઓ આએ ત્રણ તરીકા વગરની સખાવત કરનારા હોએ, ૮
 તેઓનું નામ યુરી સખાવત કરનાર તરીકે છે.

- ૧ (૧૦૪) આદમીઓની અંદર જે ઘણું જ્યોત્તમ અને જે ઘણું જુરું આદમી છે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ' કે, આદમીની અંદર જે ઘણું જ્યોત્તમ આદમી છે, તે ભલી દીનની સહમજથી છે. કારણકે રવાનને સારું સરવેર્થી જ્યોત્તમ મીજ અશોધને કહેલી છે, અને તેથી (આદમી) દોળખથી છુટકારો મેલવે છે. અને અગત કરીને બેહશતનું મકાન ભલી દીનને લગતી સહમજથી માણસને મેલે છે.
- ૩ આદમીઓની અંદર ઘણું જુરું આદમી અગત કરીને ભલી દીનની સહમજ વગર બને છે.
- ૪ તે જુરાઓના રાજાઓની અંદર જે રાજા તેઓના ધરમગુરૂ તરીકે હોય છે, તે અંધમઘનીયુશની બરાબરના કહેવાય છે. અને તેજ કારણસર જે જુરો ધરમગુરૂ મજદીઅસની દીનને લગતી એજમતી સહમજ વગરનો હોય છે, તેને દીનની અંદર જુરી સહમજવાલો ગણેલો છે.

- ૧ (૧૦૫) બેશારતની મદદ મેલવવા સારું, જેખી યજ્ઞોની યાદ કરવા વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ' કે, ભલા મીનો યજ્ઞોની યાદ કરવાયે, માણસને તે યજ્ઞોની તરફથી બેશારત થાય છે. અને તે યજ્ઞોની મદદવાળું આદમી બેહુ ફનીઆમાં જ્યોત્તમ રેહ છે. વળી (અશો) જરેતોશતે યજ્ઞોથી ચાહેલી મોરાદ આપણને જાણાયેલી છે, કે હું પેદાએશની અંદર ભલો સરદાર (યાને મજદીઅસની દીનની રેહનોમાઈ કરનાર) થાઉં, તે અખશેશ તમેા મને કરો !
- ૩ જુરા મીનોની યાદ કરવાથી આદમીને દેવોની આએપત મેલે છે, તેથી બેહુ જોહાંનમાં તે ઘણું જુરું હોય છે. જેમકે ખલકનો ઘટાડો કરનારા તાજની યુનીઆદના જોહાકને હેશમ દેવની યાદ કરવાયે, એહરે-

મનની તરફથી ગરદનની નીચેનાં હાડકામાંથી સીંગણાના આકારના પેદાએશને ડંખનારા કેરમો (યાને સાંપો) નીકલેલા જણાવ્યા હતા.*

(૪૦૧) આદમીઓના આતમાને નોકસાંન કરનારા ઊપરી જોહાકની કીરતી વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો. ૧

જાણુવું કે, આદમીઓની ઉપર જોહાકની વધુ કીરતી, આપ્ને ૨
તરીકાથી હતી. એક તો તેનામાં યુરી દીનવાળી અકલની પુરતી ૩
કહ્યત હતી. બીજી તો તે લોકોના ઉદ્દીઓગને લગતી ઉલટને નોકસાંન ૪
કરનારો હતો. અને તે જોહાકની અંદર યુરી મદદ કરનારી બે ધાતકી ૫
સકતી હતી. તેમાં એક તેની ઉપર હોકમ કરનાર અંજમઘનીઉશની ઉલટી
બુદ્ધી અને બીજી ઉદ્દીઓગની કીરતીને ખરાબ કરનારી આલસાઈવાળી
યુરી સકતી હતી.

* શાહનામાં મધે લખેછે કે શેતાન માણુમનાં રૂપમાં પાદશાહ જોહાકનો આવરચી થએઓ હતો, તેનું પકવાંન જોહાકને ઘણું ખુશ લાગવાથી, તેની જે ધરજા હોએ તે અખશવાની તેણે મરજી બતાવી, તે ઉપરથી જોહાકનાં બેહુ ખભાં ઉપર ખોસો લેવાની તેણે આદેશ જણાવી, તે જગોએ ચુંમી લેવાથી, જોહાકનાં બેહુ ખભાં ઉપર બે સીંગનાંની માફકના બે સાંપ નીકલી આવયા હતા. જે વીશે શાએર શીરદોસી પોતાનાં લખાણમાં નીચે મુજબ લખી ગીએછે.

بفرمود تا دیو خون جفت اوی همی بوشه دان بر کتف اوی
چو بوشید و شد بر زمین ناپدید کس اندر جهان این شکفتی ندید
دو مارسیه از دو کتفش برست غمین کشت و از هر سوئی چاره جست

પાક અવસ્તામાં જોહાકને ત્રણ મોહડાનિ—ત્રણ માથાનિ અને છ આંખનો ઇત્યાદી વીશેષણ લગાડેલાંછે, તેને જો તેની આતેનની યુરી અમલત નહી ગણીએ અને તેને ઉપલા બે સાંપના રૂપમાં લીજીએ, તો અવસ્તાથીબી ઉપલી આવત પુરવાર થાએછે.

- ૧ (૩૧૦) મજ્જિમસની દીનના તરીકાના સંબંધથી (આદમીની અંદર) સઘળા સારા ગુણો ઉત્પન્ન થનાર છે, તેમ પરમાણુ યાહુદીની જાહુધ (ની દીન) થી (આદમીની અંદર) બદીને લગતી દરએક એમ ઉત્પન્ન થનાર છે, તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, મજ્જિમસની દીનના તરીકાના સંબંધથી ફુનીઆમાં સઘળા સારા ગુણોની ઉત્પન્નતીનું ચાલુ રેહવું છે. અને દેવને લગતી જાહુધવાળી યાહુદીની દીનથી (ફુનીઆમાં) સઘળી એમોની ઉત્પન્નતી જણાએલી છે. તેથી મજ્જિમસની દીનવાળાથી ફુનીઆનો વધારો થવો છે અને યાહુદીની જાહુધથી ફુનીઆની ખરાબી થવી છે.
- ૩ (ખાણુસમાં) સંતોષ—ઉદ્ધિઓગ—ઉલટ—ખોદાની તાબેદારીનો વીચાર—મરવત—મોહોટાઈ—બરદાશત કરવાની શક્તી—નીતી—અકલની ખેદ—સાડું સંભલાંણુ—શબીયતા—મોહુટું દીલ—સખાવત—સચ્ચાઈ—વફાદારી—નેક મતલબ અને બીજા સારા ગુણો મજ્જિમસની દીનની તાલીમ આપનારી ખોદાઈ અક્કલની મારફતે મલે છે. અને તે શક્તી ધરાવનારું આદમી ફુનીઆનો વધારો કરનારું છે.
- ૪ લોભ—વેર—વગરઉદ્ધિઓગે રેહવું—આળસાઈ—મગરૂરી—અકુનમ—તુનદી—અદેખાઈ—અનીતી—અચાનપણું—આપમતલબ—નાફરમાની—દીનની બાબત સાંભળવાનું બહેરપણુ—બખીલાઈ—જુઠાઈ—નીમખહુરામી—બદ્દીઆનત—અને બીજા દુરગુણો યાહુદીની જાહુધ (વાલી દીન) થી છે. અને તે ઉલટી અકલવાલી નબલી કઉઅતથી ફુનીઆને નોકસાંત કરનાર છે.

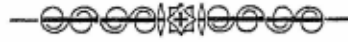

- ૧ (૩૧૧) રયતને અંધે ફુનીઆની ખુશીને માટે સુધારનાર, તથા રયતને દુઃખ દેનાર (રાજા) વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, જે કોઈ ખેહુ ફુનીઆની ખુશીને માટે રયતને સુધારનારો (રાજા) છે, તે આએ ફુનીઆની વગર એમની હકુમતવાળો છે. જે

સાડું, “સરસવક ગાએ” (યાને કાએદા મુજબ દરીએ ખેદનારી ગાએના આકારની કીશતી) ની મારફતે દરીઆઈ મારગે લેઈ જવામાં આવેએ હતો.* તથા જમીન ઉપર જગો જગોએ લેઈ જવામાં આવેએ હતો. કે દુનીઆમાં હકૂત કેશવરની જમીનની અંદર વસેલાં સઘલાં હયાતીવાળાં આદમીએ દુનીઆમાં તે દીનથી પુરતી રીતે ચાલી શકે.

- ૧ (૪૧૪) (માણસને) મજદીઅસની દીનનો સંબંધ, ખોદાઈ અકલની કહીઅતને સાડું છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ કે, મજદીઅસની દીનની સહમજને (માણસે) કબુલ રાખવાનો સબબ, ખોદાઈ અકલને નમવા (યાને માન આપવા) સાડું છે. ખોદાઈ અકલની બુજેરગી મજદીઅસની દીનના સપુનોથી જાણાએલી છે. તેમજ આએ મજદીઅસની દીન ખોદાઈ અકલની કહ્યત છે. અને તેજ સબબને લીધે મજદીઅસની દીનના વચન તે ખોદાઈ અકલના વચન છે. જેએ છે—થાઈ ગીઆ અને થાશે તે દરએકને લગતા ખોદાઈ અકલના વચન, મજદીઅસની દીનની અંદર છે. જેથી ખોદાઈ અકલ પોતે મજદીઅસની દીન છે. અને મજદીઅસની દીન પોતે થાઈ ગએલા—છે અને થાશે તેએને લગતી ખોદાઈ અકલ છે. મજદીઅસની દીનની સઆઈ—અને ભલાઈની કહ્યતે કરી, બુરી દીનથી જે ફાવનારા લોકો હોએ, તે સઘળાં આદમીએને, તનોમંદ દુનીઆમાં જે સુધારનારો શખ્સ છે, તે (ભલી દીનથી સુધરેલાં) આદમીના વીચાર, વચન અને કરવાના કામની અંદર, તે કામ કરનારાં (આદમીએ) ના ખરેખરા ભાગીઆ તરીકે છે. જેઆરે તનોમંદ દુનીઆં સઘળી રીતે સચાઈ અને ભલાઈની અંદર પોંહ્યશે, તેઆરે તેથી દરજો વગર તેજના થાશે. અને જે અંધમંદનીઉશ દરજના લશકરવાળો, છે તેની બદી, પેદાએશની અંદરથી તુટશે. અને ફશોકરેતના (યાને છેલા સુધારાના) વખતમાં, આહુર-મજદની સઘળી પેદાએશ દુનીઆમાં હુમેશની નેકીવાળી થાશે.

* એ વીશિનું વરણુન બુન્દેહશને કેતાબમાં આવેલું છે. જુવો વેશ્ટરગાઈ સર્કે ૪૫ માં.

જે ધરમશુર્યો તે ખોદાઈ દીનને કબુલ કરનારા નથી, તેઓ ખોદાઈ ૩
અકલની તરફ નહીં આવવાથી, તેઓ ભલાઓને લગતા નથી; પણ વરૂનને
(યાને ઉલટા વીચારવાળી શક્તીને) પસંદ કરવાથી, તેઓના ધરમના
કલાંખો, ખોદાઈ બુદ્ધીને કળલાવનારા અને ઉલટા વીચારને વધારનારા છે.
અને તેઓના મજબુત ખોદાઈ અકલનાં ફરમાનો અને અદુરમબદના
વીચારો વગરના છે. તેઓ દેખઈતા ઉલટા વીચારવાળા (વરૂન) ના ફરમાનો
વાળા તથા દરૂનતા (યાને અંધમઈનીહિશના) વીચારવાળા છે.

(૧૧૧) સારી જાતવાળાં તથા ખરાબ જાતવાળાં મુળ વીશે—તથા ૧
સારી જાતવાળાંને નેકજાત બનવું, સારી ઊલટે કરીછે. તથા
ખરાબ જાતવાળાંને ખુરા જોરસાવાળું બનવું, ખુરી ઊલટે
કરીછે. અને ઈજા દેનારા લોકો ખરાબ હયાતીવાળા,
(અંધમઈનીહિશ) ને લગતા છે. તે વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, સારી જાતવાળું આદમી હુમેશાં યજ્ઞને લગતું રહેછે. ૨
અને ખુરા દેખાવવાળું આદમી હુમેશાં દેવને લગતું રહેછે. યજ્ઞે ૩
સઘળાં આદમીઓને સારી જાતવાળાં કરવાને માટેના છે. તથા દેવો સઘળાં-
ઓને ખુરી જાતવાળાં બનાવવાને માટેના છે. આદમીને ધાતકી બનવું, ૪
સારી જાતવાળા (યજ્ઞ) થી ખુરી જાતવાળા (દેવ) ની તરફ ફરવાએ છે.
માટે યજ્ઞને લગતું (રવાંન) સારી જાતવાળું, અશોઈથી છે. અને (દેવને
લગતી) ખુરી જાતવાળું (રવાંન) પાપથી છે. જે (આદમી) ખુરી જાતવાળાં છે,
તે પેલા પાપી (અંધમઈનીહિશ) ને લગતાં છે. અને જે સારી જાતવાળાં છે,
તે પેલા અશો (સ્પંતોમઈનીહિશ) ને લગતાં છે. કારણકે જે સારી જાતવાળું
આદમી છે, તે તનદોરસ્તી, જવાંની, છુટાપછું, પવીતરાઈ, ખુશખોઈ,
હદીઓગ, કોશેશ, સખાવત, સચ્ચાઈ અને બીજા સારા ગુણોથી છે. તથા
જે ખુરી જાતવાળું આદમી છે, તે બીમારી, જઈફી, કંગાલીઅત, નજીસી,
ગંધકી, બેરોજગારી, આળસાઈ, બખીલી, ખોટાઈ અને બીજા દુરગુણોથી છે.
આએ સખબથી સઘળા ખુરી જાતવાળાઓના તરીકાને, નેક જાતવાળાના

કેટલાએક તરીકાઓની સાંભણે ગણેલાછે. ખાટે (આદમીએ તે જુરા તરીકાથી) તુરત ફરવું ઘટારત છે. અને તેજ વીચારથી, ગોસ્પંદો અને બીજી જાતોની અંદરથી, તે (ફરણુણા) નાં મેલાપને જલદીથી ફેરવવો. ખરાબ લોકોને સારા મજહુબમાં, અને સારા મજહુબવાળાને જુરાઈથી જલદીથી ફેરવવા, કે જથી તેવો સવાબને લગતાં કામ કરે.

- ૧ (૪૧૦) અગમખુદીવાળો શખ્સ સખુન સાંભળનારા શખ્સને સખુન કેહવાથી, (લોકોને) પ્રાએદાકારક રીતે ચલાવનારછે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, અગમખુદીવાળા શખ્સે, તેની આગળ આવનારા સખુનની સહમજ ધરાવનાર શાગેરદને, તેની જાતને ફનીઆમાં ક્રાએદાકારક રીતે ચલાવવાના સખુનો કેહવા સજવાર છે. પણ તે અગમખુદીવાળો સખુન કેહનાર, જે તેની આગળ નહીં આવનારા સખુનની સહમજ ધરાવનાર શાગેરદને લીધે, આદમીએને પોતાના કેહવાનો ક્રાએદો આપવો અટકાવે, તો તે એવી રીતનોછે કે, જેમ એક ખેતીયાન (જમીનમાં) ઘણું પાણી હોવા છતાં તેને વગર ક્રાએદાવાળી તથા ભાજપાલા અને કાંદાનાં ફળો વગરની રાખનારછે. અને અગમખુદીવાળા સખુન કેહનારની આગળ, સખુનની સહમજ ધરાવનારા શાગેરદના આવવાએ, ફનીઆમાં મીઠાસદાર સખુનોનું, ખુશીવંતાં પાણીની માફક ક્રાએદાને ખાટે ચાલુ રેહવું છે.

- ૧ (૪૧૧) આતમાને ખાણું-પીનાથી, હુશીઆર રેહેવુંછે. તથા બદનને તેથી જાલવી રાખવુંછે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આતમા આમેજશવાળાં બદનની અંદર સુધારો કરવાએ (પોતાની) અમરગીને વાસતેનો છે. બદનને પ્રાએદાર રાખવું, એ ખોરાકે

કરી છે. અને બદનની પાએદારીને સારું બદનમાં ખોરાક જોઈએ છે.* વગર ખોરાકે તે વગર ઉપાએનું તથા વગર જોરસાવાળું થાએ છે. ખોરાક નહીં ૩ મલવાએ લુપ્પના ગલબાનું તેની ઉપર ફાવવું છે. ખોરદાદ અને અમરદાદને લગતા ખાણું પીનાને તેનીથી અટકાવનારો શખ્સ, તેહને હીલચાલ કરવાના જોરસાથી બંધ કરે છે. તેને મદદ કરનારો ખોરાક લુપ્પના ગલબાની સાંભણે લડત કરનાર છે. જ્યારે બદન, ખોરદાદ અને અમરદાદના ખાણું પીણુંના હીરસાથી બંધ પડે છે, ત્યારે ખોરાકની મદદ તેને નહીં મલવાથી, લુપ્પનો ગલબો તેની ઉપર પડવાએ, તે વગર તેજનું થાએ છે. અને આતમાથી બદનની અંદર સુધારો થાઈ શકતો નથી. અને આતમાના બદનની અંદરના સુધારા વગર, બદનને મરણ પામવું છે.

(૫૧૪) આદમીની કાયાને મોતવાલી અને વગર મોતની બનવા વીશે, બલો દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, મોતવાળાં (આદમી) એની કાયાને મોતવાલી બનવું ૨ (યાને કુખવન્તી થવું), ઉલટી જાતવાળા એહરેમનના (તેની સાથના) મેલાપથી છે. અને તેથી એહરેમનના મેલાપવાળાં સતર પાયાની નીચેનાં મકાનમાં, (યાને દોજખમાં) તે (આદમી) નું રેહઠાણુ થાએ છે. દાદારની પેદાએશવાળા એની અંદર એહરેમનનો મેલાપ, તે (એહરેમન) નો અટકાવ તેઓથી નહીં કરવાના સબબથી છે. તે એહરેમનનો આદમીએની અંદરનો બેહદ રીતનો ચાલુ સંબંધ, તેના મેલાપથી (તેઓને) મોતમંદ (યાને કુખવન્તાં) થાએ તે વીશેનો છે. લોકોને લગતો ફરશોકન્તાના સંબંધને માટેનો ફાએદો, તે

* વંદીદાદની ૩ જ પ્રગરદના ૩૩ માં ફકરામાં પાક દાદારે આએ રીતે ફરમાવેલું છે કે:—

જેમજેમ આદમીની કાયામાં પેદાએશ આધારી જીવે છે અને વગર ખાવે મરે છે; વગર ખોરાકે કોઈને મરતી રહેતી નથી. વગર ખોરાકે નેકીનાં કામ કરવાને—તુરપતી મેળવવાને અને ફરજદની દાલતને લાએક કોઈ થાઈ શકવાનું નથી.

એહરેમનની એમ અને મોતવાલી નોકસાનકારક ઇચ્છાથી, પોતાને પાછું ફેરવવાએ છે. જ્યાં સેવટે એહરેમન પોતે મોતવાળો (યાને કુઃખવંતો) છે,

- ૩ (માણસોને) અમરગી, અમેશાસ્પંદોની સાથના સંબંધે જીંદગી ગુજરનારાં થવાથી, અને સતરપાયા—માહુપાયા અને ખોરશેદ પાયાનું ચહડતે દરજ્જેનું રેહકાણું મેળવવાથી છે. અને ખલકનાં લોકોને તે કાએદો કરનારા, કશકરેતેને (યાને છેલ્લા સુધારાને) લગતા લોકોને ભાષાણની મારફતે દર વખતે સહમજ આપનારા અને સેવટેનો સુધારો કરનારા પિગમખરો અને પાદશાહો) છે.

- ૧ (૪૧૮) મોત અને એમની સખતી ઉપજવનારી કહિઅત વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, મોત અને એમને લગતી સખતી ઉપજવનારી કહિઅતો આએ પ્રમાણેની છે, જે કોઈ મોતવાળો છે તે એમની સહમજ મેલવેલો છે. મોતની લડાઈ ખેમાલુમ રીતે કુશેશ કરનારી છે. આએ કુનીઆનું દરએક માણસ પોતે મોત અને એમની તરફ દોડનારું છે. જેમકે ફરેખ આપનાર (એહરેમન) થી, જોહાક પોતે મોત અને એમની તરફ, દાદારની તરફની આપેલી ફરમાનની સહમજ છતાં ફરેખો હતો. અને પોતાની ઇચ્છાથી આએ કુનીઆનાં માણસોની હયાતીને વગર કુરઅંદેશીએ અને વગર જરૂરે ખરાબ કરનાર તરીકે જણાયો હતો.

- ૧ (૪૧૯) અંધ્રમઘનીગિશની ઉપર રૂપેનામીનોની શેવટની પ્રતેહ, ચહડતે દરજ્જેના કહિઅતથી છે. તે વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, અંધ્રમઘનીગિશની ઉપર રૂપેનામીનોની શેવટની પ્રતેહ ચહડતે દરજ્જેના પુરતાં કહિઅતથી છે. કારણકે, અંધ્રમઘનીગિશની ઉપર રૂપેનામઘનીગિશ, તેની સઘલા ઉપાએએને લગતી એક સંપુરણ સહમજના

વીશેષ બલતા વધારાથી છે. અંધમધનીકેશને તેના અંતને ખાટેના ઉપાએ કેહવી રીતનો છે, તેને લગતી સહમજ નહીં હોવાથી, અંધમધનીકેશ પોતાને લગતો ઉપાએ આગમયથી કરી શકવાનો નથી.

(૧૧૦) ભલા લોકોને યુરા લોકોના માર તથા ઈળ દેવાથી સાચ- ૧
વવાએ તથા ખુશ રાખવાએ, (આદમીને) ચહડતે દરજ્જેનો
બદલો મેળવવોછે. અને ભલા લોકોને મારનારા તથા ઈળ
દેનારા યુરા લોકોનો સંભાલ કરવાથી તથા (તેઓને) ખુશી
રાખવાથી, (આદમીને) મોહટી સજા અમલીછે. તેવીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, દરએક ભલાને જાલવવાનું તથા ખુશ રાખવાનું જે કારણ ૨
છે, તે ઘણાએક યુરાઓને (યુરાઈ કરવાથી) સાચવી રાખવાનું અને
તેઓને રાજ રાખી કાએદાસર ચલાવી લાએક બનાવવાનું છે.
અને ઘણાએક યુરાઓને સજા કરવાનું અને ઈળ દેવાનું કારણ,
તેઓને કાએદાસર નહીં ચાલવાને લીધેછે.

જેમ દરએક ભલાને સજા કરવા અને દુખ દેવા કરતાં ઘણીએક રીતે ૩
તેને અમરગીને સાડું સુધારવાનો દેખાતા સમજ છે. તેમ યુરાંઓના
માર અને દુઃખથી ભલાઓને જાલવવાનો અને તેઓને ખુશ રાખવાનો
બદલો ઘણો બુજેરગ છે. અને યુરાઓથી ભલાઓને મારવા તથા દુખ દેવા
સાડું (યુરાઓને) જાલવવા અને તેઓને ખુશ રાખવાની મોહટી સજા છે.

(૧૧૧) દુઆ અને બદ દુઆ પોંહચવા વીશે, ભલી ૧
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, નેક દુઆ તથા બદ દુઆની અસર, તેને લગતા વખત ૨
ઉપર પોંહચી શકેછે. નેક દુઆ કરવી—નેક દુઆને ખાટેના કામને સાડું છે.
અને બદ દુઆ—તેને લાએકનાં કામથી છે. નેક દુઆ અને

બદ કુઆનું લાગવું, જે શખ્સ તેના કામથી નેક કુઆ અને બદ કુઆને લાએકનો હોએછે તેને તેના વખત ઉપર છે. જેનું કામ જેવું હોએ, તે માફક તે ઉપર નેક કુઆ કરવી છે. કુઆ કરનારાઓની અંદર ફરેકુન (પાદશાહ) નેક કુઆ કરનાર તથા બદ કુઆ કરનાર તરીકે હોતો; સબબ કે ફરેકુને નેરીઓસંગ* ની હજુરમાં ખોદાતાલાથી માંગીઉં હવું કે, “ઓ ખોદા ! પેલા પશચમના હાકમો તરીકે ગણાએછે, તેઓની ઉપર તું અને હીમતવાન કર. (એટલેજે તુરાન અને ચીનના રાજા તુર અને સેલમની ઉપર હું ફતેહ મેલવું તેવી હીમત તું અને બખ્શ). કે તેઓનું દરજવાણું કામ (પાને હકુમત) તેઓથી દુર થાએ. અને તે દરએક છોકરાને તેની

* નેરીઓસંગ—આફરીને અરદાફરઅશમાં તથા આતશ નીઆએશના પાક અવસ્તામાં ‘નેરીઓસંગ’ નામના આતશને સરવેથી યુજોરગ ગણેલોછે. ‘યુન્દેહશને’ માં પાંચ જાતના આતશોનું વરણન આપેલું છે, તેમાં એ આતશનું નામ આવેલું નથી. પણ આતશ નીઆએશમાં તેને પાદશાહી ખાનદાનને લગતો કહેલોછે. જેમ કે :

ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ

ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ

‘સઘળા આતશોની અંદર અહુરમજ્દનાં અંકસવાળા નેરીઓસંગ યજ્ઞને લગતો પાદશાહી ખાનદાનનો સંબંધ ધરાવનારો આતશ છે.’

ઉપલા અવસ્તાની પેહલવી શરેહની અંદર ‘પાદશાહી ખાનદાનનો સંબંધ ધરાવનાર’ એખારતનો ખોલાસો એવી રીતે કરેલોછે, કે તે નેરીઓસંગ યજ્ઞને લગતાં અહુરમજ્દી નુરના પ્રતાપથી, મોભાદાર અને પ્રતાપવાળા હાકમો—પાદશાહો—પરેહગાર લોકો અને યુજોરગવારોની ખોલાદ તથા ખાનદાનને (ખરાબ અવસ્થામાંથી) પાછું મુકરવું છે.

ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ

ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ ફેરોહશહુ

આએ નેરીઓસંગ નામના આતશને પેશદાદીઆં પેહલા પાદશાહ હોશંગના વખતમાં સરવેથી પેહલાં આએ કુનીઆમાં પાહડ ઉપર જશન કરીને કેપલા તરીકે તખ્તનશીન કરેઓ હોતો. અને તે જશનને પાદશાહ હોશંગે جشن શહે ‘જશને શહે’ કરી નામ આપીઉં હવું. પણ ફારસીમાં جشن શહે જશને શહે—બદલે جشن શહે થાએલું છે; કેમકે અવસ્તાના અસધતિ—ખોલ ઉપરથી جشن શહે ખોલ નુર અથવા રોશનીને વાસ્તે વપરાએલોછે. શાએર શીરદોસીએ વીથે પોતાનાં બનાવેલા શાહનામા મધે નીચે મુજબ લખી ગીઓછે :—

همین آتش انگاه قبله نهاد	که او را فروغی چنین بدیده داد
پرستید باید اگر بخردی	بگفتا فروغیست این ایزدی
بسوی بان چون او دگر شهریار	ز هوشنگ ماند این سده یادگار

કુઆથી (યાને ફરેકુનના આશીરવાદથી) મળેલી જાહોજલાલી જતી રહે.” આએ હાએ અફસોસ સાથની બદ કુઆની અસર, તેના ઘટતા વખત ઉપર (તેઓને) પોંહચી હતી.

વળી ફરેકુને તેના તે છોકરાઓને (પાદશાહી આપતી વખતે) ૩ પોતાની તરફથી કુઆ કરીને કહીકું હતું કે “હું તમારી ઉપર પાદશાહ છેકું, આએ દોલત તમોને હુંએ આપેલીછે, જાંહાંસુધી તમો યજ્ઞી ખોરેહ અને તુરથી ફરસો નહી, (યાને પાક દાદારનાં અને માહરાં ફરખાંન મુજબ ચાલસો) ત્યાંસુધી જેખી દોલત તમો મારી પાસે માંગશો તે દરએક વસ્તુ હું તમોને આપશ. અને હવે પછે જેખી દોલત તમોને મલે તે દરએક વસ્તુ તમોને મુબારક થજે.” આએ પરમાણુ જે નેક કુઆ કરનારો હોએછે, તે બદ કુઆ કરનારો થાએછે. વળી જેમ નેક કુઆવાળાઓને નેક કુઆ લાગેછે, તેમજ તેઓને બદ કુઆખી લાગેછે. નેક માણસની કુઆનું કામ, જે કોઈ તે નેક કુઆને લાએકનું હોએછે, તેને કારગર થાએછે. તેમજ તેની બદ કુઆના કામની પણ અસર થાએછે. સારી કુઆવાળું માણસ જેઆરે બદ કુઆને માટેનું થાએછે, ત્યારેજ તેને બદ કુઆ લાએકની થાએછે. અને બદ કુઆની યોગીયતાથી તે બુરો થાયછે. તથા તે બુરો, ઇજા અને કુખ ભોગવેછે. એજ પરમાણુ લાએકીવાળો ફાએદમંદ શખ્સ ખુશ રહેવાળેજ ભલાઈવાળો રહેછે.

(૪૨૮) પાદશાહીને સાફ, લગણુના તરીકાએ પાદશાહી બુનીઆદથી ૧
જનમેલો શાહજાદો છે. અને પાદશાહી બુનીઆદથી નહી
જનમેલો, પાદશાહીને માટેનો નથી. તે વીશે
ભલી દીનને લગતો ખેલાસો.

જાણવું કે, પાદશાહીને સાફ, પાદશાહી બુનીઆદથી પરણેલી ૨
ઓરતને પેટે જનમેલો શાહજાદો ઘણોજ અતલગનો છે. જેમ પોતાના
હથીઆરથી જમીનની અંદર ખેતી કરવાએ ઉગેલી વસ્તુ, તે સઘળી જમીન
તે ખેતી (કરનાર) ની પોતાની હોવાને લીધે વાજખી ગણાએછે, તેજ
ખમાણુ આથવીઆંનના ફરેકુનની પાદશાહી ઓલાદ પોતે, (પુરથવીની) હકુ-

- મત કરવાને લાગેકની છે. અને તે આલાદથી નહીં જનમેલો કોઈ શાહજાદો-
 ૩ પાદશાહીને માટેનો નથી. કારણકે એક જમીન પોતાની નહીં હોય,
 તેમાંની વસ્તુ વાજબી રીતે તેનો પોતાનો સંબંધ રાખનારી કેમ હોય ?
 ૪ તેજ પ્રમાણે બેકાએદે જનમ લેનારો બેટો કાએદાસરનો નથી. પાપી અંધકાર
 (એહરેમન) ને તેજ આપનારૂં આદમી, (પાદશાહીથી) રદ થાયેલું છે.
 જે પ્રમાણે આથવીઆંનની પખ્શ (યાને યુનીઆદ) ના યુરા તરીકાવાળા-
 આ, (ધરાનની) હકુમતને માટે જનમેલા નથી.* તેજ પ્રમાણે જીંદગીને હાંણી
 પોંડ્યાડનાર જીહાકની યુનીઆદનાઓ, પાદશાહી આલાદને લગતા નથી.

- ૧ (૪૪૪) હયાતીવાળાં (આદમી) આની કાએમ રેહનારી ખુશી અને
 નાખુશી. તથા વગર હયાતીવાળાઓની પાએદાર નહીં
 રેહનારી ખુશી અને નાખુશી વીશે, ભલ્લી
 દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, હયાતીવાળાં (આદમી) આની કાએમ રેહનારી ખુશી
 આવતી ફનીઆંને માટેની ખુશીના સંબંધની સાથે જોડાયેલી આએ
 ફનીઆંની ખુશી છે. અને વગર હયાતીવાળાં (આદમી) આની નાપા-
 એદાર ખુશી, આવતી ફનીઆંની ખુશીથી કપાયેલી આએ ફનીઆંની
 ખુશી છે.
 ૩ હયાતીવાળાં (ખાણસ) આની કાએમ રેહનારી નાખુશી, આવતી
 ફનીઆંને માટેની ધાસ્તીની સાથે જોડાયેલી આએ ફનીઆંની દીલગીરી
 છે. અને વગર હયાતીવાળાઓની નાપાએદાર દીલગીરી, આવતી
 ફનીઆંની ધાસ્તીથી કપાયેલી, (યાને આવતી ફનીઆંની દરકાર વગરની)
 આએ ફનીઆંની દીલગીરી છે.

* તુર—સેલમ—અફરાસીઆબ—અરજાસ્પ ઇત્યાદિ.

† આએ જગોએ હયાતીવાળાં અને વગર હયાતીવાળાં આદમીનો અર્થ
 દીનદાર અને વગર દીનવાળાં આદમીનો સહમજબો.

(૪૧૧) સારા હાકમ અને નરસા હાકમની હકુમતનું સેવટનું ૧
પરીણામ કેહવું છે ? તે મલવા વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, જે સારો હાકમ છે, તેની હકુમતનું પરીણામ તેની ૨
સારી હાકમીથી ખુશી, છુટાપણું, અને મોહ્યાઈને ખાટેનું છે. અને તે
(હાકમ) થી ઇનસાફની મારફતે ફનીઆનાં લોકોને જમશેદ પાદશાહની
માફક નેકીનું પોંહચવું છે.

જે બુરો હાકમ છે, તેની હકુમતની બુરી હાકમીનું પરીણામ ૩
ઇનસાફની મારફતે ઇજા, અને પરતાવાને લગતું છે. અને તે હાકમ
દીનમાં જણાવેલા જોહાકની માફક ફનીઆનાં લોકોને હુલાક કરનારો છે.

(૪૧૦) મજદીઅસની દીન તે હોરમજદનું કેહવું છે. તેની ઈધાણી ૧
વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, મજદીઅસની દીન એ અહુરમજદનું કેહવું છે, તેની ૨
ધણીએક ઈધાણીએકામાંની આએ (નીચે જણાવેલી) ત્રણ મુખ્ય ઈધાણી છે.

એક તો (મજદીઅસની દીન) સંપુરણ દાનાઈવાળી છે. બીજું ૩-૪
તે સઘળી (દીન) ઉપર વધારે સાચી છે. ત્રીજું—દીનના ઉમેદવારને ૫
દાદારની હયાતીને લગતી સંપુરણ સહમજનો ખવાસ તે પોતે આપનારી છે.

(૪૧૫) મીનાઈ જોરથી (યાને ખોદાઈ દીનથી) પ્રરનારા લોકોને, ૧
આએ ફનીઆના પાદશાહે સુધારીને ચલાવવા વીશે,
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, સઘળી પેદાએશ કાએદાસરની, પેદાના કરનારની બખ્ષોશ ૨
થી છે. આએ ફનીઆમાં આદમીએને હયાતી આપનારો અહુરમ-

- જદ છે. અને સઘળાં આદમીઓની અંદર તેઓને કાએદાસર અને સકતીવાન રાખનારો એક ખુબીવંતો હાકમ, શેહરોનો પાદશાહ છે. તે (બેહુ) ના સંબંધ અને બંધાનથી જે કોઈ ફરે છે, તે ફરેલા લોકોને પેલા પાદશાહે કાએદાથી કેમ ચલાવવા, તે વીસે (દીનમાં) એમ જણાવેલું છે કે, તે પાદશાહની તરફથી નેક ઇચ્છાવાળા લોકોને સારી મદદ આપવી. અને જે લોકો- જુરી (યાને હવસી) ઇચ્છાવાળા હોએ, તેઓને જુરી મદદ આપવી (એટલે જે શીખશા કરવી). અને તે આદમીઓને અકલના શોકથી, અમરગીને માટેની દાનાઈવાળાં બનાવવાં. અને તેમ કરવાથી ઉલટા વીચારના (વઝન) ના એરાદાવાળી જુરી બુદ્ધીને તેઓથી
- ૩ અટકાવીને તેઓને બંધ (યાને કાયદા) માં રાખવાં. માણસોને આએ સારા ખવાસથી અને દીનને લગતી કાબેલીઅતથી જેબદાર બનવું છે. અને (તેઓને) તે સુધરેલા ખવાસથી તથા ભલી દીનને લીધે (દોજખથી) છુટકારો
- ૪ અને (બેહુશતની) બુઝેરગીનું મેલવવું છે. સારો ખવાસ નજીસ થવાથી અને દીન જુરી હોવાથી, નોકસાનકારક ખવાશનાં અને જુરી
- ૫ દીનવાળાં (આદમી) ને દોજખની ઇજા છે. આદમીને સખાવત કરવાથી (લોકોમાં) આખરૂ અને ચલકાટ છે. અને તેથી ફુનીઆને ફરાગતનું મલ-
- ૬ વું છે. (આદમીઓને) નહીં બખ્શેશ કરવાની બખીલીથી એમ છે. અને તેથી
- ૭ ખલકને સંકટનું પોહચવું છે. (પાદશાહનાં) સુખ આપવાથી, ફુનીઆમાં
- ૮ સુખનો વધારો છે. અને તેથી ખલકની આબાદી છે. અને તેનાં ફુખના વીચારથી, ફુનીઆની ખુશીનું ધાસ્તીમાં રેહવું છે. અને તેથી ખલકનો
- ૯ ઘટારો છે. જેમ ફુનીઆમાં પવન, હવાઈ વાદળાં, અને વરસાદને વરસાવનારાં વાદળાં, ફુનીઆની ઉપર સખાવત અને કીરતીવાળું કામ કરનાર છે. અને તેને ઘણી કહઅતમંદ રાખનાર છે. તેજ વીચારને મલતો (આએ ફુનીઆમાં) ખુલ્લવંતો નેક પાદશાહ છે. સઘળા લોકોને આવતી ફુનીઆનાં અને આએ ફુનીઆનાં કહઅતથી ચલાવવાં, એ “જેઓ ફુખી હોએ તેઓને ખુશી કરવાથી છે.” આએ અવસ્તા, સખંદ નુસ્કની પરગરદના પેહલલા ફકરામાં જણાવેલા છે.

(૪૧૪) આદમીના દરએક યજ્ઞની સાથના સંબંધ વીશે તથા ૧
તેઓ વચેની જીદાગી વીસે, તથા દેવોના (સંબંધ અને
તેઓથી જીદું પડવાના) સખખ વીશે, ભલી દીનને
લગ તો ખોલાસો.

જાણુવું કે, આદમીના દરએક યજ્ઞની સાથનો જ કાંઈ સંબંધ ૨
છે, તે એક બીજા સાથની મોહ્યતના સખખને લીધેછે. અને તેઓને
એકબીજાથી જીદું પડવું તથા મોહ્યતનું દુટવુંછે, તે તેઓની અંદર
લોભ, ગ્રાસો, અદેખાઈ અને વેરના ગાલેખ થવાથી તથા દેવોની
મારફતે યજ્ઞાંની અકલ તેઓથી ચોરાવાએછે.

દેવોના આદમીની અંદર એક બીજા સાથનો સંબંધ, તેઓની ૩
સાથે મલીને આદમીઓને ઈજા તથા નોકસાંન કરવા થકીછે. પણ
જેવ્યારે તે આદમીઓ, નોકસાંનને તોડવા સાડ તથા તેઓની
જાળવણી કરનારા (યજ્ઞદો) નો પેચ્ચાર મેળવવા સાડ પેલા દેવોની
ભુરી જાતથી ધ્રુટા થાએછે, ત્યારે યજ્ઞદો પાછા તેઓની અંદર
પોંહુએછે. અને તેથી દેવો આદમીઓને હલાક કરવાથી નાઉમેદ થાએછે.
અને તેઓ જીદાઈને લીધે (આદમીનાં) સંબંધમાં જતા નથી. સારી
ચોકસી રાખનારા (યજ્ઞદો) ને, છેલ્લા સુધારાને સાડ આદમીઓ સાથના
પેચ્ચારથી ફરવું નથી. તે છેલ્લા સુધારાના વખત) માં દેવોના આદ-
મીઓને હલાક કરવાથી નાઉમેદી સાથે અન્ત આવવો છે. અને દેવોને
નવી નવી ઇત્કતીથી માણસો સાથે પુછપરછ કરવા જવાનું બંધ
પડવાએ તથા તેઓને હલાકીને માટેના બનાવવા સાડ તેઓમાં
વારેધડીએ દોડવાથી અટકવાએ, તેઓનો ઘટાડો થવોછે. તે છેલ્લા
સુધારાના વખત) માં અહુરમજ્ઞની પેદાએશ સુધરેલી રેહશે. તથા
ખલકના લોકો હમેશની નેકીથી હમેશાં વગર ધાસ્તીવાળાં બનશે.

૧

(૪૪૮) હાકમોની લાએક ખુશી વીશે, ભલી દીનને
લગ તો જો લા સો.

૨

જાણુ' કે, હાકમોને ઘટતી રીતની વાજબી હકુમત કરવાથી, ઘણીએક તરેહની ખુશી છે. અને તેવી હકુમતને લગતી લાએક ખુશી પેલા 'ઓસદીન' ની મોટાઈવાળી ઓલાદને મળી હતી. અને તે 'ઓસદીન' ની ઓલાદનાઓનું મોટાઈ સાથનું સુખ આથવીઆંતની બુનીઆદને લીધે હતું. જેમકે દીનની અંદર ક્યાંતી ઓસદન* ની ઓલાદનાઓને લગતું વરણુ નજાવેલું છે તે એ રીતનું છે કે, તેઓને યજ્ઞદોથી સારી દાનાઈ (યાને ભલી સાહવએતી) મલતી હતી, તેથી તેઓ ફુનીઆંતા લોકોની

* કયે ઉસદન—એ ક્યાંતી પાદશાહ કાઉશનું અવસ્તાને લગતું નામ છે. ફરવરદીન યશતના ૨૯ મા કરદાના ૧૩૨ મા ફરરાની અંદર પાક અવસ્તામાં આએ વખણાએલા પાદશાહનાં ફરોહરની નીચે જણાવયા મુજબ યાદ કરેઆમાં આવેલી છે:—

...*...
...
...
...*...

'કયે ઉસદન (યાને કેકાઉશ) ના અશો ફરોહરની હમે યાદ કરીયે છીયે.' પેહલા ક્યાંતી પાદશાહ કેકોપાદની પછી કેકાઉશ ધરાનના તખ્ત ઉપર બેઠો હતો; શાએર શીરદોશીએ પોતાની લએલી શાહનામાની તવારીખમાં જણાવેલું છે કે પાદશાહ કેકોપાદના એઆર છોકરાઓ હતા, તેમાં પેહલો કેકાઉશ, બીજો કેઅરશ, ત્રીજો કેપસીન અને ચોથો કેઅરમીન હતો. જે વીસેનું શીરદોશીનું લખાણ હમે અતરે આપીયે છીયે.

بهر بد مرو را خردمند چار که بودند از او در جهان یادگار
نخستین کاوس با آفرین کی آرش دوم بد سیوم کی بشین
چهارم کی ارمین کجا بود نام سپردند کیتمی بارام و کام

ફરવરદીન યશતના ૨૯ મા કરદામાં કેકોપાદ પછી 'કયે અપવંહુ' (યાને 'કયે-અપિવંહુ')—નાં ફરોહરની યાદ કરેલી છે. અને તે પછી 'કેકાઉશ', 'કેઅરશ' અને 'કેપસીન' નાં ફરોહરની યાદ કરેલી છે, તે ઉપરથી પ્રોફેસર જેમ્સ દારમેસ્ટેટરે 'કયે-અપિવંહુ' ને કેકોપાદનો દીકરો ગણેલો છે પણ વડા દીકરા તરીકે કેકાઉશને તખ્ત મલીઈ હતું, તે સાથે સરખાવતાં 'કયઅપિવંહુ' કેકોપાદનો નાંદલો ભાઈ હોવા જોઈએ. માટે એમાં એ કાપેલ પ્રોફેસરે ભુલ કરી હોએ; કેમકે આપણુ જરતોશ્તીઓ ચાલતા આવેલા રેવાજ પ્રમાણે કેકાઉશ અને કેપસીનનું નામ કેકોપાદની સાથે લીજયે છીયે, પણ કેઅરશ તથા ઉરવંદનું નામ કેપસીનની સાથે લીજયે છીયે, તે ઉપરથી અનુમાન કરવાને બની આવે છે કે કેઅરશ તથા કેઉરવંદ કેકોપાદના નખીરા હતા. અને શાહનામામાં જણાવેલો *કે અર્મિન* કેઅરમીન તે 'કેઉરવંદ' પાદશાહ કેસોહરાસપના અપ હતો.

જનદગીને વગર ધાસ્તીએ તથા બેહશતને લગતા વીચારથી રાખનારા હતા. અને છેહલ્લા શુધારાને લગતું જે કાંઈ કામ ખલકના લોકોના મોહટા ક્ષએદાવાલું હતું, તેને જાળવી રાખનારા હતા. જે પ્રમાણે ૩
ચહડતે દરજ્જેના પાદશાહો આરંબનાં શરબતી ખોરાકે ખુશ થાયેછે, તે પ્રમાણે પાદશાહોની તરફથી સઘળા લોકોને ચહડતે દરજ્જેના ધનસાફ મળવાથી (તેઓને) ખુશી ઉપજે.

(૪૪૧) ધરમની કહિઅત, શરૂઆતથી છેલ્લા સુધારાના વખત ૧
સુધી, એહરેમનની ઉપર બલવન્ત છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, ધરમની કહિઅત ઘણી ભલામીને લીધે એહરેમનની ૨
ઉપર બલવન્ત છે. અને તે (કહિઅત) ના સંબંધવાળું આદમી આતમાને લગતા ચહડતા દરજ્જાથી રેહનારું છે. તથા તે (આદમી) યજ્ઞોના મેલા-
પને લીધે, વગર ઘટારાવાળી કહિઅતનાં મુજવાળું (યાને સપન્તોમેઈનીઉસને લગતું) છે. અને તેને (નીતીની) દાનામીને લીધે, લોકોમાં (આએ ફુનીઆને ૩
લગતા) વધારા તથા ઘટારાનું જણાવું નથી. (એટલે જે આએ ફુનીઆની અંદરનો જે ચહડતો અને ઉતરતો દરજ્જે છે, તેની તે દરકાર કરતું નથી.) વલી (માણસને) દરજ્જાની તરફ ઘેઆન નહીં આપવાએ, એહરે-
મનની કહિઅતનો (ફુનીઆમાં) ઘણો ઘટારો થાયેછે. (ફુનીઆમાં) દરજ્જ (ધઆને ફરગુણ) નું નહીં જણાવું, જ્યાંસુધી (માણસો) દરજ્જાની તરફ ઘણું ઘેઆન નહીં આપતાં ત્યાંસુધી છે. ફરગુણોની ચાલુ કહિઅત વગર, વધારે ભલી કહિઅતવાળાં આદમીને રોશનીવાળા ખોરશેદની માફક અંધ-
કારની ઉપર પ્રકાશવું છે. અને હમેશાં તેને ચહડતા દરજ્જાથી રેહવું છે. અને તેથી દરએક મુજ (યાને ખાનદાન) ને આખાદ હાલતમાં આવવું છે. તથા સઘળી આલમને પોતાનાં ઉપરીપણાંથી કાએમ રાખવું છે, અને દરએક મુજને તેનીથી આખાદ હાલતની અંદર આવવું છે. જાહાંવેર ફુનીઆની ઉપર ભુરી શીકલ (પનો ભુરો ઘરેહ) યા વાદળનો સાથો નથી, ત્યાંસુધી તે ખુબીવનતી રેહછે; પણ જ્યારે (તે તેઓના)

સાચાવાળી થાયછે, ત્યારે તે ખોરશેદના વગર દેખાવવાલી બનેછે. અને તે (સુરયના) નહીં દેખાવાનાં સખબને લીધે, તેને લગતી સઘળી વસ્તુઓને દાખી નાખવાની અંધકાર (એહરેમન) ને કહ્યત મલેછે. અને તે જોરાવર થાયછે. વલી જમ રોશનીની સાથે અંધારું હોયછે, તેમ સઘળા નીતીની કચ્ચતવાળાઓની અંધર એહરેમનનું બળ રેહછે. તથા સચાઈનાં મુળવાળો ઘટાડાના મુળની કહ્યતવાળો, (એટલે જ અહુરમઝદી દીનવાળો એહરેમનની દીન ધરાવનારો) થાયછે. અને તે (હોરમઝદી દીનવાળા) ની અંધર નજીસ મુળની અસર થવાથી, તે નીતીની કહ્યતવાળો પોતાને હાંણી પોંહ્યાંડનારો બનેછે. અને તેને અસલ મુળવાળાં કહ્યતમાં પાછું જોડાવું નથી. (એટલેજ સ્પેનામી-નોની તરફેણવાળું બનવું નથી.) સઘળી સચ્ચાઈવાળાં મુળથી, હમેશાં માણસ તેનાં સાચાં મુળને લગતી ઘટતી ઇચ્છાવાળું થાયછે, પણ તે (સાચાં મુળ ઉપર) નહીં ધેઆન આપવાએ, માણસો ફુનીઆમાં યુરા વીચાર, યુરાં વચન અને યુરાં કામની મારફતે, દેવોની ધણી આરાધના કરનારાં બનેછે. તેમજ (આદમીઓ) નેક વીચાર, નેક વચન અને સારાં કામની મારફતે, યજ્ઞાંની આરાધના કરનારાં થાયછે. આએ ફુનીઆમાં બદકારીથી ૬૦૦૦ વરસ લોકોમાં તે ઘાત જણાઈ હતી. દીનની અંધર જાહેર કરેલું છે કે, પેહલ્લો હજરો જમશેદનો નીતીથી પુર કીરતીવાળો, ફુનીઆની અંધરની ઘાતને તોડનારો અને (એરેમન) ની કહ્યત વગરનો કેહવાએલો હતો. જોહાકના બીજા હજારની અંધર, યુરા જોહાકની ભારી દેવપર-
૪ સ્તીથી ધરાવે વેરાણ થયું હતું. ત્રીજે* જરતોશતનો હજરો કેહવાયલોછે,
૫ તેમાં મોહટી ઇજાઓનો અંત આચો હતો. અને તે (વખતમાં) એહરેમનની સઘળાં જોરવારી હકુમત, જે એરેમનની દીનની કેળવણી, ડગાઈ અને ખોટા-
૬ રાંને લગતી મોટાઈવાળી હતી, તેનો છેડો આચો હતો. અને તે હજારમાં યજ્ઞ-
૭-૮ દાંની ભલી યાદ લોકો કરવા લાગા હતા. અને એહરેમનની દીનની કેળવણી તથા ડગાઈને યજ્ઞાંની ભલી યાદ કરવાથી જાંખ પોંહ્યેઓ હતો. ચોથો હજરો હોશેદરનો. અને પાંચમો હજરો હોશેદર માહનો કેહવાયછે. અને છઠો હજરો

* આએ જગોએ પેહલવી કેતાબમાં નકલ કરનારની નજર ચુકથી ત્રીજાને બદલે ચોથો અને ચોથાને બદલે પાંચમો અને પાંચમાને બદલે છઠો દોર લખેઆમાં આવેલોછે, તે હમોએ અસલ મુજબ પેહલવીમાં રેહવા દીધુંછે, પણ જંદ અને યુજરાતી તરજુમામાં હમોએ તે શુધારેલુંછે.

સોસીએશનો કહેવાયછે. તે વખતમાં સઘળા (દિવદ્વજો) નો સેવકનો ઘટારો થવો છે. અને તે વખતમાં અહુરમજ્દની પેદાએશનો દોજખથી છુટકારો થવો તથા એજમતી ઉપાયથી ક્ષકેરેતિ (પાને સેવકનો સુધારો) થાશે. અને માણસોને છેલ્લી કાયા મલશે.

(૧૩૦) રોશની અને અનધારાંની હસ્તી વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે, રોશનીની હસ્તીનું જાણુવું, તે રોશનીને પખરાવનારી જાતના દેખાવને લીધે તથા તે પ્રકાશ આપનારી જાતનો દેખાવ આદમીની આંખની અંદર એક બીજાના દેખાવ તરીકે પોંહવાયએછે. અનધારાંની હસ્તીનું જાણુવું, તેની જાતથી નથી. (એટલેજ અનધારાંની કોઈ જાત નથી); પણ તેનું કારણ (ઇનસાનની) જોવાની શક્તી બંધ થવાએ તથા જોનારને તે રોશની આપનારી જાત નહીં દેખાવાએછે. દાનાઈવાળાં આદમીને આંખની જોવાની શક્તી બંધ થવા છતાં દાંનાઈની રોશની રહેછે.

૨

૩

(૧૩૧) અહુરમજ્દની દીનવાળા હાકમ તથા એહરેમનની દીનવાળા હાકમ અને અહુરમજ્દની દીનવાળા ધરમયુરૂ તથા એહરેમનની દીનવાળા ધરમયુરૂની ખાસીઅત વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુવું કે અહુરમજ્દની દીનવાળા હાકમનો ખવાસ, (પોતાનાં) કહ્યતથી (લોકોમાં) ભલા વીચારવાળાની દાનાઈ—પવીતર ઇનસાફ—અને બરદાસ્ત કરવાની શક્તીને ઉત્પન્ન કરવાનો છે. અને એહરેમનની દીનવાળા હાકમની આદત, પોતાની કહ્યતથી (આદમીની અંદર) નેકીને હાંણી પોંહ્યાડનારની યુરી બુદ્ધી—ગેરઇનસાફી અને ઘાતકીપણાંને જોરાવર કરવાની છે.

૨

- ૩ અહુરમઝદી દીનવાળા ધરમગુરૂનો ખવાસ ભલા વીચારવાળા (ખેહ-
મન) નું જાહેર (યાને સવાબનું સાચું) કામ કરવાનો છે. અને એહરેમનની
દીનવાળા ધરમગુરૂની ખાસીઅત ઉલટા વીચારવાળા (અકામન) નું છુપીયું
(યાને ગુનાહનું) કામ કરવાની (ખાણસને) આદત પાડવાનું છે.

- ૧ (૩૩૨) દરએક આદમીને એક જે અહુરમઝદ છે, તેની (પચ્ચશમાં)
ચલાવવાના અને એક જે (એહરેમન) છે, તેની
(પચ્ચશમાં) નહી ચલાવવાના સમજાથી, સમ્યાઈ
અને ઈનસાફ છે. તે વીસે ભલી
દીનને લગતો ખોલારો.

- ૨ જાણવું કે, અહુરમઝદ સરવેને જોવાની શક્તીથી સમ્યાઈવાળો તથા
સરવેનો ઈનસાફ કરનારો છે. અને દરએક સાચ્યા ખાણસને ઈનસાફ
તેનીથી છે. વલી જેઓ સઘળાંને જોનારા નથી, તેઓ સઘળાઓને સાચ્યો
ઈનસાફ આપનારા નથી. તેથી સઘળાઓને જોવાની સક્તી વગરના
શખ્સો, દરએકનો સાચ્યો ઈનસાફ નહી થવાનાં ઉલટાં કામ વીશે લાચાર
થાએછે. પણ દાદાર, જે આદમીની ઉપર વગર જોવે (ચુકાદાનું) ઉલટું
કામ થયું હોયછે, તેનો ઘટતો ઈનસાફ કરનારો છે. તેથી જેઓ આવતી
(મીનોઈ) ફતીઆના તરીકાને જોઈ શકનારા તથા તેની સહમજ ધરાવેલા
હોય, તેઓએ ગુનેહગારને લગતો વાજબી ચુકાદો કરવો. કે જેથી
આવતી ફતીયામાં તેઓનો ચુકાદો વાજબી ગણાય. વલી જે કોઈ વગર
જોવે વાજબી ચુકાદો કરનારો નહી હોય, પણ તે યજ્ઞદાંતી ઈચ્છાવાળો
અને સાચ્યી દીઆનતનો હોય, તે તે કાયદાસર ચાલનારો ગણાયેછે.
અને તે સાચ્યી ચાલચલણવાળો કાયદાસર હોવાથી, (દોષખથી) છુટકારો
મેળવનારો છે.

(૪૪૪) ભલી અને યુરી દીનનાં મુલ વીશે, ભલી દીનને
લગતો ખોલાસો.

૧

જાણુ કે, ભલી દીન—એ અહુરમઝદના નેક ખવાસવાળી જાતને ૨
લગતી રોશની છે. અને તેનાં મુલનું જાણુ અહુરમઝદને લગતા
વીચારે કરીછે. અને અહુરમઝદને લગતા વીચાર માંત્રેનું સમરણ
(યાને અવસ્તાની બંદગી) અને આતમાની હયાતીનાં પ્રમાણીક કાંમ
કરવાએ છે. વલી તે અહુરમઝદનાં મુલના વીચારવાલી ભલી દીનનું તે કાંમ
કરનારને જાણુ દારમના જાહડની જડ તથા મુલીયું જે જમીનની
નીચે વગર દેખાવે રેહછે તે માફકનું છે. અને સમરણને લગતાં
કામને સાડું જેમ જમીનની ઉપરનાં દારમના જાડનાં પાતરાં તથા ફલથી
તે જાડની જરી તથા તેની રીશાનું તેના લેનારને જાણુ છે, તે પ્રમાણે છે.

યુરી દીન—એ અન્ધકાર દરૂજ (યાને એહરેમન) ની જાતની ૩
બદબોધ છે. અને તેનું મુલ તેની પ્રસ્તેશ કરનારો ઠગારો આશમોગ
(યાને યુરી દીનનો ધરમશુર) જેની અંદર (તે એહરેમન છે) તે છે.
(યુરી દીનને લગતાં મુલનું) જાણુ, તે દીનવાળાનાં ખોટારાંને પસંદ
કરવાથી છે. યુરી દીનવાળાનું કામ એહરેમનની ખુદ જાતને લગતા
ફહીબુતે (અપ્રમાણીક) અને અધબીબુતે (યાને અબવનતા) ને લગતું છે.
અને તે યુરી દીનનું મુલ, યુરી દીનવાળા ઠગારા અને યુરા ધરમશુરની
અંદર, સાંપની અંદરના જેહરની માફક રેહછે. અને તે (જેહર) નું
જાણુ—જેમ બદનની અંદર સાંપના દંખ મારવાથી મોતનો
સબબ છે, તેમ (યુરી દીનવાળા) ના ખોટારાના શોકથી, તેનાં યુરાં કામની
ધંધાનું જાણુ છે.

૨૬૨૬

- ૧ (૧૧૧) આતમાનો સંભાળ કરનાર અને આતમાની રોશની)ને હાંણી પોંહચાડનાર વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, આતમાનો સંભાળ કરનાર—જે (સખ્શ પોતાના) વીચાર—વચન—હાથ—ખોહડું અને કમરને બંધકારીથી જાલવી રાખનારો હોય તેને ગણુવો. અને આતમાની રોશનીને હાંણી પોંહચાડનાર દેવની હીલચાલવાળાં મકાનને જે ચહડતે દરબજેનું સહમજતો હોય તેને ગણુવો.

- ૧ (૧૧૨) ફુનીઆંની અંદરની ચહડતે દરબજેની ત્રણ કહિઅત છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, ફુનીઆંની કહિઅતની અંદર કામને લગતી ચહડતે
૩ દરબજેની ત્રણ કહિઅત છે. (તેમાં) એક—દાનાઈની કહિઅત છે, અને
૪ તેનું મુજ અહુરમજદની ભલી દીનનો દસ્તુર છે. બીજી—કામને લગતી કહિઅત છે, અને તેનું મુલ પાદશાહીને પ્રકાશ આપનારો પાદશાહ છે.
૫ ત્રીજી—વસ્તુઓને ખાટેની કહિઅત છે. અને તે (ત્રણે કહિઅત) થી ફુનીઆં એતેકાદવાળી (યાને જીંદગી ગુજારવા ખાટે ભરોસાદાર) છે.
૬ કારણકે દાનાઈથી તેને (દરએક વસ્તુને) પીછાણવાની સહમજ મલેછે. હકુમતની મારફતે ચહડતે દરબજેનાં જોરાવર કામ થાયેછે. અને ફુનીઆંની અંદરની વસ્તુઓની મારફતે વસ્તુઓને લગતાં કામોની કહિઅતનું (યાને ધંધા રોજગારનું) લોકોમાં ચાલુ રેહવું છે. અને તેથી ફુનીઆંમાં
૭ મુધારો થાયેછે. આયે ત્રણ (જાતની) કહિઅત દાદાર અહુરમજદે
૮ પોતાના બંદાઓને આપેલીછે. લોકોની અંદર એહરેમનની તરફથી અપાયેલી કહિઅત, જે કાંઈ વસ્તુઓ હમણાં કાએમ રહેલીછે, તેને નોકસાન કરવા થકી તથા દાનાઈથી કામ કરનારાં આદમીઓને નબળાં બનાવવા થકી છે. અને તે નબલાઈથી, જે કાંઈ કહિઅત હમણાં (ફુનીઆંની)

વસ્તુઓની અંદર કાચેમ રહેલું છે, તેની ચહડતે દરજેની સહમજ લોકોને આપનારા ધરમ ગુરૂને તેનાં કામથી પાછો ફેરવવા તથા તે કામથી આજ્ઞા કરવા સાડું છે. (ફુનીઆંના લોકોને) ઇજ્જત દેવી, એ આતશ— પાણી—જમીન અને ઝાડપાણીની અંદર અફસ્તરોની જાતને નાખવાના સખખથી છે, અને (તે ચીજોમાં અફસ્તરોનો મેલાપ) સાંપના તીખ્શણ જોહરની માફકનો છે. અને તે અફસ્તરોના રોગની ઘણીએક દવા તથા ઉપાય આદમી ઉપર કરવા છતાં તેની ઇજ્જત તથા નબલાઈનો સખખ તેમાં રહે છે. આદમીઓની અંદર દાનાઈ અને કામને લગતી કેટલીએક વસ્તુઓની કઢચ્ચત પાછી લાવવા સાડું અને તે વસ્તુઓની કઢચ્ચત ખોદાઈ મુળવાળી ભલી દીન ધરાવનારની અંદર પાછી ચાલુ કરવા સાડું, નેક હાકમને આહુરમજદ દાનાઈ બખ્શે છે. અને તેથી આતમાનું (બદનની અંદર) કાચેમ રહેલું છે. ખોદાઈ મુળ (યાને દીન) વાળાને, વસ્તુઓને માટેની કઢચ્ચતનો વધારો ખોદાઈ દીનને લીધે છે. અને આદમીની અંદર ખોદાઈ દીનની મારફતે સંપુરણ સહમજ રહેવાએ તથા સેવટને લગતું કાંમ કરવાએ તેના ગુનાહનું દુર થવું છે. આહુરમજદની તરફથી પેદાએશને એહુરેમનથી છુટકારો મેલવવો, ફુનીઆંનાં લોકોમાં તેઓને માટેનો છેલ્લો સુધારો કરવાથી તથા લોકોને હમેશની પુરતી ખુશી તથા રોશનીવાળાં બનાવવાથી છે.

(૪૪૫) (ફુનીઆંમાં) ચહડતે દરજેનો ઊલટ રાખનારા, ગુણવન્તા સરદારો છે. અને ઊતરતે દરજેનો ઊલટ રાખનારા, એબદાર ઘણીઓ છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ કે, પેહલવાંનો અને હાકમોના ઓતમ ખવાસ ચહડતે દરજેના ગુનવંતા ઉલટ સાથના છે. અને તેની વીગત આએ પ્રમાંજેની (યાને નીચે લખેઆ મુજબની) છે. જેમકે, નીતી—બલ—મદદગારી—જવાંમરદી—સખાવત—યજ્ઞાંની ઇચ્છાવાળો વીચાર—સાચું બોલવું—

હીમત—કુશેશ—જાહેર કામ કરવું* અને બીજા હુકમતને લગતા
 ૪ સારા ખવાસો છે. ચહુડતે દરજ્જેના એરાદાવાળા અધેરનાતના ગુણો
 ૫ ખોદાની બંદગીને લગતા એતત્ર ખવાસોને માટેના છે. જેને લગતી
 વીગત આએ પ્રમાણેની છે. ધરમને માટે ખમવું—બંદગીના વીચારની
 અંદર જોરાવર રેહવું—ધંજતદારને મદદ કરવી—સારી ધંચ્છાને માટેની
 જવાંમરદી રાખવી—આતમાને લગતો ખોરાક તદ્દઅાર કરવો (એટલે જે
 ધંજશને આરાધના કરવી.) સખાવત કરવી—ફાએદા ભરેલું ખોલવું—
 સાચું ખોલવું—નમનતાઈ—હીમત—સંતોષ—કુશેશ—ધરમના આગે-
 વાન તરીકેનાં જાહેર કામ કરવાં અને બીજા દરએક સારા ખવાસની
 તાબેદારીમાં જોડાયલા રેહવું.

૬ ઉલટા એરાદાવાળા મુખ્ય દુરગુણો યુરી દીનની કેળવણી આપનારા
 ૭ હાકમના ખવાસ છે. અને તેની વીગત આએ પ્રમાણેની છે. ધરમનાં
 કામોને દુસ્મન તરીકે ધંજ દેનાર થવું—ધરમને સાચું ખમનારની
 બરાતરતની માફક દુસ્મની કરવી. નમનતાઈની સાંહમણે થનારા બરા-
 તરત (યાને પાપી) ના ગોસ્તાની શક્તીવાળું બનવું—ધંજતની સાંહમણે
 થનારી બરાતરતને મદદ આપવાની બદકારી—ભલી ખસલતને આડે
 આવનારી પાપીને લગતી બદકારીને માટેની દલેરી—જીંદગીને લગતા
 ખોરાકની સખાવતને આડે આવનારી પાપીને લગતી બખીલો—સમારેલા
 સખુને કરી યજ્ઞાંની ધંચ્છાને નોકસાન પોંહ્યાડનારું ચહુડતે દરજ્જેનું
 ખોલવું—ફાએદાને લગતું કેહવાની સાહામને થનારું પાપીના ફાએદા-
 વાળા વીચારનું સાચું ખોલવું—મોહટાં દીલની સાહામને થનારી મગરૂરી.
 સંતોષની સાહામને થનારી પાપીના લોભવાળી કુશેશ. જમ અને તેમ ભારી
 ગુનાહોની મારફતે ઘણાં સવાબનાં કામને ઓછાં કરવાની પાપીની જાહેર
 બખ્શેશ તથા જાહેર કામો. પેહુલલા ધરમવાળા જમશેદના સારા ખવા-
 સોને આડે આવનારા બરાતરતને લગતા બીજા દરએક એબવાળાઓના

* જાહેર કામ કરવું—એ મજદીયસની દીનને લગતાં દરએક સારાં ટોળાને
 ઉપીઓગી અને આએ તથા આવતી કુનીઆમાં માંણસને શુખ આપનારાં નેક
 કામોને શહમજવાં. પાક અવસ્તામાં ફરમાવેલું છે કે, “અહુરમઝ્દની ખુશી મેલ-
 વવાનાં અને એહરેમને તોડવાનાં જાહેર કામોછે (એટલે જે ખોદાનો પેઆર
 મેલવવાનાં અને શેતાનને હાંણી પોહ્યાડવાનાં સવાબનાં કામોછે.) અને તે (માંણ-
 સના) છેલ્લા શુધારાની ધંચ્છાને લગતાછે.”

જાહેર કામ કરવું એ મજદીયસની દીનને લગતાં દરએક સારાં ટોળાને

કુરુગુણો. એ પ્રમાણે ઉપર જણાવેલા બેહુ તરેહના ગુણો એક બીજાને
આડે આવનારા છે. ઉલટા એરાદાવાળા સરદારોના કુરુગુણો નેકીને હાંણી ૮
પોંહ્યાડવાને લગતા છે. અને તે ખવાસોની વીગત આપ્તે (નીચે જણા- ૯
યા) પ્રમાણે છે. ધરમીપણની આડે આવનારી પાપીને લગતી ચોરીની
બરદાશત કરવી. બાહુકુરીને આડે આવનારી પાપીને લગતા વેરી વીચાર
વાળી નમનતાઈ. ખોદાની તાબેદારીને આડે આવનારી પાપીની બેશરમી,
જવાંમરદીને આડે આવનારી પાપીની વેર રાખવાની છુપી કરણી.
સખાવતને આડે આવનારી જાંઘીના ખોરાકને લગતી પાપીની
કંજુસાઈ. ચહડતે દરજેના વીચારને આડે આવનારો પાપીની
તાબેદારીના હીણુ વીચાર. ઉદીઓગને આડે આવનારી બરાતરૂતના
સંતોષવાળી આગસાઈ. અને એ (ઉપરાંત) બીજા સઘળા ઉલટા એરાદા-
વાળા પાપીના કુરુગુણો ઉપલા સારા ગુણવાળાઓના હુરીફ તરીકે છે.

(૪૪૧) મજદીઅસની દીનની જાત, તેની અગમખુદ્દી—અપ્પશેશ— ૧
દાનાઈ—ઉદીઓગ—કામ—વીચાર—શક્તી અને
પ્રાએદા વીશે, બહી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, મજદીઅસની દીનની જાત—તે અહુરમજ્દની અગમખુદ્દી ૨
છે. અને તે અગમખુદ્દીની અપ્પશેશ—દાનાઈવાળાં કામો છે. વળી તે અગમ- ૩-૪
ખુદ્દી સઘળા હાજતમંદોને સઘળી રીતે ચહડતે દરજે સુધારનારી દાનાઈની
ખાણુ અને અહુરમજ્દના સઘળા જાતી ખવાસોની હયાતી છે. તેને લગતો ૫
ઉદીઓગ—ખલકનાં કુઃખનું નીવારણ છે. તેનું કામ—વીચાર શક્તીથી ૬
દાનાઈની મારફતે દરએક વસ્તુની અંદર અપાએલી શક્તીને પીછાંણીને
તે વસ્તુઓનો ઘટતી રીતનો ઉપીઓગ કરવાનું છે. તેનાં કામની કહ્યત— ૭
વસ્તુઓની અંદર (કુદરતની તરફથી) અપાએલા જોરને સવજપણથી
રાખવા સાડું લોકોની અંદરથી એહરેમનના સંબંધવાળાં ગુનાહનાં
કામોને દુર કરવાની અને તેથી લોકોનાં આપ્તે કુનીઆને માટેના તથા
આવતી કુનીઆને માટેનાં કુઃખનું નીવારણ કરવાની છે. તેને લગતો ૮
પ્રાએદો—છેલ્લા સુધારાની હદની અંદરના વખતમાં, વખતની અંદરનાં

કામોને લગતી કેટલીએક સહમજ મેળવીને, નેક પેદાએશને સુધારવાનું ચાલુ રાખવાએ છે. અને વસ્તુઓની અંદરની સઘળી કઠમ્મતને પીછાણવાએ તે (છેલ્લા સુધારા) ને લગતાં કામને સરંજમ પોંહ્યાડવું છે. તથા કામની ખારફતે ખલકનાં લોકોની અંદરથી એહરેમનનાં કુખોનું નીવારણ કરવાએ, તેઓને સંપુરણ અને સલામતીભરેલાં હમેશનાં સુખથી સુધારવું છે.

૧ (૪૪૧) મજ્ઞદીઅરની દીનતા પેશવા અને દેવપ્રસ્તી દીનતા
આગેવાનને લગતો ભલી દીનનો ખોલાસો.

૨ જાણુવું કે, મજ્ઞદીઅરની દીનતા પેશવાઓ (યાને દસ્તુરો), ધરમની મકતબમાં તરબીઅત કરનારા પેલા અશો અને સાચ્યા ઉસ્તાદની (યાને પેગમબર નરતોસ્તની) કેળવણીથી તેના એલા તરીકે સલામતીવાળી દીનની સહમજ મેલવીને, અહુરમજ્ઞદની ઉપર એતેકાદ રાખવાથી, તેની દીનતા વડાને (યાને પેગમબરને) દીનતા સરદાર તરીકે અંતકરણથી માનનારી કઠમ્મત ધરાવનારા (એટલેજ પેગમબર નરતોશત ઉપર ખરો વીસવાસ રાખનારા) છે. અને તે કેળવણી લેનારા અશો શાગેરદો, (યાને કેળવાએલા દસ્તુરો), નેક હાકમ તથા પાદશાહની સાથની સારી દોસ્તીથી, તેને દીનને લગતા ખવાસ સાથનો બનાવવાએ તથા ભલી દીનનો કુનીઆમાં તેની પાસે ફેલાવો કરાવવાએ, આદમીઓને તેને લગતો ક્ષએદો પોંહ્યાડનારા અને જીંદગીવાળાં બદનો ઉપર સારો ચાહુ રાખીને તે ઉપર દીનને લગતી હાકમી કરનારા તથા તેઓનાં રવાનને છેલ્લા સુધારાને લગતાં સુખને સાઈ જાળવી રાખનારા મજ્ઞદીઅરની દીનવાળા અશો પેશવા તરીકે નેકનામી મેલવનારા છે.

૩ દેવપ્રસ્તી દીનતા આગેવાનો, પેલા જોહાકની દીનતા ઉપરી તરીકે છે. તેઓ અહુરમજ્ઞદની ઉપર એતેકાદ નહીં રાખવાએ ઉલટી કઠમ્મત મેલવનારા છે. અને તેને લીધે તેઓ તે યુરી દીનતા ઉપરીને (યાને જોહાકને) માનનારા છે. તથા તેના શાગેરદ તરીકે લોકોને યુરા (એહરેમન) ના યુરા ખવાસની કેળવણી આપનારા છે. અને (યુરા ધરમની) મદરેસામાં લોકોને દોખખનાં કામની તરબીઅત તથા સીનગાર આપનારા છે. અને તેઓ લોકોને ઠગવા સાઈ યુરી

દીનવાળા હાકમની દોસ્તી કરવાએ તથા તે બુરી દીનવાળા ખવાસના હાકમનો પેચાર મેલવવાએ, તે હાકમને ગુનાહભરેલી હીલચાલ કરાવવાથી આતમાને લગતી દીનને તથા આદમીઓને નોકસાન પોહ્યાડનારા છે. તથા કુનીઆને એખવત્તી કરનારા છે.

(૪૪૧) દરએક જણને પાપથી છુટકારો આપનાર અને પુણના સંબંધવાલું કરી શકનારા (ધરમ બોધ આપનાર) વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, (આદમીને) પાપથી છુટકારો આપવો અને પુણના સંબંધવાલું બનાવવું, એ એક વસ્તુની મારફતે બેહુ (કામ) થાય છે.* અને તે વગર ગુનાહે રહેવાએ તથા સવાબકાર બનવાએ છે. સવાબકારીની સહમજ આપનારો અશો મરદ (યાને પાક ધરમગુરુ) છે. અને તેથી પેદાએશની હયાતીની વસ્તુને (યાને આતમાને) ઘટતી રીતે રહેવું છે. દરેક માણસે કીયું કામ કરવું અને કીયું કામ નહીં કરવું તે વીશેની સહમજ મેળવવી દીનના દસ્તુરથી છે. કુનીઆમાં માણસને વગર ગુનાહે રહેવાની સહમજ પુણવનતા માણસને કુઃખ નહીં દેવાથી છે. અને તેથી (તે માણસ) અહુરમજ્દના ચાહવાલું બને છે. સઘળાં આદમીઓને તે દરએક વસ્તુને લગતી વાળખી સહમજ આપનાર (દશતુર) નહીં હોવાથી, તેની અંદર અહુરમજ્દની—ધરમની અને સવાબની સહમજ હોતી નથી. (દીનને) સહમજવાની શક્તી વગરનાં માણસને, તે સહમજવનારા ઉપરી વગર નેકીનું વીચારવું કેમ હોય? જોને સાડું માણસોમાંનો દરએક જણ, પાપથી છુટકારો મેળવવાની તથા પુણનો સંબંધ મેળવવાની શક્તી આપનારાં એક માણસની (યાને વડા ધરમગુરુની) જરૂરવાલું છે.

* એટલેજ વગર ગુનાહે રહેવું એજ દોજખથી છુટકારો મેલવવાનું કામ છે. અને દોજખથી રસ્તાગારી મેલવવી એજ સવાબકાર બનવું છે.

(૫૬) બલી દીનનો તરીકો અને ખુરી દીનની રીતભાંત વીશે,
બલી દીનને લગતો ખેલાણો.

જાણુવું કે, ભલી દીનનો તરીકો મીનાઈ ફતીઆંને લગતાં ચહુડતે ૨
દરજાની કામ અને નેકીને ખાટેનો છે. તે દીનવાળો જાતે અહુરમઝદને
પોતાનાં અંતઃકરણમાં પાદશાહ તરીકે રાખનારો અને મીના યજ્ઞને
લગતાં સવાબતાં કામ કરનારો છે. અને આખે ફતીઆંનાં પ્રમાણીક ૩
સુખથી પોતાને સીનગાર આપનારો છે. તથા જાહેર કામો કરવાખે
આખે ફતીઆંના બેહુદ આદમીઓની ઉપર મોહબત રાખવાખે અને એક
સરખી રીતે સખાવત કરવાથી ફતીઆંને આબાદ કરનારો તથા તેને
કાયદો પોંહચાડનારો છે.

બુરી દીનની રીતભાંત લોકોને આવતી ફનીઆંના ફુખ અને ૪
કશદીને માટેની છે. અને તેથી (મીનાઈ જહાંનની) બુજેરગીને હાણી
પોંહચાડવી અને જાણી જોઈને ફનીઆંની નેકીનાં સુખને રદ કરવું તથા
ગુમરાહીથી આદમખોને ઠગાઈના શોક રાખનાર તરીકે બનાવવાં છે.
બુરી દીનવાળાને સુખ અને ખુશી, ચોરીથી—તથા છુપી રીતે (લોકોને) ૫
હાણી પોંહચાડવાથી અને પવીતર અંતઃકરણથી દુર રેહવાએ છે. અને
તેની જાત તેથી અપ્રમાણીક દેખાવ આપનારી છે.

વાણી નહીં પડે, બહાં પાણીથી આંગને પવીતર કરીને પેદાના કરનારની બંદગી નહીં કરે, તેને દાદાર આહુરમઝદે જુરી દીનવાળા ક્યારા આશ્રમાગનું નામ આપેલું છે. અને તેને છુપી રીતે (દીનગી) ખરાબી કરનારો કહેલા છે. તથા આપણી હકમતના વખતમાં તેને કતલ કરવાની સજા ફરમાવેલી છે.^૨

૧ જુઓ વેસ્ટર ગીઆર્ડના છપાવેલા વંદીદાદને સરે ૪૫૮ મે ફકરે
૮-૧૦ મે.

ညောင်တုန်းမြို့၊ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော် (၁) နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်၊ နေပြည်တော်

- ૧ (૧૧૧) દીનનો (કુનીઆમાં) ફેલાવો કરવાને લાએક વસ્તુ (કેહીછે).
તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખાલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, દીનનો કુનીઆમાં ફેલાવો કરવાને માટેની લાએક વસ્તુ ચાર છે. જાતી બુદ્ધી, દીનની સહમજ, લોકોને દીનની સહમજ આપવી અને લોકોને દીન કબુલ કરાવવી. જેમ આદમીનાં ટોળાંને વાજબી રસ્તે ચલાવનારો અનજુમનનો વડો છે. અને તે વડાની નસીહતને આદમીઓ માનેછે; તેમ ગોસ્પંદનાં ટોળાંનો વડો ભરવાડ છે. અને તે ભરવાડ પોતાની જાતી બુદ્ધીથી ગોસ્પંદને ફેરવવા તથા ચરાવવાથી તેઓના પેશવા તરીકે છે. જેમ આદમીઓના ટોળાંને સાફ દીનના પેશવાને દીનને લગતી સહમજ છે. તે મુજબ ગોસ્પંદને
- ૩ માટે ભરવાડને દીનને લગતી સહમજ છે. જેમ અનજુમનનો પેશવા આદમીઓને આએ કુનીઆમાં ચાલવાની દીનને લગતી સીખામણ આપનારોછે, તેમ તે ભરવાડ ગોસ્પંદનાં ટોળાંને ફરહર કરવાની અને ચારો ચરવાની તરબીઅત આપનારો છે. અને તેથી તે ગોસ્પંદના વડા
- ૪ તરીકે કબુલ રાખવાએછે. જે એક ભરવાડને ગોસ્પંદને તરબીઅત કરવાને લગતી જાતી ધનાઈથી દીનને માટેની સહમજ નહી હોય,
- ૫ તો તેને ગોસ્પંદનાં ટોળાંનો ગોવાલીઓ કરવો નોકસાનકારક છે. જે આદમીના ટોળાંનો દીનનો પેશવા દીનની સહમજથી નાવાકેફ હોએ, તો તે અનજુમનને વીખરાવી નાખેછે. અને તેના કેહવાને કોઈ માનવું નથી.
- ૬ જે ભરવાડ (ગોસ્પંદનો ઉપરી) નહી હોએ, તો ગોસ્પંદ વગર કાએદના—વગર કાએદની હીલચાલવાળાં અને ચારો ચરવામાં વગર મદદના થાઈ પડેછે.
- ૭ જે દીનની વાકેફકારીવાળો દસ્તુર (આદમીઓનો ઉપરી) નહી હોએ તો, આદમીઓ ખોદાઈ બુદ્ધીની સારી શક્તી મેલવવા વગરના અને દીનને નહી માનનારા બનેછે.
- ૮ વળી જે આદમીઓનું ટોળું નહી હોએ, તો દીનની સહમજ ધરાવનારો દસ્તુર એખલો પડેછે. અને તેને દીનની સહમજ આપવાને માટેનો કોઈ શખ્સ હોતો નથી તથા તેની દીનને કબુલ કરનારો કોઈ રહેતો નથી.

જો ગોસ્પંદનું ટોણું નહીં હોય, તો ગોવાલીઓ વગર દોલતનો— ૯
હીલચાલની પદવીથી પદભરશટ થાયેલો હોયેછે. અને ગોસ્પંદને ખાટેનો
ચારો નકામો થાઈ પડેછે.

જો રેહનોખા (દસ્તુર) ખોદાઈ અકલ વગરનો હોય, તો તે દીનની સહ- ૧૦
મજનાં બુળ વગર તથા દીનને ખાતનારાઓ વગર નકામો છે. કારણકે ૧૧
જો પેશવા દીનનો ખોધ આપવાને લાયકનો નહીં હોય, તો તેથી લોકો
વગર કાએદાના અને સવાબનો બદલો મેલવેઆ વગરના રેહછે.

જો ગોસ્પંદનો ઉપરી ગોસ્પંદને ચલાવી શકનારો (યાને તરબી- ૧૨
અત આપી શકનારો) નહીં હોય, તો તેથી ગોસ્પંદ કાએદા અને કાએદા
વગરનાં—બંદીવાન—અને ચરવાનાં ચારાની મદદ મેલવેઆ વગ-
રનાં રેહછે.

જો દીન ઉપર એતેકાદ એસાદનારો પેશવા નહીં હોય, તો ખોદાઈ ૧૩
અકલ નકામી—દીનને લગતી સહમજનો ફુકાળ અને લોકો તેને મેલ-
વેઆ વગરના રેહછે. તેમજ દીન ઉપર એતેકાદ એસાદનારા દીનના ૧૪
પેશવાની બુઝરગી ભરેલી પદવી તેથી નકામી થાયેછે, અને ટોળાંને
કાએદો મલતો નથી.

જો ચરનારાં જાનવરોનો ચારો નહીં હોય, તો ગોસ્પંદનો ટોળો ૧૫
વગર ખોરાકે હાણી પામનારો—એએની ભરેલો અને બંદીવાન રેહછે.
અને તેઓની હીલચાલ ફોકટની થાઈ પડેછે.

(૧૧૧) ઘણું ચહડતે દરજેના તથા ઘણું યુરાં આદમીઓ ૧
વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, ભલી દીનનાં લખાણ મુજબ, ઘણા ચહડતે દરજેનાં ૨
આદમીઓ, સઘળાં આદમીઓના ખુબીવંતા હાકમો અને રાજાઓ તથા
દીનની દાનાઈવાળા જમાનાના દસ્તુરો છે. ઘણાં જુરાં આદમીઓ, ૩
જુરા હાકમો તથા જમાનાના જુરા કેજવણી લીધેલા ધરમગુરુઓ છે.

ઓતમ અને સારા થાઈ ગયેલા હાકમોની અંદર જમશેદ (પાદશાહ) ૪
ઘણો સારો અને સરવેથી ચહડતે દરજેનો હાકમ થાઈ ગીઓછે. તે પાદશાહ

આએ ફુનીઆનાં આદમીએને રવાનને માટેનાં તેમજ બદનને માટેનાં કામોની (એટલેજે આએ અને આવતી ફુનીઆની) ધણી સારી સહમજ આપનારો હતો.

- ૫ દીનના ઓત્તમ દસ્તુરોની અંદર સરવેથી ચહુડતે દરબજેના દસ્તુર તરીકે સ્પીતમાન જરતોસત હતો. જે આદમીએને રવાનને લગતી (યાને મીનોઈ ફુનીઆની) સરવેથી સરસ સહમજ આપનારો હતો.
- ૬ સરવેથી યુરા હાકમોની અંદર જમશેદનું મોત લાવનારો સરવેથી યુરો જોહાક (પાદશાહ) હતો.
- ૭ સરવેથી યુરા ધરમગુરુઓની અંદર અતીઅંત યુરો ધરમગુરુ ઈજા દેનારી જાતવાળો જરતોશતની જાતનું મોત નીપજવનાર તુરેબરાતરૂક હતો.
- ૮ હવે પછી થનારા ક્રશોકન્તને લગતાં (યાને છેલ્લા સુધારાને લગતાં) કામ કરનારા સરવેથી ઓત્તમ ભલા હાકમો તથા દીનના દસ્તુરોની અંદર સોસીઓસ સરવેથી ઓત્તમ છે. અને તેના ક્રશોકન્ત કરવાને માટેના દોસ્તોની અંદર કેખસરૂ છે.
- ૯ (ક્રશોકન્તના વખતને લગતા) સરવેથી યુરાઓની અંદર ઈજા દેનારી જાતવાળા તુરેબરાતરૂકની ઓલાદનો 'ગદરોસ' છે. અને સરવેથી યુરી ધરમની કેળવણી લીધેલા ધરમગુરુઓની અંદર જોહાક છે. ભલી દીનની અંદર જણાવેલું છે કે તેઓને મારનાર તથા હાર ખવાડનારો ને છે, તે ક્તોહમંદ સોસીઓસ છે.

- ૧ (૧૧૧) દીનને પર્સંદ કરનારા તથા (લોકોને ગુનાહની) ઈચ્છાથી ફેરવનારાઓ વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, ભલી દીનને લગતી નસીહત છે કે, લોકોએ નેક કામોને લગતી જરૂર ઈચ્છા રાખવી. અને સવાબનાં કામોની અંદર મોટે દરજ્જે પોંહચેલાઓએ બીજા લોકોને ગુનાહનો શોક કરવાથી પાછાં ફેરવવાં.

(૧૫૭) જરતોસ્તને લગતા હજારાની અંદર, ત્રણ બુરી દીનવાળા ૧
હાકમોથી તથા ત્રણ બુરી દીનવાળા ધરમશુરૂઓથી, મજ્ઞદી-
અસની દીનને ત્રણ વખત નોકસાન પોંહ્યશે તેવીશે,
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ' કે, જરતોસ્તના હજારાની અંદર (એટલે જ પેગમબર જરતો- ૨
શત પછી હોશેદરનો વખત પોંહ્યશે ત્યાં સુધીમાં) બુરી દીનવાળા હાકમોથી
માજ્ઞદીઅસની દીનને ત્રણ વખત સખત નોકસાન થવાનું છે. તેમાં પેહલું ૩
નોકસાન કરનાર તુરકી (પાદશાહ) અરજાસ્પ અને બીજા હાણી પોંહ-
ચાડનારા તેના સાથીઓની તરફથી છે. બીજા વખતે (નોકસાન કરનાર), ૪
બુરી નામદારીવાળો બુરો હાકમ સેકંદર રૂમી અને તેના સાથીઓ છે.
અને ત્રીજા વેલા (નોકસાન કરનાર) પેલો ખોલલા બાલવાળો સાઅદ (નામનો ૫
અરબ સરદાર) અને તેના સાથીઓ છે. તેમજ જરતોસ્તના હજારામાં ૬
બુરી દીનને લગતા ત્રણ ધરમશુરૂઓથી દીનને નોકસાન પોંહ્યશે, તેમાં
પેહલો ધરમશુરૂ રૂપેરી જાતવાળો. * બીજો ધરમશુરૂ સંકટને મદદ આપનારો
મજદક, અને ત્રીજો ધરમશુરૂ મહમુતે છે.

(૧૫૮) ખોદાઈ અકલની સાથે ભલી દીનનો સંબંધ હોવા વીશે. ૧

જાણુ' કે, તે ખોદાતાલાની મહડતે દરજ્જેની દાનાઈના સખુનો, ૨
મજ્ઞદીઅસની દીન (આએ ફુનીઆમાં) આવેઆની આગમજ તથા તે
પછી, જે કોઈ જુદા જુદા મુલુકના સારા વીદવાનો હતા તેઓને સારું
યજ્ઞદોની મારફતે મોકલેઆમાં આવેઆ હતા. અને તે બીજા જુદા જુદા
ખંડોની અંદરના દાનાઓનો મજ્ઞદીઅસની દીનને લગતી સચાઈનો
સંબંધ આએ પ્રમાણે થયો હતો કે, તે લોકો મજ્ઞદીઅસની દીનવાળાઓની
માફક ભલી દીનને લગતી ખોદાઈ અકલના સંબંધથી તે દીનના વીચાર
અને લખાણથી વાકેફ થયા હતા.

* રૂપેરી જાતવાળો ધરમશુરૂ એ ધારવામેજે માંગી હોવા જોઈએ.

- ૧ (૧૧૬૪) ઘણા સારા અને ઘણા ખરાબ વખત વીશે
ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ' કે, જ્યારે દુનીઆનાં સઘળાં રાજોની અંદર ભલી દીનથી રચા ઘટતી રીતે શુધરેલી હોય, અને રાજની માફકતે ભલી દીનની કહ્યત યકીનથી ચાલુ રહેલી હોય, ત્યારે લોકોની અંદર નીતીનું પંથરાણું અને દુનીઆં આબાદાનીવાળી તથા જનદારો કાએમ સુખવાળાં—વગર ધાસતીનાં અને સારી જનદગીવાળાં—દાનાઈમાં ચહુડતે દરજજાનાં—સારૂ સુખ ભોગવનારાં—જેમદાર અને સારી રીતભાંતથી શીનગાર પામેલાં તથા આદમીઓની અંદર સખાવત—સચ્ચાઈ—વફાદારી અને ઘણાએક સારા ઓત્તમ ગુણો હોય છે.

- ૩ જ્યારે (દુનીઆમાં) યુરાં રાજોની રહ્યત યુરી દીનની કેળવણીના શુધારાવાળી—યુરી દીનની કહ્યત અને યકીનથી પોતાને ચલાવનારી હોય છે, ત્યારે લોકો અનીતીનો ફેલાવો કરનારા થાય છે. તથા દુનીઆં ઉગડ—અને લોકો યુરી જનદગી ગુજરનારાં—દુઃખવંતાં—યુરી યુદ્ધથી પસ્તદરજાનાં—યુરૂં સુખ ભોગવનારાં—રખડતાં અને યુરી ચાલચલણથી ખરાબ દેખાવતાં રહે છે. અને આદમીઓની અંદર પાપ—બખીલી—નીમખહરાંમી અને ખરાબ મતલબનો ફેલાવો કરવાથી તેઓ ઘણી યુરી એમેથી ઘણાજ ખરાબ બને છે.

- ૧ (૧૧૬૫) ભલાં માણસની અંદર આતમાને લગતાં (પાપની) ધારતી રહે છે. અને યુરા લોકોની અંદર આતમાને લગતું પાપી કામ કરવું છે. તે વીશે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુ' કે, ભલાં માણસનું કામ આતમાને લગતાં (પાપની) ધારતી રાખવાનું છે. અને યુરા લોકોની અંદર આતમાને લગતું પાપી કામ કરવું છે. (જેને સારૂ) મેહલ્લાને બદતની અંદર

તેને લગતો વીચાર પેવસ કરી તનની સલાંખતીને સાડું રવાંનની
 યાદ રાખવી—ખોદાની તાબેદારી કરવી—બદનના ઘણાજ હાજતમંદ
 ભાગોને માટેના બેઠ બરેલા વીચારો જખાંનની મારફતે જાહેર
 કરવાછે. જેઓ જુરા છે, તેઓને તેઓના પેદા કરનારથી હાજત ૩
 અને પોતાની જાતને મીનાઈ ફનીઆમાં છુટકારો મેળવવાની ઉમેદ નથી.
 તેથી તેઓ પોતાનાં રવાંનને માટેની એકીનદારીના વગર વીચારને લીધે
 તનને લગતા છુપા જોસ્સાઓની અસરથી જુરી કઠમ્મતવાળા થાએછે.
 રવાંનને લગતી નેકી અને હકુમતના વીચારથી ખાણસ પોતે (દિખખથી) ૪
 છુટકારો મેલવનારું છે. અને દેવોની દાંતાઈથી આદમી સઘળા જુરાઓનાં
 અહડતે દરજ્જેના કઠમ્મતવાળું તથા પુરતું ફુખ દેનારું બનેછે. ખાણસને ૫
 યજ્ઞોની મદદથી અકલને લગતું દેખાયછે—(અને) (તેનાં) દીલને કઠમ્મત
 મલેછે. તથા લોકોના ક્ષાએદને માટે હીમતથી ખોલવા શાડ (તેની) જખાંન
 ખોલવી થાએછે. અને તેથી દેવોને ગમગીની તથા જુરાઓને ફુખ પોહુએછે.
 યજ્ઞોને લગતી દાંતાઈથી (ખાણસ) નામને જેબ આપનારું તથા નેકીની
 ઈજ્જતવાળું અને દાદારની ઈચ્છાના સારા વચનવાળું બનેછે.

(૪૬૧) મજદીઅસની દીનનો સંબંધ ધરાવનારો શખસ,
 અશોઈ (યાને નેકો) ની હકુમતને પાએદાર રાખનારો અને
 જુરી દીન સાથનાં ઈમાનને નાખુદ કરનારો છે.
 તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણવું કે, આએ વસ્તુથી (યાને મજદીઅસની દીનનો સંબંધ ૨
 રાખવાએ અને જુરી દીનના એતેકાદથી દુર રેહવાએ) આદમી ઉલટ-
 વાલું—આએ ફનીઆની આબાદી—જાનત—ચાલાકી—દબદબો—
 ભલી ઈચ્છા અને સુખને મેળવનારું થાએછે. જે કોઈ તેહની (યાને મજદી-
 યસની દીનની) હકુમતના સંબંધવાળું હોએછે, તે મજદીયસની દીનને લગતી
 ઘણી લાએક ભલી શકતી મેળવેછે, જેવી કે નીતી—આબાદી—સુધારો—
 જેબ—ચાલાકી—દબદબો—ભલી ઈચ્છા અને સારાં સુખને લગતી. આએ
 ફનીઆનો દસ્તુર હાકમની મારફતે આદમીઓને ધરમી—સુધરેલાં—

જ્યેષ્ઠ—આલાક—દમદમાવાળાં—લલી ઇચ્છાતાં—અને સુખવન્તાં કરેછે. અને તનની અંદરના હાકમ (પાને રવાંન) ની હકુમતને ઉલટ આપતો રહેછે. મજદીઅસની દીન એ રયતનાં રાજની કહ્યત છે. જે રાજ કેટલેએક દરજ્જે મજદીઅસની દીનની કહ્યતવાળું હોએછે, તે રાજ ચહુડતી પદવીનું—અને રાજને કાએમ કહ્યતથી શુધારનારું છે.

૩ યુરી દીનવાળાઓનું બલ લોકોને પોતાનું વેર લેવાની લડાઈ કરવા સારૂ ઠગવાનું છે. તેથી તે રાજે પોતાની રદ્યતને શુધારવી અને લોકોને છુટાપણથી ચલાવવાં તથા જે લોકો નાલાએક અને ધીકારવા ભેગ હોએ તેઓને જ્યેષ્ઠ—શુધરેલા—આલાક—લલી ઇચ્છાવાળાં અને સ્તુતી કરવાભેગ સુખવન્તાં કરવાં. તથા તે લોકોનાં જંગલી—કંગાલ અને નગનપણાંવાલા બદલને ઈજા પોહચવાથી સુધારવાં.

૪ જે સખતી ઉપજવનારાં અને હાંણી પોહચાડનારાં ફાડી ખાનારા જાણુવરોથી ફુનીઆને સુધારવી હોએતો, રાજની તરફથી હુમેશાં જેમ જેએ તેમ ફુનીઆનો સુધારો કરવા સારૂ ઉલટવાલી ઇચ્છા રાખવી.

૫ માણસની ફુનીઆમાં ખેરખાહી તથા સુખ, જેથી તેને મેહનત પડતી હોય, તે સખતીઓને દુર કરવાથી છે. ફુનીઆમાં તે યુરી દીનવાળાઓની હકુમતને તાએબેની રદ્યત સખતી ભોગવનારી અને છુટાપણું વગર નાતવાંન થાએછે. અને તેથી તે હકુમત કેટલેએક દરજ્જેની મોહતાબદાર રહેછે, તેને પાછી સુધારવી તેથી યુરી દીનના એબવન્તા તરીકાનો સંબંધ દુર કરવાએ, તેમજ યુરી દીન સાથે એક મળતા રેહવાથી દુર રેહવાએછે. કારણ કે આદમીઓને રાજની ઉપર ફાવવું અને રદ્યતને રાજને તાએબે નહી રેહવું અને ફુનીઆમાં રાજને કેટલીએક વખત ધુળવવું, કેટલાએક આતમાને ઠગનારા—અને દુઃખ ઉપજવનારાઓથી હોએછે. ફુનીઆમાં યુરી દીનવાળાઓથી સંકટછે. માટે લોકોએ તે દીનને છોડી દેવી. કારણકે સંકટથી ફાડી ખાનારાં જાનવરોથી બેજાન થાએછે. સઘળા સંકટવાળા લોકોથી યુરી દીનની હસ્તી છે. અને તેવું રાજ રદ્યતને નકાંમું થાએછે. અને તેને લગતી હકુમતનો ઘટારો થાએછે.

(૧૦૦) હયાતી ધરાવનારાઓની હકુમતનાં મકાંન વીસે ભલી ૧
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, હયાતી ધરાવનારાં આદમીઓની હકુમતવાળું મકાંન, ૨
તે આદમી (સવાબે કરી) ચહડતે દરજ્જેનું હોવાથી તથા તેના આતમાનો
દોષખથી છુટકારો થાઈને તેને હમેસ્તગાનમાં તેને પોંહચવાથી છે.

બીજે એથી ચહડતો દરજ્જે ગેબી યજ્ઞદોની સાહેતાથી હમેસ્તગાં- ૩
નમાંથી તેને બેહશતની અંદર પોંહચવાએ છે.

તરીજીં સરવેથી ચહડતે દરજ્જેની હકુમત અમેશારખંદોની સાહે- ૪
તાથી બેહશતની અંદરથી ગ્રોથમાનમાં પોંહચવાએ છે.*

(૧૦૧) યજ્ઞદાંના નેક પ્રતાપથી તથા તેની મેહુરખાનગીથી, ૧
હાકમોની સાથે આદમીઓના સંબંધનું રેહવું છે.
તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુવું કે, યજ્ઞદાંના નેક સાયાથી અને તેની મેહુરખાનગીથી ૨
સારી હકુમત કરનારો પાદશાહ યજ્ઞદાંના સંબંધવાળો રેહ છે. અને
યજ્ઞદાંનો સંબંધ રાખવાના સમયને લીધે તે (પાદશાહ) ની રદઅતને
તેની તરફ યકીનથી ટકી રેહવું છે. અને વલી તેઓની જાતને તથા માલ-
મતાને ધનસાફી હાકમોની આગળ દીલોજાનથી રાખવી યજ્ઞદાંના
નેક પ્રતાપથી છે. તેમજ તે પાદશાહ યજ્ઞદાંની તરફની મેહુરખાનગીવાળો
યજ્ઞદાંના સંબંધથી છે. જે પાદશાહ ધનસાફવાળો છે, તે યજ્ઞદાંના નેક
સાયાવાળો અને ખોદાની મેહુરખાનગી મેળવેલો છે. અને તે (પાદશાહ)
તેની રયતની જાત—તથા દોલતનો ઉપરી છે. અને ફુનીઆંના લોકો
ધણાં કાએદાવાળાં તેની દીન અને તેના હાકમને માનવાથી હોએ છે.

* આએ લખાણ ઉપરથી આપણને ખાફી રીતે જાણાએ છે કે, એકરવાંન
તેની પાછલ થાએલાં સવાબનાં કામેથી દોષખથી છુટીને હમેસ્તગાંનમાં જગો
લીએ છે. અને તેથી વધારે સવાબ તેની પછવાડે થવાએ હમેસ્તગાંનમાંથી બેહશ-
તનાં મકાંનમાં જાએ છે. અને તેથીજી તેની પછવાડે વધારે સવાબનાં કાંમો
થવાથી તે બેહશતની અંદરથી સરવેથી ચહડતે દરજ્જેનાં ગ્રોથમાનગી અંદર જાએ છે.

- ૧ (૧૦૪) આદમીઓમાંનાં દાનાઈવાળાં (આદમી) ને ખોદાતાલાની તરફથી યજ્ઞદોની મારફતે યજ્ઞદી દોલતનું મલબુદ્દે અને યુરી દાનાઈવાળાં આદમીને તેનું મલબુદ્દે નથી. તેના સખખ વીસે ભક્ષી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણુવું કે, આખે ફુતીઆનાં લોકોમાં દાંનેશમંદ આદમીને કેટલીએક વખત તેની હયાતીને માટેની ફાએદવાળી દોલત યજ્ઞદોની તરફથી મલેછે. અને યજ્ઞદોથી તે નહીં મલવાએ મહુડતે દરજ્જેનો ભલો વીચાર તથા કેટલીએક દરજ્જેની દોલત આદમીઓને મલવાનો તથા તેની દોલતને લગતાં મુખ્ય કામનો અટકાવ કરેઆમાં આવેછે. અને તેના આતમાને કહ્યત મળવાના ખોરાકની મદદને માટેનો વીચાર, (યજ્ઞદોના) મેલાપ વગર (પોતાની) ઇચ્છાથી માણસને આવતો નથી. અને તેને લગતી જે દોલતથી તે શખસને તાકત છે, તે તાકત વગર તથા તેને લગતી ઇચ્છા વગર તેને ઉતરતી હાલતે પોંહચવાનો વીચાર આવવોછે. આદમીના આતમાને માટેની સઘળી દોલત જે યજ્ઞદોથી છે, તે તેને નહીં મળવાથી, સંતોશ અને કરારવાળું સુખ તથા શુકરગુજરી તેને હાંસેલ થતી નથી. વળી આદમીઓની અંદરનાં યુરી બુદ્ધીવાળાં આદમીને આખે ફુતીઆને લગતા યજ્ઞદોથી (પાને આસમાની સેતારાઓથી), ઘણીએક દોલત મળવી જોઈએ તેમ કેટલીએક વખત તેને તે મળેછે. પણ તેથી મીનો યજ્ઞદોના વખતસરના વીચારનું આદમીની અંદર પોંહચવું થતું નથી. તેને લીધે હમેશાં યજ્ઞદોની તરફની આતમાને માટેની દોલતનું આદમીને મળવું ફુઃખ અને સંતાપભરેલું થાએછે. અને તે નહીં મળવાથી આતમાની સક્તિ નારાજ અથવા વગર સંતોષની રેહુછે.

- ૪ આખે ઉપર જણાવેલા સસખનાં કાંમને લીધે, સઘળાં ગણીયાંણી આદમીઓ યજ્ઞદોની મદદથી સારો બદલો મેળવવાને લાયકનાં તથા સારો બદલો મેળવવાની ઉમેદવાળાં રેહુછે. અને યુરી બુદ્ધીવાળાં આદમીઓ નેક બદલો મેળવવા સાફ વગર લીયાકતનાં તથા વગર ઉમેદના રેહુછે.

(૧૭૧) અપ્રમાણીક તથા એબવન્તાં માણસના સંબંધવાળી
ધૃચ્છા વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ' કે, માણસની પ્રમાણીક ધૃચ્છા, પોતાની જાતને માટેનાં
લાએક અને પાએદાર દરજવાળાં કાંમ કરવાને માટેની છે. અને તે
પાએદાર દરજવાળાં સઘળાં કાંમે સવાબે કરીછે. અને તેથી આતમાને
લગતો સંતોષ અને તેને લગતો સામાન મેલવવાની કોશેશ કરવીછે. ૨

અપ્રમાણીક (માણસ) ની મુખ્ય ધૃચ્છા, વગર જેવે પોતાને નાપાએદાર
વસ્તુની તરફ લેઈ જવાની તથા પોતાની જાતને નાપાએદાર સીનગાર
તથા દરજે આપવાની છે. પાપને લગતી દરએક વસ્તુ આતમાને સાડું
વગર સંતોષનો અને લોભને લગતો સામાન મેલવવાનીછે. ૩

એબવન્તાં (માણસ) ની મુખ્ય ધૃચ્છા, પોતાની જાતને પાએદારીને
માટે મહુડતા દરજને લાએકની બનાવવાની નથી. પણ દરજવાલાં સવા-
બનાં કાંમની ધૃચ્છાને થંડી કરવાનીછે. અને તે (ધૃચ્છા) આલસાઈનાં
મુલવાળી હાંણી પોંહ્યાડવાને લગતી (યાને પાપની) જે દોલત
કેહવાએછે તેને લગતી છે. ૪

(૧૭૨) જમશેદ આદમીએને આએ (યાને નીચે જણાવેઆ
પરમાણુની) નસીહત કરેલીછે તે વીસે ભલી
દીનને લગતો ખોલાસો.

જાણુ' કે, પાદશાહ જમશેદની આદમીએને આએ (યાને નીચે
લખી જણાવેલી) સીખામણુ છે. એક પોતાના પેદા કરનારની તરફ ધીકાર
બતાવવાનો પસ્તાવો કરવો. બીજું એ કે આવતી કુનીઆમાં તમોને
મહુડતે દરજજેનાં મુખની મદદ મલે તેને સાડું જે કામે છે તે સવાબનાંછે.
તરીજું—જે તમારી ધૃચ્છા આએ કુનીઆને લગતી નોકસાનકારક દોલતને
સાડું રાખશે તો તમોને જુજેરગી અને આબરૂ મલવાની નથી. એથું
એકે તમારો ખવાસ દાનાઈવાળો તથા તમારી જખાંન સાચું ખોલવાને લગતી ૨
૩
૪
૫
૬

- ૭ હોશે તો, તમારી કીરતી પાએદાર રેહશે અને વધતી જશે. પાંચમું—તમે આદમીઓ જીતું મુતલક બોલતા માં, કારણકે તેથી તમારી કીરતી જાંખ મારે-
- ૮ લી અને વગર ઇજતવાળી થાશે. છઠું—સઘળાં આદમીઓને યજ્ઞોની સાહે-
તાથી આવતી કુનીઆમાં પોંહચવું છે. જો યજ્ઞોનો સંબંધ આદમીની સાથે રેહતો નથી તો તેને મીનોઈ કુનીઆમાં પોંહચવું નથી. તેને બેહશતની અંદર જવાનો રસ્તો યજ્ઞોની નેક કહ્યતથી દેખાએ છે. એટલેજ માણસ તેથી ગુમરાહ તથા ખરાબ અવસ્થાવાળું બનતું નથી. કારણકે જ્યારે જમશેદ (દેવોથી) ગુમરાહ થયો અને હકુમત જવાનાં મુખને પસંદ કીધું, ત્યારે તેનાં સવાબને લગતું પાએદાર (મુખ તેથી) જતું રહીકું. જથી કીર્તીને જળવનારી સાચું બોલનારી જ્યાનને કીરતીને હાંણી પોંહચાડનારાં જીતું બોલવામાં તેણે વાપરી હતી. જ્યારે તેણે તેને નુર અને રોશની બખસનાર પેદાના કરનાર અને બરદાસતના કરનારા બોદાતાલાની તરફ અભીમાન બતલાવીકું, ત્યારે તેથી મીનો યજ્ઞોનો તેની સાથનો મેલાપ દુર થયો હતો.

- ૧ (૧૭૭) ખોરહને જાલવી રાખનારી તથા ખોરહને હાંકી કાહડનારી વરતુ વીસે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ ખોદાનો દરએક બંદો તે કીરતી બખશનારા ખોદાતાલાનો વીચાર રાખવાથી, પોતાના આતમાને જાલવી રાખનારો છે. તેથી હયાતીવાળાં ઇનસાનોએ તે દાદારનો આભાર માનવો તથા પોતાનાં ઉદ્દીઓગમાં ઉલટવાન રેહવું સજવાર છે.
- ૩ ખોરહ હાંકી કાહડનાર—આતમાને બખશનારનો ધીકાર કરવા એ તથા તેનો આભાર વીસરી જવાએ અને પોતાના ઉદ્દીઓગથી પાછું રેહવાએ છે.

(૧૦૫) (ઈનસાંનનો) આત્મા તેની દેહનો માલિક અને તેને સહભવ ૧
આપનાર તરીકે છે. તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલારો.

જાણુ' કે, પેદાના કરનારે (યાને દાદારે) કામને સાડ પેદાએશને ૨
પેદા કરેલી છે. અને દરએક પેદાએશને તેનાં કામથી દેખઈતી બનાવેલી
(યાને પ્રકાશવન્તી કરેલી) છે. અને તે કામને પેદાએશની અંદર ચાલુ
રાખનારો તેની જાતને લગતો આત્મા છે. તે આત્માથી બદનવાળાં
(ઈનસાન) ને તેનાં કેટલાંએક કામો ચલાવવાની સહભવ મળે છે. અને
આદમીને (આએ ફુનીઆમાં) પોતાને ચલાવવું તથા પોતાને સુધારવું
તે (આત્મા) ને લગતી દાનાઈવાળી કેટલીએક જાતોમાંની એક જાતથી છે.
અને તે દાનાઈવાળી એક (અહુરમઝદ) ની જાત છે, તેનીથી કેટલાએકો
દાનાઈવાળો છે. જે પ્રમાણે એક શખ્સ એક ઘરથી ઘણાં ઘરવાળો—એક ૩-૪
મોહલાથી ઘણા મોહલાવાળો—એક ગામથી ઘણાં ગામવાળો—એક ૫-૬
શેહરથી વધુ શેહરવાળો અને એક કેશવરથી ઘણા કેશવરવાળો થાય છે. ૭
જેમ હકતે કેશવરની જમીન તેની ઉપર હીલચાલ કરનારી શુધરેલી ૮
દાંનેશમંદ પેદાએશથી છે, તેમ સઘળી હકતે કેશવર જમીનના કેટલાએક
દાનાઈવાળા લોકો સારા પ્રતાપથી પેદાએશનો શુધારો કરવાએ તે દાદારની
પેદાએશ તરીકે છે. અને તે કામનો અટકાવ થવો, સઘળાં આદમીઓના
ઉપરી તરીકેની એક જાતથી (યાને બુરા ધરમશુર તથા પાદશાહથી) છે.
જેમ એક પુરૂથવીથી હકત કેશવર જમીનનાં મકાનોનું બંધારણ છે તેમ
(એક મુખ્ય પુશથી ઉલટા વીચારનો લોકોને આધાર મલવો છે.)

(૧૦૬) હકુમતની કહીઅત આદમીઓને પ્રાએદો તથા તેઓને ૧
નોકસાંન કરનારી છે. તે વીસે ભલી દીનને લગતો ખોલારો.

જાણુ' કે, એમ આપનાર (એહરેમન) ને લગતાં આદમીઓની ૨
અંદર (એહરેમનનું) ભેલાણુ થાયેલું હોય છે, તેથી તે આદમીની અંદર
તેના આત્માને ખરાબ કરવા સાડ એહરેમનને લગતો લોભ આપેઆમાં

- નારી છે. (માણસની અંદર) કામનું ચાલુ રહેવું આત્માને લગતા ઉદ્ધી-
 ૩ યોગને લીધે છે. ઉદ્ધીયોગ એ પોતાના આત્માને ખોદાતાલાના તાબે-
 દાર તરીકે વીચારવામાં છે. ઉદ્ધીયોગથી પેદાના કરનારનાં કામનું ચાલુ
 રહેવું છે. અને પેદાના કરનારને લગતું કાંમ તે સાહેબની ઇચ્છાને
 સહમજ્જને કરવાનું છે. (એટલેજ કીયું કામ કરવાથી દાદારની તરફથી
 તેને આયેપત મલશે તે ઇચ્છા જાણવા પછી તે કાંમ કરવાનું છે.)
 ૪ જ્યો ઉલટો ઉદ્ધીયોગ કરવાયે, તે (પેદાના કરનાર) નો અનાદર
 કરનાર છે, તેઓની કીરતી જતી રહે છે. અને તેથી દાદારનાં કામથી
 આયેપત મેળવવાની તેને મારેની ઇચ્છા ફર જાય છે.

- ૧ (૪૫૦) ખલકની પાસમાંની અને સંભાળ કરવા વીશે,
 ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આત્માને બખ્શનારો દાદાર, પોતાની પેદાએશને લગતા
 દરએક આત્માનો સંભાળ કરનાર, તે પેદાએશની તરફના આત્માને
 ૩ લગતા સાચા પેઆર—સ્તુતી અને આભાર માનવાથી છે. પણ જે કોઈ
 તે આત્માને બખ્શનાર (દાદાર) ની દોસ્તી—સ્તુતી અને આભાર
 માણવો વીસરી જાય છે, તે તેના વગર સંભાળ કરવાજોગ આત્માને
 (સંભાળ વગર) છોડી દીધામાં આવે છે. અને તેના (ઇચ્છાને દાદારનાં)
 વગર સંભાળે તે આત્માને તેનો સંભાળ નહીં થવાયે દરજ તેને
 નોકસાંન કરે છે. અને તે ખરાબ થાય છે તથા તે આત્માને દરજનાં
 કામથી હાણી પોંહાય છે.

- ૧ (૪૫૧) આદમીની ચહડતે દરજેની તથા ઊતરતે દરજેની
 કીમત વીશે, ભલી દીનને લગતો ખોલાસો.

- ૨ જાણવું કે, આદમીની કીમત તેના આત્માને લગતી કેટલીએક
 દાનાઈથી છે. અને તે આત્માને લગતી દાનાઈ તેના કેટલાએક સારા
 ઉદ્ધીયોગથી છે. તે આત્માને તેને લગતો સારો ઉદ્ધીયોગ બતલાવનારી

દાનાઈ સરવેથી ચહડતે દરજ્જેના તેના ઉપરી યજ્ઞદાથી તેને મલેછે. અને તેથી તેની પોતાની કીમત ગણાયેછે. જે પ્રમાણે એક અશો મરદની પાણી—જમીન—ગોસ્પંદ અને જાડપાણીથી ચહડતે ઉતરતે દરજ્જેની કીમત છે. અને તેનાં મધ્યમ કામ પાણી—જમીન—ગોસ્પંદ અને ૩
જાડપાણીની ખરાબરનાં છે. અને પાણી—જમીન—ગોસ્પંદ અને જાડ-
પાણીથી ઘણી વધારે મોટાઈનું કામ, આસમાંન અને જમીનને લગતી ઉલટી ચાલથી (ફુનીઆને) એક ત્રતીયાઉન્સ હાણી પોહચેલી હોયે તેને તોડવાયેછે. અને તેની બેત્રતીઆઉસને લગતી કીમતવાળું કામ, જાનદારોને વગર ૪
મરકીના તરીકાઓથી ઉધારવાનું છે. અને સરવેથી કીમતી કામ જેમ ૫
ભલી દીનની અંદર અશો મરદ અને નેક હકુમતવાળા પાદશાહની તરફ-
થી (ફુનીઆના લોકોની) સઘળી રીતે પરવરશી કરવાનું છે તેને ગણેલું છે.

આદમીની નીચ હાલત, તેના આતમાને લગતી નીચ ઇચ્છાથી ૬
તથા તેના આતમાને લગતા કેટલાએક ખરાબ ઉદ્દેશોગથી છે. માણ-
સને ખરાબ ઉદ્દેશોગ બતલાવનાર, તેના આતમાના આરામને ખરાબ
કરનારો ઉપરી (પાને એહરેમનનો ઉલટો વીચાર) છે. જ્યાંસુધી
આદમીના આતમાને લગતી હુમેશગીની અકલનું તેથી દુર રહેવું છે,
ત્યાંસુધી તે આદમીને સાડ નીચ દરજ્જેની કીમતવાળો અસબાબ છે.
જે (આદમીઓ) ફુનીઆની કહ્યતને પોતાનાં ઉલટાં કામોથી હાંણી ૭
પોહચાડવાનારાં છે, તેઓનું બદન વગર આબાદાનીના કામોએ કરી વગર
છંદગીવાળું છે. અને રવાન સરી ગયેલું હોવાને લીધે દોષખી છે.

આએ પુસ્તક સાતમાને છપાતાં થાએલી ભુલને લગલું ગુજરાતી શુદ્ધી પત્રક.

સર્ક.	સતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૩૮૭	૧૪	કયા	કાયા
૩૯૭	૧૫	ગાલિયા	ગલિયા
૩૯૭	૨૮	ઉલટા	ઉલટો
૪૦૨	૩	ડુનીઆનો	ડુનીઆનો માલિક
૪૦૬	૫	નહી ?	નહી.
૪૧૦	૮	એ	એક
૪૧૦	૧૨	૩
૪૧૧	૨૭	પ્રમાણીક	અપ્રમાણીક
૪૧૨	૨૫	મકાનમ	મકાનમાં
૪૨૦	૨૩	લશકરવાસી, છે	લશકરવાસી છે,
૪૩૬	૪	(માણુસને)	અને (માણુસને)
૪૩૬	૪	આદત	દેવની આદત
૪૫૪	૨૪	સંખ્ય	સખ્ય

CONTENTS.

	PAGE.
The wisdom of the Mazdayasnian faith is for the knowledge of men...	425
God gives mortal strength to the soul according to its origin	425
About those that are connected with God before and after creation...	426
About the man who does heavenly and about him who does hellish things	426
About the families that are to attain royal power and those that are to lose it	427
The soul of man recognizes the value of prayer to God	427
The distinguishing signs of a pious and a sinful man	428
What families of kings are the reformers of men and the whole world?	428
The kings that rule very well and those that rule very badly	430
How does man become powerful and how he becomes mortal? during finite and infinite time?	431
What man does not obtain the reward of a virtuous act?	432
The <i>Devs</i> are injured by men owing to the spread of the knowledge of the faith brought by king Jamshid	433
The ten good commandments of king Jamshid	436
The ten evil commandments of Zohak against those of king Jamshid.	437
The kind rulers of people	539
About giving judgment after due consideration	440
God keeps injurious things away from his Creation	441
About immorality which is of evil origin	442
Vice is not known where people are virtuous	443
The desire of God that men should know Him and the desire of men to know Him	444
Men should save themselves from the five vices of Ahriman which destroy virtue	445

	PAGE.
The supremacy over men	447
The object of the work of good religion	447
The same wisdom which frees men from sin, obtains for them the experience of age	448
A man is safe by his faith in the writings of good religion	449
About the sinful men who have the wisdom of the immoral Druj	449
About the man who inspires zeal for religion	450
The ideas of the justice of the judge of this world and of that of the next	451
The precepts which concern the safety of life	451
The regular virtue	452
About the safe life	452
The protection and salvation of men	453
About the best and worst among men	454
About remembering the spiritual Yazads for obtaining spiritual assistance	454
The great power of Zohak who injures men's souls	455
The Mazdayasnian faith produces virtuous qualities in men, and the Jewish religion produces wicked qualities	455
About the king who reforms his subjects for happiness in this life and the next, and about him who injures them	456
The friendship of Auharmazd with the first man and about the Yazads who are his messengers to men	457
Man is related to the Mazdayasnian faith by obtaining the strength of divine wisdom	458
About good and bad origin—man becomes virtuous through righteous zeal and vicious through wicked zeal.	459
A fore-sighted man leads men beneficially by his words	460
The soul is kept fresh by food and the body is thereby preserved	460
About the mortality and immortality of man's life	461
The injurious strength connected with death and sin... ..	462
The final victory of Spento-mainyu over Angro-mainyu is owing to his superior strength	462

Good men should be preserved from the attacks of evil men and kept in joy	462
About the efficacy of blessings and curses	463
The prince born in wed-lock of royal origin is worthy to fill the throne	465
The eternal joy and sorrow of mortals (men) and the evanescent joy and sorrow of the inanimate creation	466
The final end of good and bad rulers	466
The evidence for the Mazdayasnian faith being the word of God ...	467
The rulers of this world should reform perverts	467
The reasons for man's connection with and estrangement from Yazads and Devs	468
The proper joy of rulers... ..	469
The strength of the faith always prevails over Ahriman from the beginning to the end	470
The existence of light and darkness	472
The nature of the priest and the ruler of the faith of Auharmazd, and of those of the faith of Ahriman	473
Man becomes just and truthful by adhering to the side of Auharmazd, and by keeping aloof from that of Ahriman	473
The origin of the good and of the bad faith... ..	474
The saviour and the destroyer of souls	475
Three kinds of superior strength in this world	475
About superior and inferior leaders	476
About the nature-foresight-wisdom-gifts-diligence-work-thought- power-and advantages of the Mazdayasnian faith	478
About the chief and leader of the Mazdayasnian and of the demono- latrous faiths	479
The priest is the saviour of every one from sin and the impartor of virtuous religious knowledge	480
The duty of every Zoroastrian to put on clothes and always to have the <i>Sudrêh</i> and <i>Kûsti</i>	480
The ordinance of the good faith and of the bad	482

What is the proper thing for spreading the knowledge of the faith in the world ?	482
About very good and very wicked men... ..	484
About those who prefer the faith and dissuade people from sin ...	485
About the three rulers and priests of the evil faith that are to come in the millenian period of the prophet Zoroaster, and the injury to come therefrom three times to the Mazdayasnian faith	485
About the good religion being connected with divine wisdom	486
About good and bad times	486
A good man has the fear of sin ; a bad man has it not	487
A follower of the Mazdayasnian faith strengthens the rule of purity and destroys the faith of the evil religion	488
About the abode of mortals	489
The connection between the rulers and the ruled is by the grace and power of God	490
The most virtuous man obtains spiritual wealth from God through the Yazads ; but the wicked men do not obtain it	490
The desire of an unconscientious and wicked man	491
The advice of the pious king Jamshid to men	492
About the things that preserve lustre and those that destroy it ...	492
The soul of a man is the lord and director of his life	493
The power of rule is beneficial as well as injurious to men	493
A man should do good works for the sake of his soul and omit those that injure it	494
Man's glory is destroyed by destroying the glory of the glorious Lord	495
About preserving and garbing the world	495
About the superior and inferior value of men	496

(rv9) Exposition in the good religion regarding the 1
fact that there are innumerable forms of the
wisdom of the Mazdayasnian religion for
the knowledge of man.

Be it known that the thing embellished by all kinds of 2
wisdom is the Mazdayasnian faith. And this faith is the
sense of a superior order of knowledge for thanking the
Creator Auharmazd; and this sense renders all men better
versed in the knowledge about the Almighty.

A knowledge of the transcendent wisdom of this faith 3
is not possessed by the ordinary learned men. Among the 4
intelligent learned, only those who are most so can under-
stand it. The knowledge within the limit of the (pure)
human reason can be obtained (only) through the wisdom
of the Mazdayasnian faith.

(rv4) Exposition in the good religion regarding the 1
question: By virtue of what origin does the
Almighty give strength to the invisible
creation?

Be it known that God himself the Author of the 2
invisible creation, is the giver to all (earthly) things in an
invisible manner of the principle of strength by virtue of
its origin (*i.e.* according to its origin). Just as many kinds
of clothes are made by spinning and weaving the thread of
wool, so the Almighty creates all invisible things and
endows them with the seed of earthly strength. The vari-
ous kinds of earthly strength (*i.e.* existence) are distinguished,
just as superior kinds of wool produce superior clothes.

- 1 (۲۷۷) Exposition in the good religion regarding those that were already in existence at the time of the creation (of this world) and those that will be at its end.
-

- 2 Be it known that the yazads and ameshaspands (angels and archangels) were created by and were in communion with the Almighty before the creation of this world. The creatures who shall be in communion with God till the end of creation, are those who endeavour to bring about the Renovation of the World (Frashokereti) within the limits of finite time.
-

- 1 (۲۷۸) Exposition in the good religion as to who are those that prepare themselves for the highest grade of existence and those that are misled towards the lowest or worst (perdition.)
-

- 2 Be it known that he who is obedient to his Creator and submissive to His commands, who respects the orders of His vicegerent the king, and who orders his life according to the precepts of the supreme Zoroastrian religious authority of his time, is the man who prepares himself for the state
 - 3 of supreme happiness. Whilst he is led to perdition who does not believe in God owing to his listening to the temptation of the false religion, who disobeys and is ungrateful to both the supreme Zoroastrian spiritual and the temporal authority.
-

- (179) Exposition in the good religion regarding the qualities 1
 which mark the race and family destined to bear
 rule among men and the indications appearing
 when the ruling power departs from it.
-

Be it known that the scions of the family wherein 2
 shines the splendour of light, wherein resides divine reason,
 which is in communion through prayer with God and the
 angels, are the ones marked out for supremacy (in the
 state.) They are to have the precedence over high and
 low, to take care of them, and listen (to their wants and
 complaints.) They possess great righteous strength. They
 are to be blessed with abundance of male offspring.
 Through them mortality decreases in the world.

When however supremacy is to pass away from the 3
 family, it is deserted by right reason, and is the hotbed of
 ruinous quarrels. God loves not such a family. It helps
 for evil the high and the low who are not listened to by it.
 It is barren of male issue. It is instrumental in increas-
 ing mortality among men.

- (180) Exposition in the good religion regarding the soul's 1
 belief in the efficacy of prayer to God.
-

Be it known that the man who is far-sighted (who 2
 looks to the other world) believes in the efficacy of prayer
 to God for the salvation of his soul; because he hopes
 to be saved from damnation by being in the good graces
 of the Almighty on account of his perfect veracity, his
 proper sense of justice, his fidelity to his plighted word,

his companionship of the wise, and by his wariness in giving out his opinions and thoughts only at the proper time.

- 1 (۲۸۱) Exposition in the good religion regarding the distinctive characteristics of the good and the bad.
-

- 2 There are many distinctive characteristics of the good and the bad whereof virtue distinguishes the former and vice the latter. By the perfect refinement of the spiritual youths (*i. e.* principles *viz.* Bôdh, Akhô, Ravân and Fravâhar) belonging to the soul, the light of virtue shines upon the good man; his species (*i. e.* person) is rendered resplendent by the supreme Head (Auharmazd.) He occupies after death the abode of supreme felicity in the other world.

- 3 The soul of the sinner is very hardened by the leader (Ahriman) of the infernal host of bad odour. It is revealed that *he* is more powerful among the good on whom angels shed their lustre; he who is distinguished for piety even among the good, prevails over the leader (Ahriman) of the wicked of bad odour. He who is notorious even among the wicked for his vices, is given over to perdition through him (Ahriman).

- 1 (۲۸۲) Exposition in the good religion about the race of those monarchs in the history of mankind who have been great civilizers and those who have shed a great lustre on this earth.
-

- 2 Be it known that all men are descended from

Gayomard. Four noble and auspicious sons were born to Fravâk¹ who civilized the world and was descended from Gayomard. These four were Hoshang, Vôhudâd, Ashôdâd and Tâj. To the house of Hoshang belonged Irach the head of the great civilizing kings of Iran. The venerable king Minochehr was the son of the saintly Neriosang.² From this Minochehr of the family of the saintly Neriosang, who rendered the earth illustrious, was descended the venerable

1 According to the Bundahish, Fravak was descended from Syamak, and was the father of Hoshang.

2 King Minochehr was born of the daughter of Irach and the saintly Neriosang the son of Faridun's brother. Ferdusi has written his father's name in the Shah-Namah as پشنگ Pashang, which may be explained as a misreading, owing to his ignorance of that language, of the word Neriosang in the original Pahlavi. Ferdusi mentions Minochehr in the following verses in his Shah-Namah :

مران لاله رخ راز سر تا بپای
چو بر رست و آمدش هنگام شوی
فیا نامزد کرد شویش پشنگ
پشنگ آنکه دور برادرش بود
کوی بود از تخم جمشید شاه
یکی دور زاد آن هذر مند ماه
فریدون چو روشن جهانرا بدید
می روشن آورد و فرخنده جام
تو گفتی مکر ایرجستی بجای
چو پروین شدش روی و چو قیر موی
بد و داد چندی برآمد درنگ
توان از کوانمایه کوهش بود
سزوار شاهي و تخت و کلاه
چگونه سزوار تخت و کلاه
بچهره نو آمد سبک بنگرید
مراد را نهادش مذوچهر نام

King Minochehr being the heir of Irach, his name is thus mentioned with Irach's after that of Faridun in the 28th para. of the Farvardin Yasht :

ငြိမ်းမယ် ဝတ် ဝတ္ထု၊ ချိန်အသံလွှတ်၊ အလွယ်တကူလွယ်တူ
ငြိမ်းမယ် ဝတ် ဝတ္ထု၊ အလွယ်တကူလွယ်တူ၊ အလွယ်တကူလွယ်တူ

"We remember the holy spirit of Faridun the son of Athvian, we remember the holy spirit of Minochehr the son of Irach."

ancestor of the Kayânian kings, Kaikobâd.¹ Every royal race that shall rule for a long time, shall be descended from these four. And the dynasty that shall flourish in every epoch shall in its form resemble the Kayânian which is one of these four dynasties. Those also who have knowledge about Frashôkart, are of the race of these two kings, Minochehr and Hoshang. It is stated too in the scriptures that he who will reign again at the time of Frashôkart will be of the same Kayânian race, that is Kaikhushru² will at that time wield supreme authority over the nations of the world.

- 1 (۲۸۳) Exposition in the good religion about those kings that are the best of rulers and of those that are the worst.

- 2 Be it known that the best king is he who is noble in glory, who creates divine faith among the people, who keeps the state ever prosperous, who sympathising with the afflictions of others makes the world happy and looks to the welfare of all, who is the source of delight to others,

1 As it is mentioned above that Kaikobad the chief of the Kayanian dynasty was descended from Faridun, so also in Ferdusi's Shah-Namah he is made to mention this his descent from Faridun in answer to an inquiry from the valiant Rustam.

ز تخم فریدون مژم کیقباد
چو بشنید رستم فروزید هر
پدر بر پدر نام دارم یاد
بخدمت فروز آمد از تخت زر

Our prophet holy Zarthusht has mentioned this Kayanian king's name immediately after Minochehr's as the first of this race of kings, in the 28th para of the Farvardin Yasht, as follows:

و مژم کیقباد و مژم کیقباد و مژم کیقباد و مژم کیقباد و مژم کیقباد

"We remember the holy spirit of Kaikobad."

2 Mention is made of the prophecy that at the time of Frashokereti or final renovation and Rista-khez King Kaikhushru will reign again, in the Zand-i-Bahman Yasht, the Pahlavi Jamasp-namah and the Bundahesh.

who bestows freedom upon man and shines far and wide by his philanthropy. The worst ruler is he who has an evil appearance, who loves evil and defends the ways of the evil doers, who encourages the godless, who keeps the world in distress, who debases his subject by his rule, who is the source of all evil and injury, who oppresses others as well as aids those who oppress the world, who weakens his subjects but gives strength to his enemies, and who renders the world helpless through his meanness. It is also said of those wise and far-seeing rulers that they magnanimously do charitable acts during their rule, they foster and maintain their subjects like their own children and raise them to a high level, they render their country renowned and beautiful, they adorn and embellish their countries, they subdue and outstrip their foes, they attain to a high order of wisdom, and practise all the earthly and heavenly virtues. Whilst bad rulers abuse their authority through mean motives, cause famine and starvation, weaken the people and tarnish their renown; the country fares badly under them, and their nobles and courtiers degenerate and become unhappy. They advance the enemies of virtue and degrade the righteous, and are wrong in their treatment of all the people.

(२४*) **Exposition in the good religion as to how man becomes powerful through glorious wisdom about finite and infinite time and how he becomes mortal or suffers pain during finite and infinite time.**

Be it known that in finite time (*i.e.* this world) man rises in the scale of existence and becomes glorious through

wisdom. In every matter man becomes able through leading a worthy life. Man is known to be powerful in all things by possessing glorious wisdom. Thus the divine who imparts to all the knowledge of the infinite time pertaining to the holy Auharmazd the source of creation (or the Creator of man), is well versed in all glorious wisdom. And men are enabled by means of this (knowledge) to lead heavenly lives during finite time.

- 3 The chief sinner (Ahriman) is doomed to suffer eternal pain during infinite time. Likewise the sinner is doomed to suffer pain after his existence in this world during finite time.

- 1 (۲۸۵) **Exposition in the good faith as to expecting rewards for good deeds done.**

- 2 Be it known that there are four cases of expecting rewards for good deeds done, *viz.*
- 3 *Firstly.*—It is not lawful if without knowing what constitutes a virtuous act one does an act which is not virtuous. But if in this way one does an act which is opposed to the faith he gets no reward whatever for his act.
- 4 *Secondly.*—One does not get any reward for an unwilling good act which he has done not because he liked it as virtuous but simply because he considered it as somehow virtuous.
- 5 *Thirdly.*—If a man be capable of doing personally a good act, knowing it to be such and desiring to do it, yet does not do it himself or has it vicariously done for him by another, he gets no benefit out of this act.

Fourthly.—If a person knowing an act to be virtuous 6
does not endeavour or wish to do it personally as he ought,
he gets no credit for the virtuous act done for him or on his
behalf. He ought to do willingly and zealously any act
that he knows to be virtuous; if he endeavours to do this,
he may hope to get due reward for it.

Two mental conditions are necessary for a virtuous 7
act: first to know by all possible means what act is virtu-
ous, and secondly to have the love of doing it; so that if a
person endeavours by all efforts to fulfil these he gets credit
for the virtuous act. Thus it has been ordained in the
Avesta that the man who exhausts all possible means of
doing virtuous acts, is to be ranked with the greatest
heroes.

Beside the four rules above given about virtuous acts 8
there are also four things which help in the efforts to do
virtuous act, *viz.*, wisdom, desire, ability and faculties.

(۲۸۶) Exposition in the good religion about the 1
fact that injury is done by man to evil spirits
owing to the frequent declaration to men
of the religious commandments originally
brought by Jamshid.

Be it known that it is owing to the religious com- 2
mandments of Jamshid that every thing is successfully
done, and that Frehibut and Aibibut and their evil deeds
are injured. These commandments aim to reform men
through divine knowledge. By this divine knowledge
they injure the followers of Frehibut and Aibibut who are
similarly minded to the evil spirits or Devs. Men always

triumph over the wrong-minded Devs owing to their
 3 possession of divine knowledge regarding religion. Men
 have to overcome vice by religious conduct. Therefore
 Frehibut and Aibibut should be weakened and men should
 4 live righteously. He is the best ruler among men who
 possesses much of divine wisdom, by which he is able to avoid
 and expel from everywhere the violent and wrong minded
 Druj. He leads men on the path of righteousness by cour-
 ageously having the religion expounded to them through
 wise and learned divines. Owing to the weakness of the
 source of all evil (*i. e.* Ahriman) the preaching of divine
 wisdom removed from all evil, has everywhere good effect
 upon men. Justice and religion continue to sway the
 5 world, and people become better through virtue. Under
 the rule of the kings before the time of Jamshid, owing
 to the lawlessness of Devs, godliness was weak and wicked-
 ness was powerful. The moral standard based on divine
 wisdom had fallen so low on account of the evil genius of
 the Devs, Frehibut and Aibibut, that men had become like
 beasts of prey. Owing to the absence of godly advice they
 had fallen into evil ways. Frehibut and Aibibut (*i. e.*,
 dishonesty and wickedness) having completely conquered
 them they had become lawless; and men sunk in irreligi-
 ousness being engaged in mere eating and giving and receiv-
 ing and other godless things. It then seemed that in this
 world divine religious knowledge had fled from men and
 evil inclinations had prevailed with them, that all righte-
 ousness had departed from this earth and the wickedness of
 Frehibut and Aibibut had become deep rooted among men,
 and that owing to all this the whole world had become
 6 vicious and desolate. By the wish of God Jamshid was

placed on the throne especially to prevent men from following the Devs, and to liberate them from the evil ways of godlessness and unrighteousness. Through the divine wisdom of the religion men can see their way to oppose the wicked Frehibut and Aibibut of the Devs; and it is owing to this wisdom that everywhere the Devs are vanquished by men and become helpless and weak. By the splendour 7 of the divine religious wisdom wicked Frehibut and Aibibut are injured, and by this they are to be driven out from the world. And then peace and the brilliance and wisdom of age will become strong in this world which thus will become beautiful and happy and remain so. But when the divine superior dignity and aged experience are withheld from man, he is damned and his wicked race has to move in hell in the shape of Dev. Then he has no power whatever to overcome the Devs. These are rendered helpless and have to retire before the resources of dignified and God-fearing men. When the Devs are in an injured and defeated condition they have to fly helpless from men. Then the evil Dev keeps clear of mischief to men and Frehibut and Aibibut are weakened. Then also divine wisdom shines upon men and ideas of righteousness triumph upon this earth, and thus the creation of Auharmazd is kept free from injury and damage. It is expounded in the faith that everywhere in this world the Devs were rendered helpless by the explicit religion of Jamshid. 8

King Jamshid spread the divine faith among men in order that they may make a beneficial provision for the soul which may have its pabulum in this world as well as the next, and that they may recognise every yazad and ameshaspand, as the religious commandments are the source of 9

every happiness to men. To keep men from following God and to start wrong notions among them is the eternally irreligious and lawless work of the wicked Frehibut and Aibibut.

-
- 1 (۲۸۷) **Exposition in the good religion of the ten precepts of philanthropic Jamshid for the good of men and the ten precepts of Zohak the diminisher of creation against these ten good ones.**
-

2 Be it known that the following ten precepts were given to men by their well wisher Jamshid, as originating divine wisdom, doing good to men, and as being consonant to religion and the will of God.

3 *Firstly.*—Men should consider and call Almighty God the Creator of this world and One who cannot do it any harm; and all should have faith in Him.

4 *Secondly.*—They should never think of the Dev or Ahriman on account of obtaining things necessary for worldly prosperity.

5 *Thirdly.*—They should think highly of religion among themselves and should trust in it.

6 *Fourthly.*—They should conduct themselves conscientiously in every matter and by such conduct should put Frehibut and Aibibut to shame.

7 *Fifthly.*—They should partake of food with other people in a brotherly manner.

8 *Sixthly.*—The father should encourage his children to receive such education as would fit them later to perform their duties as fathers in their turn.

Seventhly.—Those who deserve patronage (*i. e.* the 9 poor) should be patronised as one's own; and if they are not satisfied with such patronage, then they should be admonished.

Eighthly.—In order to be rewarded in the next world, 10 every one, should lay by large quantities of corn in his house for feeding fat men as well as cattle.

Ninthly.—People should be admonished to remove to 11 a distance from the house dirt arising from keeping birds sheep and goats lest men should be injured thereby.

Tenthly.—A sheep or goat should not be killed for 12 food before it reaches the age of four, for it is ordained that their kind should be reared for four years. Therefore they should be allowed during this period to grow in appearance and size; afterwards their number may be diminished (by killing for food).

(288) The ten precepts of the priest Zohak of the 1 Hebrew religion who is an injurer of God's world, a diminisher of his Creation, and who is wickedly inclined against the above ten universally beneficial precepts of Jamshid of the good faith.

Firstly.—Against the precept of Jamshid that the Al- 2 mighty is the creator and protector of the universe, Zohak has called him the injurer of the universe.

Secondly.—Against the precept of Jamshid not to look 3 to the Dev as the bestower of worldly prosperity, Zohak has advised men to worship the Devs as bestowers of all worldly goods.

- 4 *Thirdly*.—Against the precept of Jamshid to hold justice as of high import among men, Zohak has spoken against justice and upright decision and has advised people to do injustice instead of justice.
- 5 *Fourthly*.—Against the precept of Jamshid to behave conscientiously in every matter, Zohak has advised people to act unrighteously and disgracefully in every matter.
- 6 *Fifthly*.—Against the precept of Jamshid regarding eating with people in a brotherly spirit, Zohak has advised people to be greedy and to lead lives like his own (*i.e.* selfish.)
- 7 *Sixthly*.—Against the precept of Jamshid to the father to encourage his children to receive such training as would enable them to perform their duties as fathers later Zohak has advised the father to do no such thing.
- 8 *Seventhly*.—Against the precept of Jamshid to patronise the poor as one's own, Zohak has advised the powerful to deprive such people of their presents and patronage.
- 9 *Eighthly*.—Against the precepts of Jamshid not to kill for food goats till they had reached a mature age, Zohak has taught people to kill such goats according to the Hebrew usage.
- 10 *Ninthly*.—Against the precept of Jamshid to remove dirty and malodorous things at a distance from men and cattle lest they be injured thereby, Zohak has specially recommended, according to the Hebrew religion, the bloody sacrifice of godly and pious men before the shrine of Devs.
- 11 *Tenthly*.—Against the precept of Jamshid to lay by corn in summer and winter for men and cattle, Zohak has advised people to be cruel and revengeful and to slaughter men.

have been called in the Avesta the lords of all men with bodies (*i. e.* mortals); and this means that they have complete authority over men. Just as God is the protector and by his good deeds the adorer of all men, so also He is the earthly king of all mortals. And every man can be the lord of his race. The reason of giving a man ruling power over his race is that by ruling over his fellow-creatures in a just manner he may lead them wisely, and may prevent them from going wrong by training them up to resist evil temptations; so that every one may be able to participate in the happy Frashokant (*i. e.* final reform) and may be governed in this world in the happy manner which is to come at the time of the final Doom. Owing to which the earthly king may become such a beneficent ruler over men's houses, villages, cities, and the whole world in the capacity of the omniscient, all-powerful, all-protecting God's representative, as He Himself is the benignant Lord of all

3 his creation. It is the duty of the king to look well after the good of his subjects, and this duty is very virtuous as that of Jamshid the good monarch of this world. But if the king be a great evil-doer, he has the name of a bad monarch like Zohak.

-
- 1 (२१०) Exposition in the good religion about giving our judgments thoughtfully and justly.
-

- 2 Be it known that a man should not unless injured go
 3 as a plaintiff to any one for justice. If a man complain before a judge of having been injured by a minor there should be discussion before giving judgment and the minor should be protected from all possible harm.

That woman should be considered free and innocent 4
 who has committed adultery with a stranger but who is
 proved to have received no aid from other people to save
 her from the faithless man; the reason being that she had
 received no help to resist the evil act forcibly done. If
 she be an unmarried woman and become a mother through
 such an act, great regard must be had for her reputation
 and modesty and her child should be held as born in wed-
 lock or through khetiodeth.

(२११) Exposition in the good religion regarding the 1
 power of the All-merciful God to suppress any
 thing which is injurious to the universe
 where it may exist.

Be it known that God is intimately connected with 2
 the world and is kind to it as to his own born child. As
 a father does not injure his child and wishes that it should
 not commit any sins and should be virtuous, so God does
 good to his creation and does not injure or defile it. God
 loves his creation and tries to keep it at a distance from
 His opponent and enemy (Ahriman). For it is not by a
 child's loving father that it is injured but by the father's
 enemies. The wise and powerful Lord is not capable of 3
 harmful gifts. Neither does he injure any one without
 cause. Men cannot obtain liberation from the evil and
 restless Ahriman, and eternal happiness except through God.
 By his efforts to obtain final and eternal happiness man is
 saved from the defiled Ahriman, and gets the reward of the
 assistance of God. God has given to all men sufficient ability
 to save themselves from sin as well as from Ahriman the

source of their sins and woes ; owing to which every created being is known to be able to overcome Ahriman of evil origin.

- 4 Those priests who injure and corrupt the world and make all God's creation consonant with the usage of the Jewish faith should be made to know the wisdom of the All-merciful Lord, and should be admonished to desist from doing evil and harmful deeds and to do virtuous deeds.

1 (191) **Exposition in the good religion about immorality which is of evil origin.**

- 2 Be it known that the source of all morality is wise knowledge and of wise knowledge divine wisdom ; and God is the originator of divine wisdom in Creation.
- 3 The source of immorality is false knowledge, and of false knowledge the wrong wit of Angromainyu. The wrong wit of Angromainyu gives birth to immorality, and it does not do good in this world but harm. Again every law of Auharmazd is the originator of morality and by the lustre of morality is the exposé of the evil results of following the Evil One. And this good origin of it increases virtue by its innate goodness.
- 4 That which is of evil origin increases evil by its innate evil. Among various kinds of knowledge that which belongs to divine wisdom is virtuous ; that morality which is connected with divine wisdom is good owing to knowledge. Those things that rise from morality are virtuous in this world and in the next ; and they are useful for the next world. The increase of virtue in this world is owing to morality.

The source in divine wisdom is an excellent thing for 5
all virtues, and man is possessed of all virtues through it;
he becomes good through virtues originating in divine
wisdom.

Man does evil owing to the wrong knowledge of the 6
evil-minded. That which is of false knowledge is immoral
and by this immoral false knowledge does evil. The result
of immorality is a miserable and vicious existence. The 7
evil-doer is miserable in this world and in the next. The
injury and misery of this world and the next (*i. e.* bodily
and spiritual misery) is owing to evil immoral men. The 8
best result of false knowledge which is the origin of all evil
is trouble and annoyance; and an immoral man is subject
to all miseries owing to this; and the cause of all his mise-
ries is this false knowledge.

The religion of those priests who belong to a faith of 9
rich (*i. e.* divine) origin, is moral. The man of evil origin
is owing to his wickedness called wicked. He who is moral
(*i. e.* possessed of the virtues of Spentomaiynu) is called the
vanquisher of Angromaiynu (*i. e.* the curber of Ahriman)
without any evil to himself.

(191) Exposition in the [good religion regarding the 1
fact that evil is seen among people where
virtue [exists.

Be it known that owing to the man who is obedient 2
to God and of pure thoughts, where there be a man of
impure thoughts, he too becomes pure; and thus impure
thoughts remain nowhere. He who is free from evil has 3

no evil in him. A moral and pure-minded man does not become evil and vicious. As long as creation exists moral vice does not appear in the thoughts of people. That which is of evil origin cannot become pure and virtuous. For how can evil origin be good? And goodness which is the origin of men of divine origin (*i. e.* of Auharmazd) cannot be declared and published by that evil origin. And how can that which is the source of good to all men can be also the source of miseries?

5 Those priests who disseminate vice among men are morally blind. How can the religion defiled by eternal evil be like the religion of the pure in thought? How can the impure thoughts of the demon which make for evil improve into pure and clean virtues? That religion is called free from vice which is moral.

1 (299) **Exposition in the good religion about the desire of God that men should everywhere recognise Him and the corresponding desire of men to know Him.**

2 Be it known that God wishes that men should know Him. For this reason the person who has the ability to give men knowledge about God is called in the good religion a chief and excellent adviser. The need of preaching about the knowledge of God is not for immortal men (*i. e.* those who have been saved from the tortures of hell); but to those other men who are defiled by the evil power of greed, lust, sloth and other injurious vices, and who possess no knowledge about their Creator the leaders of the faith

should teach the knowledge about Auharmazd. Divine wisdom gives an idea of the protecting power of the Creator to the man who has been perverted by the devil. And men receive the benefit of this divine wisdom from their preceptor the priest.

On him who teaches divine wisdom to men God bestows for this purpose the strength of knowledge; owing to which strength the teacher is not injured by evil thoughts and other like things. 3

Those priests who injure men and render them unhappy by false ideas and other evils do not possess the ability to teach divine wisdom and to expound morality. But they teach men to live without morality and to commit sins. Their religion is injurious to men. 4

The man who possesses the knowledge about God and does good deeds cannot be called irreligious or ignorant of God and fond of sin. 5

(199) Exposition in the good religion about the five vices of the Evil One (Ahriman) which destroy virtue among men who should save themselves from them and render them powerless. 1

Be it known that the five vices of Ahriman are the destroyers of virtue in every man. Men become tyrannical owing to them. These five are, *viz*: the thought of injuring men—of cheating them,—of rendering them miserable—of wishing ill to them—and magic. Men should get rid of these. The thought of injuring men increases through 2 3

greed; of deceiving them, through the nature of the Demons; of rendering them unhappy through revenge;
 4 of wishing ill to them through envy; and magic increases through evil intentions. The thought of injuring others is rendered harmless by increasing self-content. Again by increasing the virtue of self-content the vice of greed is removed; and thereby the evil ability of Druj be-
 5 comes helpless. The man who is inclined to deceive others should think much within himself of doing virtuous acts, so that by strengthening the virtue of doing good acts publicly within men, this vice is weakened, and the man's
 6 inclination to deceive remains dormant within him. The man who is disposed to render men unhappy should give prominence within himself chiefly to the virtue of benevolence and of taking care of others, so that by this the vice of revengefulness is weakened and the power of the vindictive Druj is rendered harmless.

7 The man who is inclined to wish ill to others should nourish strongly within him obedience to God; for by the strengthening of the virtue of obedience to God the vice of envy is injured and the evil of the Druj becomes weak.

8 The man given to magic should strengthen especially good intentions or the thought of loving people well; for by this the vice of the evil eye or the intention of doing harm to people is injured and the power of the Druj of magic is
 9 weakened. He who explains the abovementioned things with zeal to wise and religious inquirers injures by his act these five Drujs (*i. e.* the above five vices.) This man deserves well of the good faith by this his religious act. He becomes the saviour from the misery of tyran-

nical darkness, and becomes related to the Supreme Virtuous One (*i. e.* God).

(199) Exposition in the good religion about the supremacy over men. 1

Be it known that the man is noble in person whose desires are ruled over by God. He improves himself by humility when he rises in rank by his wealth and good deeds. (He is like) the rider who by means of the reins takes his horse backwards and forwards, and the skilled rider who is strong in guiding an obedient and trained animal. Again (he is like) a skilled rider whose object is to free himself from his opponent and by skilfully guiding his horse to vanquish him; and a vigilant rider who takes his horse into the fray and brings him back uninjured owing to his skill. On the other hand he who is evil-minded injures himself and benefits his enemies by his evil wishes, and is lowered in the eyes of all; and is like a clumsy rider who takes his horse near the enemy to be killed himself. 2 3

(199) Exposition in the good religion regarding the object of the work of the good religion which consists in believing in Auharmazd. 1

Be it known that the object of the work of the Masdayasnian faith is to prevent unconscientious and disgraceful acts among people by making them conscientious; and by this to free them from hell and render them happy. Again Auharmazd has revealed the Mazdayasnian faith in order to 2

- injure Ahriman and thereby to give happiness to the world. It is his object through this faith to make people pure by saving them from Ahriman, and to beautify his Creation in various ways by giving it a knowledge of the final state. Man obtains the honest aid of all the Yazads by thinking of the one God. Those men who have the two vices of Frehibut or unconscientiousness and Aibibut or profanity
- 3 possess the evil power of the defiling Ahriman. Auharmazd prevails by this conscientiousness of men. By Frehibut man is unconscientious, by Aibibut he prevents Auharmazd's creation from being conscientious. The man who keeping himself aloof from Frehibut behaves conscientiously, and by conscientiousness keeps Aibibut at a distance from him, saves himself from all harm by his foresight in accordance with the Mazdayasnian faith. Man becomes virtuous through the sacred religion. In this connection it has been asserted by the heads of the faith that conscientiousness creates a liking for the good or Auharmazd's faith. Whilst Frehibut and Aibibut create between them a liking for the faith of Ahriman.

-
- 1 (११४) Exposition in the good religion about the wisdom which frees men from sin and obtains for them the experience of age.
-

- 2 Be it known that the wisdom by which Auharmazd's entire creation has to obtain freedom from sin and become wise through virtue, consists in understanding the mysterious power of God. Again by obtaining the knowledge about the mysterious power of God they all remain in communion with the Yazads. The defiling Ahriman

diminishes the number of the followers of God's religion. That man shines with the divine lustre who gives men purity and absolution from sin.

-
- (199) Exposition in the good religion about that man 1
 being faultless who on every occasion improves and adorns his fellow men by telling them to believe in the writings of this good faith.

Be it known that the safe man (*i. e.* who lives without 2
 fault in this world) is he who graces and edifies his fellow-men by belief in the writings of the good faith. The benefits of the good faith are owing to the pure ideas of this religion. That man who is a lover of the faith and always keeps it in mind is unselfish, and obeys the commands of the heads of that faith; and by receiving his religious education at the hands of learned doctors of the faith, he sheds lustre upon the sacred writings.

-
- (200) Exposition in the good religion about that man being 1
 unconscientious who possesses the skill of the immoral Druj and fights on the side of the sinful Ahriman. And the man who is connected with the evil one fights with the support of the Druj. Again a man may be connected with the evil Druj but may not be so with Ahriman; a man may not be connected with the immoral (Druj) and may be so with Ahriman; and may not be connected with either the immoral Druj or Ahriman.

Be it known that the man who aids unwise and wicked 2
 conduct like that of the unconscientious Druj and evil

Ahriman fights with the assistance of the defiling Ahriman.

- 3 The man who possesses the power of the demons wages satanic war in this world with the aid of the evil Druj.
 - 4 The man who is connected not with the evil Druj but with Ahriman is a still greater cause of disturbance in the world.
 - 5 The man who is not connected with Ahriman is charitable to those who deserve charity and does other good deeds.
 - 6 The man who is connected neither with the evil Druj nor with Ahriman is a follower of Auharmazd's Mazdayasnian faith and recites the sacred māt̄hras.
-

- 1 (३०१) Exposition in the good religion about the man who inspires zeal for religion.
-

- 2 Be it known that the man who freely gives religious knowledge is the priest of the faith; as long as he inspires zeal for the faith among people he receives a good income from God. But if such a priest withhold the free knowledge of religion and stop such work, he is damned in the next world and goes to hell.

- 3 As long as a man is possessed by the spirits or minds of the faith, these guide him in this world and provide for him in the next. The man who is possessed by the good spirit or mind reaches through him the realms of Light; whilst he who is possessed by the evil goes through him to the regions of Darkness. Therefore men should propitiate the good mind or Spentomaiyu and injure the evil or Angromaiyu, so that thereby he may obtain the kingdom of bliss.
-

(۳۰۲) Exposition in the good religion about the ideas 1
of justice of the judge of this world and of
the Judge of the next.

Be it known that the Judge of the other world inquires 2
into the reason why a man should be saved from hell and
not damned ; with his penetrating lustrous eyes (or spiritual
instinct) he sees this, as well as knows the man who cares
for his soul, and who possesses the evil desire of Angro-
mainyu, who is thievishly inclined, who speaks the truth
and who is a liar.

The judge of this world absolves men and acquits 3
them from punishment after hearing evidence. For he
does not see everything and has not a perfect understand-
ing like the Judge of the other world who sees everything
clearly by his spiritual eyes or instinct. He is thus an
imperfect judge and is obliged to hear the witnesses of the
plaintiff and accused, and to decide accordingly by this rule
of evidence who should be acquitted and who punished
by law.

(۳۰۳) Exposition in the good religion about the precepts 1
which concern the safety of life.

Be it known how essential to the miserable are the 2
words about the safety of life. For the kings of Iran used
to recommend these three things for the benefits of the
subjects of those kings with whom they were fighting at
the time.

First the virtue connected with man's life (or pro- 3
tecting their lives); secondly, giving pasture to cattle; 4

5 thirdly, giving proper food to the soldiers that they might be in good condition.

6 The first to recommend these excellent things was the God-worshipping king Minochehr of Iran. He recommended the philanthropic practice of keeping the prisoners of war well according to the precepts of the faith, of feeding the cattle lest they starve, and of giving proper food to soldiers that may remain in good condition. By this king's charitable recommendations for the benefit of the enemy's soldiers, the Iranians were victorious over other nations.

7 Why should it not be virtuous to save men's lives according to the true precepts of the faith?

8 Why should it not be lawful to feed the cattle to keep them from starving?

9 Why should not the people be held benefited if provisions be bought from the evil forestallers of these things and given to the soldiers who protect the people.

1 (۳۰۴) Exposition in the good religion about regular virtue.

2 Be it know that regular morality is through truth. Those who are lovers of truth are doubtless the great helpers of mankind, have foresight and are obedient to the omniscient Lord.

1 (۳۰۵) Exposition in the good religion regarding the protection and salvation of men.

2 Be it known that it is not possible for a wary man to lead life in this mortal world without fear. For though he may

live without fear of tigers and other wild beasts, yet he cannot live without fear of robbers, armies, of Ashmog the preacher of the false faith, or of an evil monarch. Supposing that a man may live without fear even of these yet owing to the demon of death and other unseen mortal dangers he cannot live without fear. But mortal man will be enabled by God to live without fear in the endless time of the future Renovation. For the man who becomes free in this mortal world will be so at the time of the renovation. In this world men live good lives by the triumph of godly ideas (that is by the spreading of such ideas in the world.)

(1704) Exposition in the good religion regarding the protection and salvation of men.

Be it known that a man is saved from hell by his receiving from the doctors of the faith excellent education and instruction about the soul and purity. A man's body is protected in this world by philanthropy and by that good monarch who makes people happy. Philanthropic men are of three kinds as follows:—First, the religious philanthropists who are such owing to their love of the religious reward. Second, the pure philanthropists who do good to their fellow-subjects through love. And third, the philanthropists to trustworthy persons who are so through zeal and love. Those who are philanthropists of neither of these three kinds are called bad philanthropists.

- 1 (۳۰۷) Exposition in the good religion about best and worst among men.
-

- 2 Be it known that a person is the best among men owing to his knowledge of the good faith. For purity has been called the best quality of the soul and by it a man is saved from hell; and a man reaches heaven especially through knowledge of the good faith.
- 3 A person becomes the worst among men owing to his ignorance of the good faith.
- 4 Those among the kings of the wicked who are also their priests are considered the equals of Angromainyu. For the same reason the wicked priest who is devoid of the divine knowledge of the Mazdayasnian faith is considered in the faith a man of wicked understanding.
-

- 1 (۳۰۸) Exposition in the good religion about remembering the spiritual Yazads for obtaining spiritual assistance.
-

- 2 Be it known that a man receives signs of favour from the invisible Yazads by remembering them; and such a man assisted by the Yazads remains supreme in both worlds. And we are informed of Zarthust's wish for which he prayed to the Yazads thus: Grant me that I may become a good leader in this world, (and a propagator of the Mazdayasnian religion)!
- 3 By remembering the evil spirits a man gets assistance from the demons and thereby becomes very wicked in both worlds. Thus, for instance Zohak, descended from

the world destroying Taj, having remembered the Dev Heshma, received from Ahriman venomous horn-shaped serpents on the shoulder bones below the neck¹

(۳۰۹) Exposition in the good religion regarding the great 1
power of the chief Zohak who injures men's soul.

Be it known that Zohak had greater power over men 2
in these two ways. First he was possessed of the full 3
strength of the knowledge of the false faith. Secondly, he 4
injured men's zeal for diligence. He had a twofold wicked 5
power which assisted him. First, he had the evil genius
of his commander Angromainyu, and, secondly, evil sloth-
fulness which destroys diligence, was on his side.

(۳۱۰) Exposition in the good religion regarding the fact 1
that all virtues arise in man through the Mazdayas-
nian religion; and that owing to the evil faith of
the Jews all vices arise in man.

Be it known that all good qualities continue to arise 2

1 It is mentioned in the Shah-Namah that Satan in human guise became the cook of Zohak who being much pleased with his culinary skill showed his willingness to grant any request made by him. Whereupon Satan desired to kiss Zohak's two shoulders which being kissed, lo! two horn-shaped serpents sprang forth from both of them. Firdusi alludes to this in the following verses:—

بفرمود تا دیو چون جفت اوی	همی بوشه داد بر کتف اوی
چو بوشید و شد بر زمین ناپدید	کس اندر جهان این شکفتی ندید
دو مارسیه از دو کتفش بوسست	غمین کشت و از هرسوئی چاره جست

In the sacred Avesta Zohak is called three-mouthed, three-headed and six-eyed, etc. If we do not take these epithets to apply metaphorically to his inherent evil nature, and take it to allude to those two serpents, the Avesta confirms what is said here in the text.

in this world from the Mazdayasnian faith; and all wickedness has been known to arise through the devilish faith of the Jews. Thus the world becomes better through the Mazdayasnians and gets ruined through the Jewish abomination.

3 Men acquire contentment, diligence, zeal, obedience to God, modesty, dignity, power of cherishing, morality, wisdom, courtesy, magnanimity, charity, truth, faithfulness, good intentions and other good qualities by the divine wisdom of the Mazdayasnian faith. And a man possessing this improves the world.

4 Avarice, revengefulness, slothfulness, idleness, pride, obstinacy, insolence, envy, immorality, ignorance, selfishness, disobedience, indifference to religion, miserliness, falsehood, ingratitude, evil intentions and other vices arise through the Jewish abomination which by its false knowledge and weakness injures the world.

1 (२११) Exposition in the good religion about the king who improves his subjects for happiness in both worlds; and the king who injures his subjects.

2 Be it known that the king who improves his subjects or happiness in both worlds is a spotless ruler in this world. That king who for protecting his subjects by the strength of religion propagates indefinitely divine wisdom, renders by this act the universe prosperous; he obtains heavenly bliss, and the renown of age and virtue.

The king, who gives pain to his subjects, diminishes the happiness of this world and is for ever in league with the misery of the next world and the vices of hell.

(r11) Exposition in the good religion as to the first man who was the beloved of God; and as to His messenger.

Be it known that the spiritual Yazads were the first to reveal and expound God's faith to Gaiomard in this created world.¹ Again this revelation and exposition were made a second time for Mashya and Mashyoi.² And the message of this religious advice was sent to Siamuk the son of first Mashya and his descendants through Behman and Sarosh. And for the edification of the nations of the earth this message of revelation was taken from Persia over the seas to other pious men in a regular sea-faring ship of the shape of a cow, called "Sarsvak-Gai."³ It was also carried by land to various places, so that all mortal men inhabiting this entire earth may become perfectly acquainted with this religion.

1 *Vide* Farvardin Yasht, 24 para. and 87 Section for the authority of this fact.

2 On the authority of the Avesta it is mentioned in the Bundahish that :—

[illegible]

Ahurmazd said to Mashya and Mashyoi: You being men are the parents of the world; as I have endowed you with the excellent idea of prayer to me, do religious works with humility, think good thoughts, speak good words, and do good deeds, and do not worship demons.

3 *Vide* for an account of this, the Bundahish ed. Westergaard p. 45.

- 1 (२१२) Exposition in the good religion about man's connection with the Mazdayasnian faith being for the acquisition of divine wisdom.
-

2 Be it known that the reason of man's accepting the Mazdayasnian faith is respect for divine wisdom. The excellence of divine wisdom is made known by the words of this faith. Likewise this Mazdayasnian faith is the strength of divine wisdom. And for this reason the words of the Mazdayasnian faith are the words of divine wisdom. The words of divine wisdom about those that now exist, those that have existed and those that shall exist in the future, are all contained in this faith. Thus divine wisdom is the Mazdayasnian faith itself. And this faith itself is the divine wisdom about those that are, shall be and have been. The man who is the reformer in this mortal world, by virtue of the strength of the truth and goodness of the Mazdayasnian faith, of those that prevail by the evil faith, is a real participator in the thoughts, words and deeds of the men who are reformed by the good faith. When this mortal world shall reach in every way the state of truth and goodness, the Drujs shall become helpless by this; and the evil power of Angromainyu the leader of these Drujs shall be broken in the world; and at the time of Frishokereti or final renovation the entire creation of Auhamazd shall become virtuous for ever.

3 Those priests who do not accept this divine religion do not work for good having not obtained divine wisdom; but having chosen Druj (or the power of false knowledge) their religious precepts depress divine knowledge and spread false opinions. Their faith is devoid of the precepts of

divine wisdom and of the ideas of Auharmazd. They are evidently the servants of the false one (or Varun) and the followers of Druj (or Angromainyu.)

(२१६) Exposition in the good religion about the source of 1
 virtue and vice. The virtuous becomes such by zeal
 for good; whilst the vicious becomes of evil passions
 by evil zeal. The wicked are the followers of the
 evil One or Angromainyu.

Be it known the virtuous man always remains in the 2
 side on Yazad and the vicious always on the side of the
 demon. The Yazads are always for making men virtuous; 3
 and the demons for making them wicked. A man be- 4
 comes wicked by being perverted from the good Yazad to the
 evil Demon. Thus the soul of the follower of Yazad is vir-
 tuous through piety, and that of the follower of the demon
 is wicked through sin. Those that are wicked are the
 followers of that sinful Angromainyu; whilst those that are
 virtuous follow the holy Spentimainyu. For the virtuous
 man is such owing to good health, youth, liberty purity,
 cleanliness, diligence perseverance, charity, truth and other
 good qualities. Whilst the vicious man is such owing to
 illness, senility, wretchedness, filthiness, idleness, want of
 occupation, miserliness, falsehood and other evil qualities.
 For this reason the manner of all wicked men is consi-
 dered opposed to that of the virtuous. Therefore it is in-
 cumbent on men at once to give up this path of wicked-
 ness. And likewise to remove *Gusbands* and other kinds
 from contact with this wickedness. The wicked should be

without food it becomes resourceless and languid. In the 3
 absence of food it is vanquished by hunger. The man
 who keeps it from eating and drinking, which are the
 gifts of Khordad and Amerdad, takes from it the energy of
 movement. Food helps it to resist the attacks of hunger.
 When the body does not get its share of eating and drink-
 ing, the gifts of Khordad and Amerdad, and is not aided
 by food it succumbs to the attacks of hunger and becomes
 languid. And the soul cannot improve the body which
 without this improvement must die.

(rIV) Exposition in the good religion as to how men's life 1
 becomes eternally unhappy and eternally happy.

Be it known that men's life becomes eternally miser- 2
 able by communion with the evil Ahriman; and their final
 habitation is the infernal regions of Ahriman (or Hell).
 The communion of Ahriman with God's created beings is
 owing to their not being able to resist him. Ahriman's conti-
 nuous intercourse with men in infinite ways is for rendering
 them eternally unhappy. Men may hope to be happy at the
 time of the final renovation (or Frashokant) by resisting
 the evil and damning designs of Ahriman. Thus finally
 Ahriman himself becomes miserable.

Men obtain eternal happiness by leading lives in com- 3
 munion with the Ameshashpands, and by attaining the
 happy regions of Satarpaya, Mahapaya and Khurshedpaya.
 Those who give this boon to the peoples of the world are
 the prophets and kings who always preach to them about
 Frashokereti or final renovation and prepare them for it.

- 1 (११८) Exposition in the good religion about the power of death and sin to do harm.
-

- 2 Be it known that the harmful powers of death and sin are in this wise. He who is subject to death is acquainted with sin. Death carries on its war in a quiet unobserved way. Every man in this world has a tendency towards death and sin. A notable instance of this is Zohak who in spite of his knowledge of the religion of God was seduced by the guile of Ahriman to death and sin. And he was known to have wilfully, short-sightedly, and unnecessarily rendered men's lives miserable.
-

- 1 (११९) Exposition in the good religion about the final triumph of Spentomaiyu over Angromaiyu being through his superior strength.
-

- 2 Be it known that the final triumph of Spentomaiyu over Angromaiyu is by his sufficient superior strength. For Spentomaiyu is above Angromaiyu by his superior strength of resources, Angromaiyu not having the knowledge of obtaining his final salvation cannot provide for it in time.
-

- 1 (१२०) Exposition in the good religion about man getting good reward for protecting good men from the harm and injury of bad men, and for keeping them pleased; and about man getting severely punished for patronising and pleasing those wicked men who do harm to the good.
-

- 2 Be it known that the reason of protecting and pleasing every good man is that by keeping many evil men from

doing evil things and by gratifying them these may be made to behave better. And the reason of inflicting pain and punishment upon many a wicked man is that he does not behave properly. Just as the reason of rendering every good man better fitted for future happiness rather than punishing and injuring him is obvious, so the reward of protecting good men from the harm of the evil and of keeping them pleased is very high. Whilst the punishment is great of protecting and pleasing the wicked that they might harm the good.

(२२१) Exposition in the good religion about good wishes or blessings, and evil wishes or curses.

Be it known that the effects of blessings and curses 2
are felt at their proper time. Blessings are for those
works that deserve them ; and curses are owing to cursed
works. The effects of blessings or curses are felt at the
proper time by the man who by his works has deserved the
one or the other. Blessings should be given to the man
according to his deeds. Feridun was great among those
that blessed and also among those that cursed. For
before Neryosang¹ he prayed to God as follows :—

1 NERYOSANG—In the Afrin-i-Ardafarus and the sacred book of the Atashiyas, the fire Neryosang is reckoned as the most excellent of all. In the description given in the Bundahish of the five kinds of fires, this fire is not mentioned.

But in the *Atas-nyias* it is said to be of royal descent *c. q.*

[illegible]

"Among all fires the first is the fire of royal descent of Neryosang Ijad the follower of Anahmazd."

O God! make me prevail over those Western rulers, (i. e. grant me the valour to defeat Toor and Selum the kings of Turan and China.) May they be deprived of their rule. May the glory obtained by each of my sons through my blessings depart from them!" They felt in due time the effect of this grievous curse.

- 3 The same Feridun had thus given his blessings to these sons in giving them royal authority: "I am your king: and I have bestowed this wealth upon you. As long as you do not depart from the righteousness of the Yazads (or, as long as you act according to my precepts which are God's), so long I shall grant you every thing however rich you may demand. And may you enjoy in peace all the wealth that you may receive hereafter." Thus it is clear he who can bless, may also curse. Again the man who blesses may also feel the effects of curses as well as blessings. The blessings of a good man benefit him who

In the Pahlavi comment on this sacred text the phrase "of royal descent" is thus explained: the family and progeny of dignified and brilliant rulers, kings, and holy and aged men are redeemed from evil state by the Godlike splendour and lustre of the Ijad Neryosang.

۱۵۱ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳

۱۵۱ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳ ۱۳۳۳۳۳۳

This fire Neryosang was first enthroned as a sacred element symbol and on a mountain with great ceremony by king Hoshang the first of the Peshdadian line. And this ceremonial feast was called by King Hoshang "Jasan-e-sudeh جشن سده"; but this latter phrase is an error in Persian for "Jasan-e-shideh" جشن شیده, as the Persian word شید meaning lustre or light comes from the Avesta word "khshaiti." Ferdusi has mentioned this in his Shah-nameh thus.

همین آتش انگاه قبله نهان
پرستید باید اگر بختردی
بسی باد چون او دگر شهریار

که او را فروغی چنین هدیه داد
بکفتا فروغیست این ایزدی
ز هوشنگ ماند این سده یادگار

deserves them; in the same way his curses are also harmful. When a man from being blessed becomes evil then only he deserves to be cursed. He becomes miserable by the propriety of the curse and has to suffer pain and injury. Whilst a deserving man remains good and pleased.

(۳۴۴) Exposition in the good religion about that prince succeeding to the throne who is the legitimate child of royal blood. And the child that is not of royal descent has no right to the throne. 1

Be it known that the prince born in wedlock of royal blood is very nearly related to the throne. Just as the produce of the ground obtained by the cultivator's own labour and implements belong justly to that cultivator, so the royal house of Feridun the descendant of Athwian is worthy to rule over the world. And a prince not belonging to this house by birth cannot be a king. For how can the produce of a land not belonging to one, be justly called his own? In the same way a natural born son is not legitimate. That man who assists the evil Prince of Darkness (Ahriman) is incapacitated from being a king. Just as the wicked descendants¹ of the house of Athwian are not born to rule over Iran, so also the progeny of the life-destroying Zohak are not of a royal race. 2 3 4

1 i. e. Tur, Solum, Afrasiab, Arjasp and others.

- 1 (۳۲۳) Exposition in the good religion about the lasting happiness and unhappiness of living men; and the evanescent happiness and unhappiness of the lifeless.
-

- 2 Be it known that the lasting happiness of living men is the happiness in this world related with that of the next. And the evanescent happiness of the lifeless¹ is earthly happiness having no relation to happiness of the next world.

- 3 The lasting unhappiness of living men is earthly sorrow connected with the uncertainty of the next world. And the evanescent sorrow of the lifeless is earthly sorrow not relating to the uncertainty of the next world (or without any care for the next world.)
-

- 1 (۳۲۴) Exposition in the good religion about the final effects of the rule of the good ruler and of that of the bad.
-

- 2 Be it known that the effect of the rule of the good ruler is happiness, freedom and greatness. And through justice the people become good under him as under king Jamshid.

- 3 The effect of the evil rule of the bad ruler is injury through injustice and repentance. And such a ruler does harm to the people of the world like Zohak mentioned in the sacred writings.
-

1 By living and lifeless are meant here religious and irreligious men.

- (२२०) Exposition in the good religion about the evidence that 1
the Mazdayasnian faith is the word of God.
-

Be it known that of the many evidences of the Maz- 2
dayasnian faith being the word of God these three are the
chief:

First that it contains perfect wisdom. Second, that 3-4
it contains more of the truth than other faiths. Third, 5
that to him who is anxious about religion it gives a com-
plete knowledge about the existence of God.

- (२२१) Exposition in the good religion about the king's reform- 1
ing and guiding those who have been perverted from
the divine faith.
-

Be it known that all creation is regular through the 2
gift of the Creator. Auharmazd is the bestower of life to
men in this world. And the good ruler who keeps men
regular and able is the king of cities. About the king's
method of dealing by law with those who have turned
away from both these (*i. e.* God and king) it is expounded
in the religion that the king should aid people with good
intentions and to punish those with evil intentions. And
by creating a taste for wisdom to give these men the
knowledge about immortality. And by doing this and
keeping them from having the evil knowledge of the
wicked Varun to keep them under control. Men have to 3
become glorious by virtuous disposition and religious
knowledge, and by such disposition and knowledge they
have to save themselves from hell and to obtain the happi-
ness of heaven. By the corruption of good disposition 4

and religious knowledge, the man of a wicked disposition
 5 and false religion is damned. A man gets respect and
 glory among men through charity, by which the world
 6 becomes easy and happy. Want of charity and miserliness
 is a vice among men; and through these the world is dis-
 7 tressed. The happiness of the world is increased when the
 king renders his subjects happy; and then the world pros-
 8 pers. By his thought of inflicting pain the happiness of
 9 the world is jeopardised, and the world languishes. A
 liberal and charitable king is like wind, ordinary clouds,
 and clouds charged with rain, in the physical world, which
 do so much good to the earth and keep it fresh. To guide
 all men by the power of this world and the next is by
 "rendering happy those who are miserable," as is said in
 the first paragraph of the Pargard of Spand Nask.

1 (२२१) Exposition in the good religion about the communion
 of men with all the Yazads and about his separation
 from them; and about his connection with the
 demons and the reasons of his separation from them.

2 Be it known that the communion of men with the
 Yazads is through their friendship with these; and they
 separate and their friendship is dissolved when avarice,
 anger, envy and revenge prevail among them and when
 they are deprived by the demons of the wisdom of the
 Yazads.

3 The union of the demons with men is for harming
 mankind. But when these men break their connection
 with those demons for redressing the injuries, and for ob-
 taining the love and favour of their protecting Yazads, these

Kaiyanian, they received wisdom and good advice from the Yazads, owing to which they protected the lives of their subjects virtuously and fearlessly, and preserved those virtues which would be of great use to men for the final renovation. As supreme monarchs are delighted by the ambrosial drink of "arunj," so their subjects are delighted when they receive impartial justice from their kings.

- 1 (۳۲۹) Exposition in the good religion about the power of religion being able to overcome Ahriman from the time of the creation to that of the final renovation.
- 2 Be it known that the power of religion is able to overpower Ahriman by its great goodness. And the man possessing the power leads an exalted spiritual life, and by his communion with the Yazads is connected with the source
- 3 of never diminishing strength (or Spentomaiyu). Owing to his moral wisdom he is not touched by mans' worldly

Kai Kaus the eldest, next after him Kai Ars and Kai Pishin, and Kai Armin the youngest :

که بودند از او در جهان یادگار	بسر بد مراد را خردمزد چار
کي آرش دوم بد سیوم کي پشین	نخستین کارس با آفرین
سپردند کیتی بازام و کام	چهارم کي ارمین کجا بود نام

In the Farvardin Yasht, 29th hæ amongst the names of the holy and illustrious dead, that of "Kai Apivunghu" comes next after Kai Kobad, and after him Kai Kaus, Kai Arsh and Kai Pishin. Guided by this Prof. James Darmesteter calls Kai Apivunghu the son of Kai Kobad. But looking to the fact that Kai Kaus came to the throne as the eldest son we must consider Kai Apivunghu as Kai Kobad's younger brother, and the learned Professor must thus be in error. For from the fact that according to our traditional usage we Zoroastrians couple the names of Kai Kaus and Kai Pishin with that of Kai Kobad, but couple those of Kai Arsh and Urvund with the name of Kai Pishin, we are justified in conjecturing that Kai Arsh and Kai Urvund were the grandsons of Kai Kobad. And Kai Armin کي ارمین mentioned in the Shah-Nameh or "Kai Urvund" was the father of king Kai Lohrasp.

rise and fall, (*i. e.* he does not care for men's worldly dignity, high or low). The power of Ahriman is much diminished in this world by man's disregarding Druj. Druj or vice is absent in this world so long as men disregard and pay no attention whatever to Druj. When vice becomes powerless man possessing the strength of virtue prevails over moral darkness, as the sun of light dispels the dark night, and always lives in an exalted state. By his superiority he keeps the whole world happy, every family becomes prosperous through him. The world remains happy as long as no evil star is shedding his sinister rays upon it and its sky is not overclouded. But when it is covered with clouds it is cut off from the benign rays of the sun; and owing to the disappearance of the sun, darkness (Ahriman) prevails and has the power to suppress all things connected with light. Again as darkness exists with light so the power of Ahriman exists among all those who have the strength of virtue, and the man possessing the power of truth may come to have the strength of falsehood (*i. e.* the follower of Ahurmazd may become the follower of Ahriman). By the evil effect of sin among the followers of Auharmazd's faith, the man who possessed the strength of virtue is ruined, and does not regain his original strength, (*i. e.* he does not again belong to Spentomainyu). Through original truth man becomes pure in his wishes; but by neglecting this original truth men become the servants of the demons in this world by evil thoughts, evil words and evil acts. In the same way by good thoughts good words and good acts they become the servants of God. Owing to wickedness sin has appeared in this world for six periods of thousand years. According to the exposi-

tion in the religion the first period of thousand years was Jamshid's and it was full of the glory of virtue, it destroyed
 4 sin in the world and weakened Ahriman. During the
 second period, that of Zohak, Iran was ruined and desolated
 5 by his devil-worship. The third¹ period is called that of
 Zarthusht, in which great wrongs ceased to exist, and the
 great power of Ahriman obtained through the knowledge
 of his false faith deception and falsehood was stopped. In
 it people remembered and believed in God, and by this
 the knowledge of Ahriman's false faith and his deception
 6 were dimmed. The fourth period is called that of Hoshe-
 7-8 dar, and the fifth that of Hoshedar Mah. The sixth is
 said to be that of Socius, during which the demons and
 Drujs will be finally worsted and Auharmazd's creations
 freed from hell, and by a miracle there will be Frashokereti
 or final renovation and men will become immortal.

1 (۳۳۰) Exposition in the good religion about the existence of
 light and darkness.

- 2 Be it known that the existence of light is felt by the
 sight of its spreading rays and by this shining sight being
 reflected in the eyes of man. Darkness is not felt in its
 own nature (*i. e.* it has no nature, being mere negation).
 3 But it is owing to the closing of man's sense of sight, and
 to the source of light being not seen by him. The wise
 man possesses the light of wisdom even though he be
 deprived of mortal sight.

¹ Owing to the inadvertence of the copyist, the Pahlavi Ms. has here instead of the "third," fourth, and this error affects the enumeration that follows. We have kept this error in the Pahlavi text of our work; but have corrected it in the Zend transliteration and the Gujarati and English translations.

- (۳۳۱) Exposition in the good religion about the nature of 1
the king and of the priest of Auharmazd's religion
and about that of those of Ahriman's religion.
-

Be it known that it is the nature of the ruler of 2
Auharmazd's faith to create by his strength of virtue
among people good wisdom, pure justice and the ability to
cherish others. And the habit of the ruler of Ahriman's
faith is to strengthen by his strength the evil genius of
him who injures virtue among men, and injustice and
cruelty.

It is the nature of the priest of Auharmazd's faith to 3
do the virtuous deeds of the good Behman. Whilst the
nature of the priest of Ahriman's faith is to train and
habituate men to do the dark and sinful deeds of the evil
Akoman.

- (۳۳۲) Exposition in the good religion about every man's get- 1
ting truth and justice by remaining on the side of
the Good One Auharmazd and by not being on the
side of the evil one Ahriman.
-

Be it known that Auharmazd by his power of compre- 2
hending everything is truthful and the judge of all. And
every truthful man gets justice at his hands. Those who
cannot comprehend everything, cannot deal out impartial
justice to all. Thus those who do not possess the faculty of
comprehending everything, are helpless in the matter of
the wrong done when pure justice is not given to every
body. But God gives due justice to him who has been
wronged by an unjust judgment. Therefore those should

give a just judgment about criminals, who are able to observe and understand the methods of the spiritual world; so that their judgment may be upheld in the next world. Again the man who is not capable of judging justly but who is God-fearing and conscientious, is considered to behave properly; and his behaviour being then proper, he is saved from hell.

- 1 (२२२) Exposition in the good religion about the origin of the good and the bad faith.
-

- 2 Be it known that the good faith is the light about the virtuous nature of Auharmazd; and its origin is known by ideas about Him. And ideas about Auharmazd are obtained by the recitation of Mâthra (or the Avesta prayer) and by doing conscientious deeds. Again the revelation of the good religion giving ideas of the origin of God is like the root of the pomegranate tree which remains invisible under the ground; and like the man who takes for the purpose of worship and ceremony the leaves and fruit of the pomegranate tree which are above ground, knows through them of the seed and root of that tree.
- 3 The evil faith is the abomination of the dark fiend or Ahriman. And its source is its worshipper, the impostor Ashmog (or the priest of the evil faith) who is possessed with Ahriman. The origin of the evil faith is known by accepting its falsehood. The work of the followers of the false faith is of the kind of Frahibut and Aibibut, of Ahriman's own nature. And the source of this false faith remains among its evil impostor priests as poison lies within the serpent. And as this poison appears when death

is caused by the bite of the serpent, so the evil designs of the followers of the false faith appear through their love of falsehood.

(۳۳۴) Exposition in the good religion about him who takes 1
care of his soul and about him who injures it.

Be it known that he is to be held as taking care of 2
his soul who preserves his thoughts, words, hands, mouth
and backbone, from evil. And he is to be held to injure 3
his soul who thinks the house of the devil to be superior.

(۳۳۵) Exposition in the good religion about three kinds of 1
superior strength.

Be it known that among various kinds of strength 2
in the world there are three of a superior character. The first is the strength of wisdom; and its source 3
is the Dastur (or head-priest) of Auharmazd's faith. The 4
second is the strength of rules and its source is the monarch who is the splendour of the throne. The third 5
is the strength of work. By means of these three kinds of strength the world increases in faith. For by wisdom 6
it gets the knowledge of recognising things. By rule great and heroic acts are done. And by the strength of work commerce is carried on among people, and the world is improved by it. Auharmazd has given these three kinds 7
of strength to his servants. The strength given to men 8
by Ahriman is for ruining things that exist and for weakening men guided by wisdom; and by weakening them to dissuade the priest and make him desist from explaining

- the people the strength that is permanent in things.
- 9 Men in this world are injured by putting 'khrafastras' into fire, water, earth and the vegetable kingdom. And the khrafastras enter into them like the virulent poison of the serpent. In spite of many cures being applied to men for removing the disease of these khrafastras, the weakness and injuries caused by it remains. Auharmazd bestows wisdom on the good ruler renewing the strength of wisdom and of work in the man who believes in the good faith of divine origin. By this the soul continues in the body. The man of the divine faith gets an increase of strength through his divine faith. A man's sins are expiated by his perfect knowledge of the divine faith and by his doing good works for his final renovation. All creation is freed by Auharmazd from Ahriman by men's working in this world for their final renovation and by making them eternally happy.

-
- 1 (𐬨𐬀𐬎𐬌) Exposition in the good religion about men having high aims being virtuous leaders; and men having low aims being vicious.
-

- 2 Be it known that the noble nature of heroes and rulers
- 3 has zeal for high aims, such as morality, strength, aid, powerful youth, charity, godly thoughts, truthfulness, courage, perseverance, doing of virtuous public deeds,¹ and

¹ By public deeds must be understood such good religious deeds as are beneficial to the whole community, and as render men happy in this world as well as the next. It is ordained in the Sacred Avesta that "public deeds are for pleasing Auharmazd and injuring Ahriman, (i. e. virtuous deeds for obtaining the love of God and injuring Satan). And these are connected with men's hopes of final renovation."

other good qualities of rulers. The virtues of a priest of 4
 high aims are the noble qualities connected with prayer to
 God,—such as patience of persecution for the faith, firm- 5
 ness of faith in prayer, assisting the respectable, having
 courage for good intentions, preparing food for the soul
 (*i. e.* performing the Yazashne ceremony), charity, speaking
 profitable words, truthfulness, humility, courage, content-
 ment, perseverance, doing public acts, as the leader of the
 faith and obedience of other good kinds.

The nature of the ruler instructing people in the bad 6
 faith are evil qualities of low and base aims; and they are
 as follows. Injuring religious works as their enemy, to be 7
 the foe like Baratrut of him who suffers for religion,
 obtaining the strength of the sinful Baratrut who is against
 humility, the vice of aiding Baratrut in opposing honour
 and respectability, sinful courage for vice which opposes
 a virtuous nature, sinful miserliness in liberally providing
 food for the soul, marring the good intentions of God by
 speaking high things, speaking the truth with the sinful
 motive of benefiting by it, pride which opposes magnani-
 mity, avaricious endeavours that oppose contentment, the
 open gifts and deeds of the sinful for diminishing virtuous
 acts by great sins, and all other vices of the wicked people
 connected with the Baratrut who opposed the virtues of
 Jamshid who belonged to the original faith. Thus the
 two kinds of qualities mentioned above oppose each other.
 The bad qualities of the leaders of base aims are for 8
 injuring virtue, and these are as follows: cherishing 9
 sinful thieves who oppose religiousness, vindictive and sinful
 humility which is opposed to courage, the impudence of
 the sinner which is opposed to obedience to God, secret

vindictiveness of the sinner opposed to open valour, miserliness of the sinner about providing food for the soul which is opposed to liberality, base cringing obedience of the sinner opposed to high and noble ideas, ignoble and slothful contentment opposed to diligence and besides these all other bad qualities of the sinner of base aims are opposed to the good qualities above mentioned of the virtuous.

- 1 (۳۳۷) Exposition in the good religion about the nature of
the Mazdayasnian religion, its foresight, gifts,
wisdom, diligence, work, ideas power and advantages.
-

- 2 Be it known that the nature of the Mazdayasnian
3 religion is the foresight of God; and the gift of this fore-
4 sight are wise acts. Again this foresight is a mine of
superior wisdom for improving those who want it and is an
5 emanation of the entire nature of Auharmazd. Its dili-
6 gence is about the salvation of the sins of the world. Its
work is by its reason and wisdom to distinguish the innate
7 strength of every thing and to take it into proper use. Its
power of work is employed to save men from unhappiness
in this world and the next by keeping men away from the
sinful deeds of Ahriman in order to preserve intact and
8 pure the innate strength of things. Its benefit is derived
from its continuing within finite time to reform creation
by the aid of the knowledge of good works to be done
during that time. And this work of reformation and
renovation is accomplished by recognising the innate
strength of things. And by saving men from the wicked-

ness of Ahriman through this work, they are to be renovated for complete and unmixed eternal happiness.

(۳۳۸) Exposition in the good religion about the head of the 1
Mazdayasnian faith and the chief of the religion of
demon-worship.

Be it known that the heads of the Mazdayasnian faith 2
or its Dastooros are those who having received their education and obtained a knowledge of the saving faith as his disciples at the hands of that holy and true teacher of religious knowledge, the prophet Zarthusht, have the firmness to believe sincerely in him as the prince of their faith, through their faith in God. And the pious disciples who obtain this training are the persons who obtain renown as the holy. Heads of the Mazdayasnian faith by giving to the world the benefit of the true faith through making the good ruler and king of a religious desposition owing to their friendship and influence with him and inducing him to spread over the world the true faith, and by loving and ruling virtuously all living beings, and lastly, by preserving men's souls for the happiness of the final renovation.

The leaders of the demon-worshipping religion are the 3
leaders of the religion of Zohak. They obtain wicked power by not believing in God; and thus they believe in Zohak the leader of the false faith; and as his disciples give to people evil knowledge connected with Ahriman; and give to people the spuriously brilliant education in the School of the false religion to do wicked deeds. They injure men and spiritual religion by their obtaining the friendship and love of the ruler of the false faith for de-

ceiving people, and by their inducing him to behave wickedly. And finally they make the whole world wicked.

- 1 (139) Exposition in the good religion about the religious teacher who can save every man from sin and make him virtuous.
-

- 2 Be it known that to make a man free from sin and to make him virtuous are both done in the same way,¹ that is by making him live without sin and in virtue. The holy priest is the man to explain what is virtue; and by this explanation every soul has to lead a good life. Every man obtains from the Dastoor the knowledge of what to do and what not to do. A man lives in the world without sin by not injuring virtuous men, and then the man obtains the love of God. All men not having the benefit of the Dastoor's true knowledge about every thing, they do not possess the knowledge of God, religion and virtue. How can an ignorant man know of virtue without the aid of a religious teacher? Therefore every one amongst men has the need of a teacher of the salvation from sin and the acquisition of virtue.
-

- 1 (140) Exposition in the good religion and advice about keeping the body as much as possible well-clothed; and about not remaining without Sudreh and Kusti.
-

- 2 Be it known that the reformation of all through the good faith is by the wisdom of Auharmazd whose servants we all are. This faith gives us knowledge to know this

¹ i. e. Living without sin means obtaining salvation from hell, and obtaining salvation from hell is by becoming virtuous.

- 1 (𐬑𐬑𐬀) Exposition in the good religion about the usage of the good faith and the usage of the evil faith.
-

- 2 Be it known that the usage of the good faith is to do good and virtuous deeds about the next or spiritual world. The follower of that faith holds Auharmazd as the lord of his conscience and does good work pleasing to the Yazads.
- 3 He makes himself resplendent by the virtuous happiness of this world. He benefits the world and makes it prosperous by doing good public acts, by loving the innumerable peoples of the world and by being charitable to all alike.
- 4 The usage of the evil faith is to work for men's unhappiness and misery in the next world. And thus to tarnish the splendour of the spiritual world, to destroy wilfully the happiness of virtue in the world, and to seduce
- 5 people into liking falsehood. By his secretly injuring people and by robbing them of their happiness, the follower of the evil faith does not know happiness and pleasure and a pure conscience. And thus his nature appears unrighteous.
-

- 1 (𐬑𐬑𐬑) Exposition in the good religion about the things that are useful for spreading the faith in the world.
-

- 2 Be it known that there are these four things useful for spreading the faith in the world. A good understanding, knowledge of religion, the faculty of imparting that knowledge to people, and the ability of making people accept the faith. As the head of the community guides its members aright, and they listen to his advice; so the shepherd is the

head of the herd of guspands, and by taking them about skillfully for pasture he is like their leader. As the head of the faith must have knowledge of that faith for his flock of men, so the shepherd has knowledge of the faith for his flock. As the head of the community teaches his men the rules of right conduct in this world, so the shepherd trains his flock to move about properly and to seek pasture; and by his skill in this he deserves to be held as the leader of his herd of guspands. It is injurious to appoint him the shepherd of guspands who does not possess the proper religious knowledge of training the flock. If the religious head of a community of men is ignorant of the faith, the community cannot be held together and is ruined and dispersed; as he is not obeyed.

If the sheep have no shepherd they have no control, move listlessly about, and have no help for pasture.

If men have no Dastur learned in the faith they obtain no power of divine knowledge and become godless.

On the other hand if the Dastur learned in the faith have no community under him he remains isolated, and has no one to whom to impart religious knowledge; and there is no one to accept his religion.

If there be no flock of guspands, the shepherd becomes poor and loses his dignity of guide. And pasture become useless. If the guide of the faith does not possess divine knowledge, he is useless without the power of religious knowledge and without followers of the faith. For if the head of the faith himself is not fit to teach the faith, the people remain in an unprofitable state without getting any reward of virtue.

12 If the shepherd is not able to guide his flock of guspands, they live lawlessly without control like prisoners and have no aid for their pasture.

13 If there be no head of the faith to make people believe in it, divine wisdom becomes useless, there is a dire want of religious knowledge of which the people remain in ignorance. The venerable dignity of such a head and his advice become useless. And the community derive no benefit from them.

15 If cattle have no pasture they are annoyed without food, become unhappy and prisoners as it were; and their movements are to no purpose.

1 (۳۴۳) Exposition in the good religion about men of supreme dignity; and about very wicked men.

2 Be it known that according to the good religion the persons of supreme dignity are the illustrious rulers and monarchs of men and the Dasturs of the age possessing divine wisdom. Very wicked persons are the evil rulers and ancient priests of false religion.

4 Among great and good monarchs king Jamshid was the greatest and best. This king gave the people of this world knowledge about their bodies and soul (*i. e.* about this world as well as the next).

5 Among the great Dasturs the greatest Dastur was Spitaman Zarthusht, who gave men the best knowledge about the soul (or the spiritual world).

6 Among wicked monarchs the most wicked was Zohak who killed Jamshid.

Among wicked priests the most wicked was Tur-e- 7
Baratrut of evil nature and desirous of destroying Zar-
thusht's faith.

Among the great and good rulers and Dasturs to 8
come in future, doing good works for Frashokant (or final
renovation), the greatest will be Soshios. And among his
friendly colleagues in the work of final renovation will be
Kaikhoshro.

Among the most wicked men to come at the time of 9
the final renovation there will be Gadaros of the family of
the wicked Tur-e-Baratrut. And among the most wicked
priests will be Zohak. It is said in the good religion that
Soshios will be their vanquisher and destroyer.

(۳۴۴) Exposition in the good religion about those who accept 1
the faith and who dissuade men from sin.

Be it known that it is advised in the faith that men 2
should have zeal for good deeds. And those that are
advanced in virtue should dissuade men from loving sin
and wickedness.

(۳۴۵) Exposition in the good religion about the three cala- 1
mities that will befall the Mazdayasnian faith,
during the millennial period of Zarthusht, through
three rulers of the false faith and three priests of
the same.

Be it known that during the millennial period of 2
Zarthusht (*i. e.* in the interval between the time of Zarthusht

- and that of Hoshedar) the Mazdayasnian faith shall be
- 3 severely shaken by rulers of the false faith. The Turki prince Arjasp and his followers is to give the first blow.
 - 4 The second calamity will come from the ill-famed prince
 - 5 Alexander Rumi and his followers. And the third from the bare headed Sâad the Arab leader and his companions.
 - 6 Likewise shall the faith suffer during this period of Zarthusht from three priests of the false faith of whom the first is of the white race,¹ the second is Mazdak who aids evil in the world, and the third is Mahmutê.

- 1 (۳۴۹) (Exposition in the good religion) about the connection between it and divine wisdom.

- 2 Be it known that the words of the excellent wisdom of God were communicated to the good learned men of all countries before and after the preaching of the Mazdayasnian faith in this world. And these learned men of various continents were connected with the truth of this faith in this manner that they became acquainted with the precepts and writings of the good religion like the followers of the Mazdayasnian faith themselves.

- 1 (۳۴۷) Exposition in the good religion about very good times and about very evil times.

- 2 Be it known that when the peoples of all the kingdoms of the earth are reformed rightly by the true faith, and

¹ The priest of the white race is probably Mani.

when the good religion is powerful, by faith in it, owing to its connection with the state, then virtue prevails among men, the earth prospers, all living beings enjoy lasting happiness, lead fearless and healthy lives, become advanced in wisdom, and shine by good manners, then also the virtues of charity, veracity, fidelity as well as other excellent qualities are to be found in men.

When the peoples of evil kingdoms are *deformed* by the training in the false religion and guide themselves by the light of this false faith, then they spread immorality. And the earth becomes desolate, its inhabitants lead wicked lives, suffer pain, lose dignity through evil intentions, become destitute, and owing to wickedness appear of evil mien. And by the spread of sin, miserliness, ungratefulness and wicked intentions among men they become very defiled and vicious.

(२२४) Exposition in the good religion about the fear which the righteous have about sin; and the tendency of the evil to commit sin.

Be it known that a righteous man has to guard himself against (moral) sin. And the evil men are inclined to commit sin. Therefore the former should, bearing this in mind, think of the soul for the safety of the body, should obey God, and should utter mysterious thoughts about the most essential parts of the body. Those that are evil have no hope of saving their souls in the other world from God. Thus without any thought of spiritual faith they become strong for evil through the power of the latent animal

- 4 passions. Man obtains salvation (from sin) by the thought of spiritual virtue and control of the soul. Whilst by the wisdom of the demons man becomes endowed with the strength of all the wicked and sufficiently harmful through
- 5 this strength. Man recognises what is wise and obtains power through the aid of the Yazads. He is also emboldened to speak out unhesitatingly for the good of the people; and for this boldness the demons feel sorrow and evil men feel hurt. By the wisdom of the Yazads man becomes illustrious, honourable through virtue, and is blessed by the good wishes of God.
-

- 1 (۳۶۹) Exposition in the good religion about the man connected with the Mazdayasnian faith making the rule of virtue to prevail and the faith in the false religion to disappear.
-

- 2 Be it known that owing to this (*i. e.* by being connected with the Mazdayasnian faith and by keeping aloof from the false faith) man obtains courage, blessings and earthly happiness, intelligence and splendour. He, who is connected with the Mazdayasnian faith, obtains the good strength of that faith, viz. virtue, prosperity, improvement, reputation, intelligence and pomp, which all tend to happiness. The Dastur in this world like the ruler makes men religious, civilized, glorious, intelligent, blessed and, finally, happy; and encourages the rule of conscience in man. The Mazdayasnian faith is the strength of the kingdom of such subjects. The kingdom that has the strength of this faith enjoys a high rank among kingdoms, and improves by its permanent strength.

The followers of the false faith use their strength to 3
 deceive people and wreak their vengeance upon them.
 This being the case the state should reform its subjects and
 rule them liberally; it should reform its unworthy and
 contemptible subjects into civilized, clever, well-meaning,
 and praiseworthy and happy beings, and should keep
 thereby their miserable and nude body from harm.

If the world is to be saved from the injury of terrible 4
 wild beasts, the state should always be anxious to reform it
 on every occasion.

Man's happiness and well-being in this world depends 5
 on removing the difficulties which harass him. The
 subjects of the monarch of the evil faith labour under
 difficulties and are weakened through restraint; and thus
 this rule proves fatal in a certain way. It is improved
 by severing its connection with the evil faith and by avoid-
 ing conformity with it. For it is through religious im-
 postors and malefactors that the subjects prevail over the
 state and disobey authority, as well as the empire is shaken
 at times to its foundations. The evil faith must be
 abandoned by men as it leads to misery in the world, and
 misery kills even wild beasts. The evil faith exists owing
 to miserable men. Its rule is useless to men and its autho-
 rity is diminished.

(२९*) Exposition in the good religion about the abode of 1
 freedom for mortals.

Be it known that the abode of freedom for mortals is 2
 reached by the soul when it becoming pure through virtue
 and obtaining salvation from hell, goes to 'Hamestagan.'

3 A higher abode is attained when by the aid of the spiritual Yazads it goes from 'Hamestagan' to Heaven.

4 The third and highest abode is obtained by entering 'Garothman' through the aid of the Ameshaspands.¹

1 (r^o1) Exposition in the good religion about the connection between the rulers and the ruled being kept up by the virtuous power and favour of the Almighty.

2 Be it known that the good ruler remains in communion with God owing to his virtuous power and favour. And his subjects should be connected faithfully with him in order to be in communion with God. It is owing to his virtuous power that the subjects' bodies and property are looked after by the just rulers. Likewise the ruler is kind owing to his connection with God. The ruler who is just has the protection and favour of God; and he is the lord of his subjects' bodies and wealth. The people of the world derive great benefit by following his faith and obeying his rule.

1 (r^o2) Exposition in the good religion about the virtuous and wise among men obtaining through the Yazads spiritual wealth; and about the wicked not obtaining it.

2 Be it known that the wise among men sometimes get from the Yazads wealth which is useful to his existence. When they do not get it from the Yazads, high and virtuous thoughts, and the work done through this wealth are

1 From this text it is clear that the soul can be saved from hell by good deeds done for him here after death and can attain 'Hamestagan.' If more good deeds are done for him, the soul can go from Hamestagan to Heaven. And finally by still more good deeds done the soul reaches the highest Heaven or 'Garothman.'

prevented. Man does not get the idea of obtaining food for strengthening the soul, himself without the agency of the Yazads. The strength which comes of this spiritual wealth and the desire for it being wanting, he thinks of degrading thoughts. But spiritual strength and wealth which is from the Yazads, being not in his possession, he does not enjoy contentment and peace of mind. The wicked 3 among men sometimes get wealth through the wordly Yazads (or the heavenly spirits.) But thereby they do not get the good and timely thoughts of the spiritual Yazads. Therefore the obtaining of spiritual wealth from these Yazads is always attended with pain and misery; and their not obtaining it renders their souls discontented and displeased.

From these above mentioned causes then it is clear 4 that all wise men are zealous and worthy of obtaining good recompense from the Yazads. And the wicked have neither the zeal nor the merit of obtaining such good rewards.

(२०२) Exposition in the good religion about the wishes of a 1 dishonest and wicked man.

Be it known that a man's honest wish is about doing 2 worthy and solid dignified acts about his mind; and all these dignified acts are through virtue; and by these we should try to obtain spiritual satisfaction and salvation for the soul.

The chief wish of a dishonest man is to lead himself 3 blindly to vain things and to give vain and empty dignity to his kind. Everything sinful tends to spiritual dissatisfaction and perdition.

The chief wish of the wicked man is not to dignify his 4 mind in a solid way, but to undermine the desire for digni-

fied virtuous deeds. And this wish is of evil injurious origin and connected with the resources of vice.

1 (۳۰۴) Exposition in the good religion about the advice given by Jamshid to men.

2 Be it known that King Jamshid has thus advised men.
 3 First to repent of having showed contempt to the Creator.
 4 Secondly, that the deeds which can aid them in obtaining
 5 happiness in the next world are virtues. Thirdly, that if
 they set their heart in obtaining material wealth, they can-
 6 not obtain reverence and honour. Fourthly, that if they are
 wise and veracious, their glory will increase and be lasting.
 7 Fifthly, not to tell lies at all, lest their honour and glory be
 8 tarnished. Sixthly, that all men have to reach heaven by the
 aid of the Yazads,—if these do not aid men the latter cannot
 obtain heaven. Man sees the way to heaven by the virtuous
 aid of the Yazads, and he does not lose the path of righteous
 ness and become miserable. For Jamshid lost his virtuous
 and solid happiness when he was deceived by the Devs and
 preferred that happiness which ruined his rule. He used
 his truth-speaking tongue by which he had obtained glory
 for telling lies which injured his honour. When he be-
 haved presumptuously towards God, Who had created him,
 and given him splendour of protection, he was deprived of
 the intercourse with the good Yazads.

1 (۳۰۵) Exposition in the good religion about what preserves splendour and what destroys it.

2 Be it known that every servant of God preserves his
 soul (from harm) by thinking of Him, Who bestows

splendour. Thus it is meet that mortals should thank Him and remain zealous in their work.

Man is deprived of splendour (of faith) by contemning 3
the Creator, by being ungrateful to Him and by becoming
lazy in work.

(۳۵۹) Exposition in the good religion about the man's soul 1
being the master of his own person and its adviser.

Be it known that God has created the Creation for its 2
appointed work; and every part of creation is rendered visible
by its work. And this work is continued in the world by the
soul of each such part. The soul advises man about his
appointed work. A man guides and improves himself in this
world by one of the kinds of spiritual wisdom. This kind
pertains to the One (Auharmazd), and thereby many are
wise. Just as a man from owning one house comes to own 3
many houses, from owning one street has many, from one 4-6
village and city owns many villages and cities, from one 7
continent or region several regions. As this universe 8
and its land is moulded by the reformed and wise created
beings moving upon it, so the wise people of this whole
universe are created by God for reforming by the splendour
of virtue His creation. This good work is hindered by an evil
kind of chief of men (or the evil priest or king). As the
earth supports the whole system of buildings upon it, so by
a bad chief people are encouraged in false ideas.

(۳۶۷) Exposition in the good religion about the power of rule 1
benefitting as well as injuring men.

Be it known that Ahriman possesses the soul of wicked 2
men connected with him; and thus the man attracted to the

evil one for the perdition of his soul. The saviour of the soul
 3 from this desire is the divine instinct in man. The desire
 is strong enough to obtain as much of worldly goods as the
 sinner wants; and hence the sinner has wealth and power.
 When this desire is very strong in a man, he needs propor-
 tionately strong divine instinct for saving his soul from it.

4 When a man is devoid of the desire for power and wealth,
 he is conscientious. And thereby he always possesses the
 divine instinct for preserving his soul. And this desire being
 thus absent, that man obtains beneficial power and wealth.

5 The man who possesses proper virtuous courage, keeps
 the divine instinct till the end, and thereby is very strong and
 resplendent. As long as a man possesses requisite divine
 instinct, he can preserve the soul by the assistance of the
 Yazads. But when he becomes immoral through wicked
 power and wealth, his soul is injured and he becomes
 inglorious; and his power and wealth are destroyed.

- 1 (૨૦૪) Exposition in the good religion about one's doing works
 for the benefit of his soul himself; and about not do-
 ing anything which is injurious to the soul.

- 2 Be it known that a man must do himself personally
 good deeds for his soul's benefit. If a man does not do a deed
 required for his spiritual welfare, no other man can do that
 3 for him. The explicit explanation of it is that the chief of hell
 does not allow man's soul to keep away from sin and to throw
 off the noose from his neck for doing virtuous deeds (*i. e.*
 he does not allow the noose which is round man's neck
 for the above purpose, to fall away from the neck by doing
 virtuous deeds.) And the Demon of Death hurries him away
 from this world by killing him. That is the chief of hell carries

away his soul to hell by seizing hold of this noose.¹ And then he has to suffer punishment and misery till the day of judgment. And this sinful soul can relieve itself from hell and obtain higher bliss and pleasure through lasting faith like the holy men. He is kept apart from his relatives and kindred 4 in the lowest apartment. He keeps his soul there solitary and uncontrolled. Just as a man loses in this world power, wealth and happiness, and is alone and desolate. The men who are under the good Yazads, are so much aided by them owing to their faith in them, that they become virtuous and are highly benefitted.

(२९१) Exposition in the good religion about man's glory disappearing by tarnishing the glory of the resplendent God. 1

Be it known that God has created the world for work; 2 and thus by the aid of the Yazads the whole Creation does good works relating to God. Man continues to work owing to diligence of soul. Diligence consists in thinking the soul 3 subordinate to God. By diligence the work of the Creator is continued. And the Creator's work is to be done according to his wish. (That is, wish is to be done after knowing what would be pleasing to Him and give him a return from Him.) Those who are wrongly diligent and disobey 4 the Creator, lose their glory; and their desire of obtaining recompense from Him by doing His work, dwindles away.

(२९०) Exposition in the good religion about the protection and care of the world. 1

Be it known that towards God, the Creator of the soul 2 and its Protector, the soul shows its true love by praise and

1 In Vendidad (Farg. 19, para 29) it has been revealed that the sinner who dies without repentance and salvation, has a noose round his neck, holding which the Dev Vijareh carries him off to hell.

- 3 gratitude. But if men forget the praise and gratitude 'due to the Creator of their souls, these souls are given up by Him and no longer cared for. And when they are not cared for by God, the Druj injures them; and they are rendered miserable through this injury of the Druj.

1 (۳۹۱) Exposition in the good religion about the superior or inferior value of men.

- 2 Be it known that a man is valued according to his spiritual wisdom. And this spiritual wisdom is obtained through diligence. This wisdom which shows diligence is given him by his best superior Yazads. And by this he is himself valued; as a man is valued by his deeds above and below water, land, the animal and vegetable kingdoms.
- 3 His medium actions are on a par with land, water, the animal and vegetable kingdoms. And a deed greater by a third than these four, is to remove the injury done to the earth
- 4 by the opposite revolution of the sky and the earth. And a deed greater by two-thirds is to bring up animate beings
- 5 without disease. And the best and most valuable deed is the care taken of the people of the world by the holy man and righteous ruler as ordained in the good religion.
- 6 Man's low state is owing to the evil desires of his soul and its evil diligence. He who shows evil diligence to man and injures his spiritual happiness, is the evil leader Ahriman. As long as the wisdom about the eternal happiness and the soul is wanted by the soul of a man, he is held in low estimation.
- 7 The bodies of those men who injure the strength of the world by wicked deeds, are lifeless owing to their destructive deeds, and their dead bodies being rotten are infernal.
-

દીનકર્દ કેતાબનાં સાતમાં દફતરના અગતજોગ
લોગતોના શબ્દ કોષ.

GLOSSARY OF SELECT TERMS.

عزیز = عزیز نام. પેશદાદી ટા-
લાના પાદશાહ ફરિદુનનો નાધલો દીકરો,
મિનાયેહર પાદશાહનો મમાવો. (અવં
مادر, ۱۰۰ هجری). *n.* The young-
est son of king Feridun of the
Peshdadian line; father of
king Minocher's mother.

سخن = سخن نام. બાપાણ,
વાચન. (અવં = + سخن, ۱۰
سخن — ۱۰۰). *n.* Sermon, lecture.

ریشه = درخت نام. દારમનાં
જાડની જડ, મુલીકિં. *n.* Root of
the pomegranate tree.

پادشاه = پادشاه نام. નેક બદલો,
સારાં કામનો અવેન. *n.* Reward for
good deed.

ایمان = ایمان نام. એતેકાદ,
વીસવાસ, ભરોશો. (۱۰ ايمان). *n.*
Faith, Confidence.

کمر = کمر نام. ગરદનની નીચે-
નું હાડકું. (۱۰ آخر). *n.* Collar-
bone.

شاگرد = شاگرد نام. શાગરદ,
ચેલો, નીશાલીઓ. *n.* Dis-
ciple, pupil.

همان = همان કિ. વિ. ત્યાંસુધી,
ત્યાંસુધી, ત્યાંવેર. *adv.* As long as,
so long.

سلطان = سلطان نام. બહી
દીનવાલો હાકમ, પાદશાહ. ૨.
પેહલવાન. (અવં = سلطان, ۱۰
سلطان). *n.* The Ruler of the
good faith, hero.

بدون = بدون - વચ્ચે વિ. કુસ્તી
વગરનું, વગર કુસ્તીવાલું. *adj.* Not
having the *kusti* on.

مهربان = مهربان نام. વિ. દયાલુ,
માયાવંત, રેહમ નજરનું.
adj. Merciful, kind.

آب نارنگ = آب نارنگ نام. આરંજનું
શરબત. (۱۰ آب نارنگ). *n.* Orange
syrup.

غریب = غریب વિ. હીનાએલું,
બદનામ થાએલું. (અવં = + غریب).
adj. Despised, ill-known.

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥
 ના. મોતનો દેવ, અન્તલ, જમ. (અવન
 કેન્દ્રમ્+ફરેલ્, ૫૧૦ 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥, ૬૧૦
 استوان). *n.* The angel of death.

𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 ના. ઘોડા-
 સવાર, ઘોડા ઉપર સવારી કરનાર. (અવન
 𐭠𐭣𐭥𐭥+𐭠𐭣, ૬૧૦ 𐭠𐭣𐭥𐭥). *n.* Rider.

𐭠𐭣𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥𐭥 ના. પેશ-
 દાદીઆન પાદશાહ ફરેદુનના આપતું નામ.
 (અવન 𐭠𐭣𐭥𐭥, ૬૧૦ 𐭠𐭣𐭥). *n.*

The name of the father of
 Feridun of the Peshdadian line.

𐭠𐭣𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥 ના.
 ફરવાકના તરીજા ઊકરાતું નામ. *n.*
 The name of the third son of
 Fravak.

𐭠𐭣𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥 ના. દેવ-
 પ્રતી દીનના પેશવા, એહરેમનની દીનના
 ધરમયુર. (અવન 𐭠𐭣𐭥𐭥, ૬૧૦ 𐭠𐭣𐭥).
n. The chief of demonolatry;
 priest of Ahriman's religion.

૭—૭

𐭠𐭣𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥 ના.
 ના. કેકાઉસની ઓલાદનું, કેકાઉસની
 વંશનું. *n.* A scion of the family
 of Kai-Kaoos.

𐭠𐭣𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥 ના. પેહલા
 કેયાની વંશના પાદશાહ કેકાબાદનું નામ.
n. The name of king Kai-

Kobad the first ruler of the
 Kaianian line.

𐭠𐭣𐭥𐭥=𐭠𐭣𐭥 ના. કેયાની
 યાલાના તરીજા દીનદાર પાદશાહ કેખસર-
 નું નામ. (અવન 𐭠𐭣𐭥𐭥, ૬૧૦
 𐭠𐭣𐭥). *n.* The name of the
 saintly king Kai-Khosro the
 third ruler of the Kaianian line.

—૮

𐭠𐭣𐭥=𐭠𐭣 ના. પશ્ચિમ દશા, આડમણ. *n.* The west.

𐭠𐭣𐭥=𐭠𐭣 ના. વેરી વીચાર, વેરબરેલું મન. વિ. કપટી
 દીલનો, વેરબાવી. *n.* Revengeful thought. *adj.* Revengeful, vindictive.

—૯

𐭠𐭣𐭥=𐭠𐭣 વિ. કારતીવાન, ઇશ્વરદાર, માનવન્ત. *adj.* Glorious,
 honorable.

𐭠𐭣𐭥=𐭠𐭣 કિ. (સુતર) કાંતવું, યા (ઉન) કાંતવી. (૬૧૦ 𐭠𐭣𐭥).
v. To spin.

—

۱۳۰۹=۱۳۱۰ (vi. ઉલટ આપનાર, ઉત્તેજન આપનાર. (۱۳۰۹+۱۳۱۰ ઉપરથી.)
adj. Encouraging.

۱۳۱۰=۱۳۱۱ (n. હીમત, ઉલટ. vi. હીમતવાલુ, ઉલટબરેલું.
n. Courage, zeal. adj. Courageous, zealous.

—

۱۳۱۱=۱۳۱۲ (vi. શોક ઉત્પન્ન કર-
નાર, ઉલટ આપનાર. (ફો ۱۳۱۱). adj.
Encouraging.

۱۳۱۲=۱۳۱۳ (n. પેશ-
દાદીઆંત પાદશાહ હોશંગે તખ્તનશીન કરે-
લા આતશનું નામ. (અવં ۱۳۱۲).
પાદશાહ ફરિદુનના ભત્રીજા અને મીનો-
ચેહરના આપનું નામ. (શાહનામેહમાં એને

۱۳۱۱=۱۳۱۲ (n. The
name of the fire established by
the Peshdadian king Hushang;
also the name of king Feri-
dun's nephew & Minocher's
father. (In the Shah-Nameh
he is called ۱۳۱۱).

۱۳۱۳=۱۳۱۴ (n. ૫૬ કુર્ણ,
સરાપ. (ફો ۱۳۱۳). n. Curse.

—

۱۳۱۴=۱۳۱۵ (n. બરસમનો તાબે.
૨. લાકડાનો કટકો. ૩. માથાનો યા
દાહડીનો બાળ. (ફો ۱۳۱۴, ૫૧૦ ۱۳۱۴).
n. Barsom. 2. A piece of wood.
3. Hair of the head or of the
beard.

۱۳۱۵=۱۳۱۶ (n. ફરવા-
કના ચોથા દીકરાનું નામ. ફો ۱۳۱۵,
એની એલાદ અરબસ્તાનમાં વસી હતી
અને તે ત્યાંના હાકમ હતો. એનાં નામ
ઉપરથી અરબસ્તાનને તાજનો દેશ કરીને
કહેણે, અને આરબને તાજી ۱۳۱۶ ને નામે
બોલેણે. તાજનો દીકરો મરદાસ ۱۳۱۶

અને તેનો દીકરો જોહાક ۱۳۱۶ હતો.
n. The name of the fourth son
of Fravak. Pers. ۱۳۱۶ His fa-
mily having settled in Arabia
& he being the ruler of that
country, it is called the land
of Taj, & the people Tajis
after him. Taj had a son
called Murdas ۱۳۱۶ who had
for his son Zohak ۱۳۱۶.

۱۳۱۶=۱۳۱۷ (n. યલકાત,
રેશનિ, પ્રકાશ. ૨. ઇશ્વર,
આબર. n. Lustre, Reputation.

—

۱۷۰۹ = ۱۷۰۹ ن. ગણતરી. કિ. ગણવું. (અવં ۱۷۰۹). n. Enumeration. v. To recite.

—

۱۷۱۰ = ۱۷۱۰ ن. ધારતી, દેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۱ = ۱۷۱۱ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۲ = ۱۷۱۲ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۳ = ۱۷۱۳ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۴ = ۱۷۱۴ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۵ = ۱۷۱۵ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۶ = ۱۷۱۶ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۷ = ۱۷۱۷ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۸ = ۱۷۱۸ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

۱۷۱۹ = ۱۷۱۹ ن. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants. ડેહશત, રહેવાસી, રહસ. n. Subjects, inhabitants.

—

۱۷۲۰ = ۱۷۲۰ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۱ = ۱۷۲۱ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۲ = ۱۷۲۲ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۳ = ۱۷۲۳ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۴ = ۱۷۲۴ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۵ = ۱۷۲۵ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۶ = ۱۷۲۶ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۷ = ۱۷۲۷ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۸ = ۱۷۲۸ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

۱۷۲۹ = ۱۷۲۹ ن. ગુર, રાશની, અને થોથો તાજે ધતીયાદી નામના હતા. n. The name of the father of the first Peshdadian king Hoshang. Among his four sons Hoshang was the eldest; next was Vahudatê, then Ashodatê; & the youngest was Taj.

—

۱۷۳۰ = ۱۷۳۰ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۰). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۱ = ۱۷۳۱ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۱). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۲ = ۱۷۳۲ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۲). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۳ = ۱۷۳۳ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۳). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۴ = ۱۷۳۴ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۴). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۵ = ۱۷۳۵ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۵). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۶ = ۱۷۳۶ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۶). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۷ = ۱۷۳۷ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۷). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۸ = ۱۷۳۸ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۸). n. Foundation. 2. Building.

۱۷۳۹ = ۱۷۳۹ ن. પાથો. ૨. મકાન. (ફાં ۱۷۳۹). n. Foundation. 2. Building.

૬—૬

ગજસ્તે=ગજસ્તે વિ. આએ એમણે
૧૧૭ મી પાખલની અંદર આપણને મલેછે
અને તેનો ઉચ્ચાર એ રીતે હમાએ કરેલાછે,
પણ 'ગજસ્તે અબાલિશ' ના પેહલવી
રેસાલામાં એવાજ એમણે મામુન ખલી-
ફાના સેફતી નામ તરીકે વપરાયેલો આપ-
ણને મલેછે જેમકે:— ગજસ્તે ૧૧૭
તેનો અર્થ 'હમાનદારનો સરદાર મામુન'
કરીને થાયછે, માટે દીનકર્દના ૧૧૭ માં
પ્રકરણમાં વપરાયલા ગજસ્તે ને ગજસ્તે કરી
વાંચવો. *adj.* This word occurs
in ૧૧૭ chapter, where we have

spelt it thus. But we find that
in the Pahlavi essay 'Gajaste-
Abalish' the same word is
used as an epithet of the
Mamun Caliph in ગજસ્તે ૧૧૭
'Mamun the commander of
the Faithful.' Therefore in
૧૧૭ chapter of the Dinkard
instead of ગજસ્તે read ગજસ્તે.

મકાન=મકાન ના. મકાન, રહેઠાણ,
ઘર. (અવન મકાન, કાન મકાન).
n. House, residence.

૭—૭

હાંકનાર=હાંકનાર ના. હાંકનાર, ચલાવનાર. *n.* Director, leader.

સુલીક=સુલીક ના. સુલીક, જડ. *n.* Root.

હાએ=હાએ ના. હાએ, અફશોશ. *n.* Expression of sorrow
and pain.

૮—૮

લેણ=લેણ ના. (લેણ) રેણ, (અવન) અછોરા. (કાન લેણ). *n.*
Reins of the horse, leading strings.

૯—૯

સહમજદાર=સહમજદાર વિ. સહમજદાર, જાણ-
નાર. *adj.* Experienced, knowing.

હાન=હાન કિ. હાન
થવી, નોકસાન પામવું, હલાક થવું. (અવન
હાન). *v.* To be hurt, annoyed.

ફાન=ફાન વિ. ફાન
દેનાર, ફાન કરનાર. *adj.* Injuri-
ous, harmful.

વણ=વણ કિ. વણવું.
(કાન વણ). *v.* To weave.

નિશ્વસન=શ્વસન ના. આતશનો
ભણકો, બલતું. (ફાં ડરાં). *n.* Flame
of fire.

પાતર=પાત્ર ના. પાતર, પાણ, જાડતું
પાતર. (ફાં બર્ગ). *n.* Leaf of
a tree.

પાલન=પાલન ના. લોભની કેલ-
વણી. (ફાં ડરજ). *n.* Training
to ambition.

પાલન=પાલન ના. પાલન

કિ. કુટુંબ. (ફાં કસ્ટી). *v.* To
break.

પાલન=પાલન ના. સારી
તપાસ રાખનાર, સારી રીતે જોનાર. *adj.*
Vigilant.

પાલન=પાલન ના. દીવાનગી,
દીવાનાપણું. (ફાં મ્હા, અથવા
વાલ્કી). *n.* Madness, insanity.

પાલન=પાલન ના. થવું, હોવું,
અનવું. ૨. ફરવું, ઉત્પાદન થવું. (ફાં
કસ્ટી). *v.* To be. 2. To be
changed.

—૭—

પાલન=પાલન ના. ગોવાલીઓ, ઢાર
ચરાવનાર. (ફાં શબ્દ). *n.* One who herds
cattles.

પાલન=પાલન ના. મીઠાસ. વિ. મીઠું. (અવન
શબ્દ, ફાં શબ્દ). *n.*
Sweet Taste. *adj.* Sweet.

—૮—

પાલન=પાલન ના. ગુનદી. (ફાં
સ્ટ્રી). *n.* Insolence.

પાલન=પાલન ના. યાહુદી ધર-
મનું લખાણ. (Hib. શરિત, Ar. શરિત). *n.* The Jewish scrip-
tures.

પાલન=પાલન ના. અવસ્થાના
૨૧ ગુસ્કોમાનાં એક ગુસ્કું નામ. *n.*

The name of one of the
Avesta Nasks.

પાલન=પાલન ના. મીંગડું.
(અવન શબ્દ, ફાં શબ્દ). *n.* Horn.

પાલન=પાલન ના. પુરી
દીવાલો રાજા, પાલન પુર રાજા.
(અવન શબ્દ). *n.* Ruler of the
evil faith.

—૯—

પાલન=પાલન ના. વસીલા. ૨. તરીકો, કાએદો. *n.* Medium.
2. Rule, manner.

આએ પુસ્તક સાતમાને ધ્યાતાં થાએલી ભુલને લગલું
નંદ શુદ્ધી પત્રક.

મર્ક.	સંતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૪૦૬	૧૯
૪૦૭	૧૩
૪૦૭	૧૩
૪૧૬	૨૨
૪૨૦	૧૪
૪૨૦	૧૬
૪૨૨	૧૯
૪૨૩	૧૧
૪૨૩	૨૦
૪૨૫	૪
૪૨૫	૧૩
૪૨૬	૪
૪૨૭	૨
૪૨૭	૩
૪૩૦	૬
૪૩૦	૨૦
૪૩૨	૭
૪૩૪	૭
૪૩૭	૨
૪૪૨	૬
૪૬૦	૩
૪૬૫	૨૦
૪૬૭	૮

- [illegible]

۶ { ۶
 ۷ { ۷
 ۸ { ۸
 ۹ { ۹
 ۱۰ { ۱۰
 ۱۱ { ۱۱
 ۱۲ { ۱۲
 ۱۳ { ۱۳
 ۱۴ { ۱۴
 ۱۵ { ۱۵
 ۱۶ { ۱۶
 ۱۷ { ۱۷
 ۱۸ { ۱۸
 ۱۹ { ۱۹
 ۲۰ { ۲۰
 ۲۱ { ۲۱
 ۲۲ { ۲۲
 ۲۳ { ۲۳
 ۲۴ { ۲۴
 ۲۵ { ۲۵
 ۲۶ { ۲۶
 ۲۷ { ۲۷
 ۲۸ { ۲۸
 ۲۹ { ۲۹
 ۳۰ { ۳۰
 ۳۱ { ۳۱
 ۳۲ { ۳۲
 ۳۳ { ۳۳
 ۳۴ { ۳۴
 ۳۵ { ۳۵
 ۳۶ { ۳۶
 ۳۷ { ۳۷
 ۳۸ { ۳۸
 ۳۹ { ۳۹
 ۴۰ { ۴۰
 ۴۱ { ۴۱
 ۴۲ { ۴۲
 ۴۳ { ۴۳
 ۴۴ { ۴۴
 ۴۵ { ۴۵
 ۴۶ { ۴۶
 ۴۷ { ۴۷
 ۴۸ { ۴۸
 ۴۹ { ۴۹
 ۵۰ { ۵۰
 ۵۱ { ۵۱
 ۵۲ { ۵۲
 ۵۳ { ۵۳
 ۵۴ { ۵۴
 ۵۵ { ۵۵
 ۵۶ { ۵۶
 ۵۷ { ۵۷
 ۵۸ { ۵۸
 ۵۹ { ۵۹
 ۶۰ { ۶۰
 ۶۱ { ۶۱
 ۶۲ { ۶۲
 ۶۳ { ۶۳
 ۶۴ { ۶۴
 ۶۵ { ۶۵
 ۶۶ { ۶۶
 ۶۷ { ۶۷
 ۶۸ { ۶۸
 ۶۹ { ۶۹
 ۷۰ { ۷۰
 ۷۱ { ۷۱
 ۷۲ { ۷۲
 ۷۳ { ۷۳
 ۷۴ { ۷۴
 ۷۵ { ۷۵
 ۷۶ { ۷۶
 ۷۷ { ۷۷
 ۷۸ { ۷۸
 ۷۹ { ۷۹
 ۸۰ { ۸۰
 ۸۱ { ۸۱
 ۸۲ { ۸۲
 ۸۳ { ۸۳
 ۸۴ { ۸۴
 ۸۵ { ۸۵
 ۸۶ { ۸۶
 ۸۷ { ۸۷
 ۸۸ { ۸۸
 ۸۹ { ۸۹
 ۹۰ { ۹۰
 ۹۱ { ۹۱
 ۹۲ { ۹۲
 ۹۳ { ۹۳
 ۹۴ { ۹۴
 ۹۵ { ۹۵
 ۹۶ { ۹۶
 ۹۷ { ۹۷
 ۹۸ { ۹۸
 ۹۹ { ۹۹
 ۱۰۰ { ۱۰۰

(၃၂၄) မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၁
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .

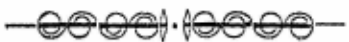
မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၂
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၃
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .

(၃၂၅) မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၁
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .

မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၂
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၃
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၄
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ . { ၅
 . မှေး . လ-သနာ . န . ဝ-သနာ .

၁-မာဏုဇာဓိပတိ . နေဇာဓိပတိ . ဗုဒ္ဓဇာဓိပတိ . ဂါယက . မေဓဓ (၂၁၇) { ၁
 . နေ . နေဇာဓိ . ဂါယက . မေဓဓ . နေဇာဓိ . ဂါယက
 ဓိ ဇာဓိ-ဗုဒ္ဓဇာဓိ

၁-မာဏုဇာဓိပတိ . နေဇာဓိပတိ . ဗုဒ္ဓဇာဓိပတိ-ဂါယက . နေဓဓဓ (၂၁၈) { ၂
 -ဗုဒ္ဓဇာဓိ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . မေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 ဓိ နေဓဓဓ . မေဓဓဓ

၁-မာဏုဇာဓိပတိ . နေဓဓဓ (၂၁၉) { ၁
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 ဓိ နေဓဓဓ . မေဓဓဓ

၁-မာဏုဇာဓိပတိ . နေဓဓဓ (၂၂၀) { ၂
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ . နေဓဓဓ
 ဓိ နေဓဓဓ . မေဓဓဓ

၁၃၆. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၀၄) { ၁

ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ.

၁၃၇. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၀၅) { ၂

၁၃၈. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၀၆) { ၃

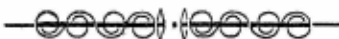
၁၃၉. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၀၇) { ၄

၁၄၀. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၀၈) { ၅

၁၄၁. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၀၉) { ၆

၁၄၂. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၁၀) { ၇

၁၄၃. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၁၁) { ၈

၁၄၄. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၁၂) { ၁

ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ.

၁၄၅. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၁၃) { ၂

၁၄၆. ချီလီယာ. ချီလီယာ. ချီလီယာ. (၃၁၄) { ၃

આએ પુસતક સાતમાને ઘપાતાં થાએલી ભુલને લગલું પેલલવી શુદ્ધી પત્રક.

મરે.	મતર.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૩૩૪	૧૩ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૦	૧૪ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૧	૧૪ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૧	૧૫ ૧૫ ૧૫
૩૪૨	૧ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૨	૭ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૨	૧૬ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૩	૧૧ ૬૬ ૬૬
૩૪૩	૧૪ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૪	૩ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૮	૧૨ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૯	૧ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૪૯	૧ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૦	૨ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૦	૧૬ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૨	૬ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૨	૧૨ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૨	૧૭ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૭	૧૫ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૫૭	૨૧ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૬૦	૧૪ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૬૧	૧૫ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૬૭	૧૯ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૬૮	૭ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૭૨	૩ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૭૨	૧૭ ૧૪૯ ૧૪૯
૩૭૨	૨૦ ૧૪૯ ૧૪૯

- ૫} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૫ ॥
 ૬} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૬ ॥
 ૭} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૭ ॥
 ૮} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૮ ॥
 ૯} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૯ ॥
 ૧૦} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧૦ ॥
 ૧૧} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧૧ ॥
 ૧૨} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧૨ ॥
 ૧૩} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧૩ ॥
 ૧૪} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧૪ ॥
 ૧૫} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧૫ ॥

- ૧} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૧ ॥

- ૨} યજ્ઞોત્તમસ્ય નિર્વાણમ્ભવતિ ॥ ૨ ॥

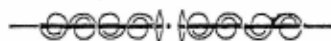
૧. ૧) મધ્યલી નકલમાં પ્રા. છે.

૧૧. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં મધ્ય મળેલ છે.

- ૧} (૩૩૪) ક્રમ તમારું અર્થજ્ઞાન મળેલું છે કે નહીં તે જાણવા માટે
 ૧} કેટલાંક, ૨) મર્યાદાઓ, ૩) મર્યાદાઓ અને
 ૪) તમારું જાણવા અને જાણવા

- ૨-૩} મર્યાદા તમારું અર્થજ્ઞાન મળેલું છે કે નહીં તે જાણવા માટે
 ૨-૩} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા
 ૪} તમારું જાણવા અને જાણવા અને જાણવા
 ૪-૬} મર્યાદા તમારું અર્થજ્ઞાન મળેલું છે કે નહીં તે જાણવા માટે
 ૪-૬} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા
 ૭} તમારું જાણવા અને જાણવા અને જાણવા
 ૭} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા
 ૮} તમારું જાણવા અને જાણવા અને જાણવા
 ૮} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા
 ૯} તમારું જાણવા અને જાણવા અને જાણવા
 ૯} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા
 ૧૦} તમારું જાણવા અને જાણવા અને જાણવા
 ૧૦} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા

- ૧} (૩૩૫) ક્રમ તમારું અર્થજ્ઞાન મળેલું છે કે નહીં તે જાણવા માટે
 ૧} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા

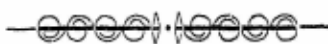
- ૨} મર્યાદા તમારું અર્થજ્ઞાન મળેલું છે કે નહીં તે જાણવા માટે
 ૨} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા
 ૩} તમારું જાણવા અને જાણવા અને જાણવા
 ૩} જાણવા માટે તમારું જાણવા અને જાણવા

૧. ૧) દ. તે. વાલી નકલમાં જાણવા માટેની જાણવા મળેલી છે.

૨. ૧) દ. તે. વાલી નકલમાં જાણવા મળેલી છે. ૨) દ. તે. વાલી નકલમાં જાણવા

મળેલી છે. ૩) દ. તે. વાલી નકલમાં જાણવા મળેલી છે.

લેવું હતું તો વાત મુજબનારો, મુજબનારો તો વાત લેવું
 થી કો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો તો વાત મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો

૧} (૩૩૩) મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો

૨} મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો
 મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો મુજબનારો

૨. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં ૧૦ નથી.

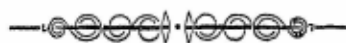
૨. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં ૩ મળે છે. ૨) સંઘલી નકલમાં ૩ મળે છે.

૩) દ. તે. વાલી નકલમાંથી ૧ મળે છે ૧૧ મુધીની એવારત નીકલી ગઈ છે.

{ ૧ } (૩૧૨) ક્રમ શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
કાવ્ય અને વાક્ય અને શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

{ ૨ } મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
{ ૩ } મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
{ ૪ } મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
{ ૫ } શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
કાવ્ય અને વાક્ય અને શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
કાવ્ય અને વાક્ય અને શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
કાવ્ય અને વાક્ય અને શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

{ ૧ } (૩૧૩) ક્રમ શ્રીમદ્ વલ્લભાચાર્યજીનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

{ ૨ } મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.
મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

૧. ૧) મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

૨. ૧) મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

૩. ૧) મહારાજનાં પદ્યોમાં સમાવેશ થાય છે.

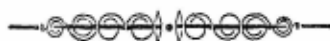
ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

૧} (૨૧૧) જે પ્રવચન આજ સુધી મહાસુદાસ, અને સુદાસ લખે
 સુદાસ આજે પ્રવચન આજે સુદાસ અને સુદાસ

૨} નમો આ પ્રવચન આજ સુધી મહાસુદાસ, અને સુદાસ લખે
 આજે પ્રવચન આજે સુદાસ અને સુદાસ પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ અને સુદાસ પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ અને સુદાસ પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ અને સુદાસ પ્રવચન આજે

૧} (૩૦૦) જે પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે

૨} પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 ૩} પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 ૪} પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે
 પ્રવચન આજે સુદાસ પ્રવચન આજે પ્રવચન આજે

૧. ૧) સુધી નકલમાં ૨૦ મળે છે.

૨. ૧) સુધી નકલમાં ૨૦ મળે છે. ૨) સુધી નકલમાં ૬ છે.

૧. ૧) સુધી નકલમાં ૨૦ મળે છે.

૩. ૧) સુધી નકલમાં ૨૦ મળે છે.

{₁² (۲۸۷) کتب و سردلاد سرفو و ط سرفسرفد و سرفسرفو

وہیں سے وہ سداۓ وں سے دواۓ نام ظورا کو سر دلایا دلید ویا

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

[illegible]

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

သုတေသနနှင့် အခြေခံသုတေသန

[illegible]

{ 6 } וְהָיָה כִּי יֵרָאֶה אֶת-בְּנֵי הַמִּצֵּד וְהָיוּ עֹשִׂים בְּעֵינָיו

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

{ 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

၁၆၁၁ ခု၊ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်၊ နံနက် ၈ နာရီ ၁၀ မိနစ်

{ ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱-۳۲-۳۳-۳۴-۳۵-۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴-۴۵-۴۶-۴۷-۴۸-۴۹-۵۰ }

1. 1941-1942

[illegible]

سید محمد علی وکیل و صاحب دارالافتاء و دارالحدیث کو دعوت

[illegible]

અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૩ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૪ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૫ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૬ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૭ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૮ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૯ }
 અને તેથી જો મનુષ્યોનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ તો તેમનાં ઉત્કૃષ્ટતાં જોઈએ { ૧૦ }

જે નિમિત્તે મરણ થયું હોય તેના પાપોને ક્ષમા કરવાનો પ્રયત્ન કરવો
જે અને સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરવો.

૧} (૨૪૩) જે કોઈ મનુષ્યને જાણ થાય કે તેણે કોઈ પાપ કર્યું છે.

તેણે તે પાપની યાદ અપાડવી.

૨} જો કોઈ મનુષ્યને જાણ થાય કે તેણે કોઈ પાપ કર્યું છે.

તેણે તે પાપની યાદ અપાડવી અને તે પાપને ક્ષમા કરવાનો પ્રયત્ન કરવો.

૩} જો કોઈ મનુષ્યને જાણ થાય કે તેણે કોઈ પાપ કર્યું છે.

તેણે તે પાપની યાદ અપાડવી અને તે પાપને ક્ષમા કરવાનો પ્રયત્ન કરવો.

૪} જો કોઈ મનુષ્યને જાણ થાય કે તેણે કોઈ પાપ કર્યું છે.

તેણે તે પાપની યાદ અપાડવી અને તે પાપને ક્ષમા કરવાનો પ્રયત્ન કરવો.

૫} જો કોઈ મનુષ્યને જાણ થાય કે તેણે કોઈ પાપ કર્યું છે.

તેણે તે પાપની યાદ અપાડવી અને તે પાપને ક્ષમા કરવાનો પ્રયત્ન કરવો.

૧. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે.

૨. ૧) સંઘલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે. ૨) સંઘલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે.

૪. ૧) સંઘલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે. ૨) સંઘલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે.

૫. ૧) સંઘલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે. ૨) દ. એ. વાલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે.

૩) સંઘલી નકલમાં પ્રમાણમાં છે.

સંપૂર્ણ અને સ્વચ્છ હોય તેને જીવંત અને જીવંત રાખવા
 { ૩ } જો તેને જીવંત રાખવા હોય તેને જીવંત રાખવા
 જો તેને જીવંત રાખવા હોય તેને જીવંત રાખવા
 સંપૂર્ણ અને સ્વચ્છ હોય તેને જીવંત રાખવા
 અને જીવંત રાખવા હોય તેને જીવંત રાખવા

{ ૧ } (૨૪૨) જે આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના

જે આજેના આજેના આજેના

{ ૨ } જો આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 { ૩ } (૨૪૩) જે આજેના આજેના આજેના
 { ૪ } જો આજેના આજેના આજેના આજેના
 { ૫ } જો આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના

૨. ૨) સ્વચ્છ નકલમાં આજેના આજેના

૩. ૧) આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના
 અને આજેના આજેના આજેના આજેના

{^૧_૧ (૨૭૭) હું કોડ લડુડ કોડ લેલું, કોડ લેલું સેડું હું

સેડેલું હું ઓડાડ ઓડાડ હું

{^૨_૨ મેલું કોડ લડુડ હું સેડેલું કોડ લેલું ઓડાડ સેડેલું

સેડેલું ઓડાડ ઓડાડ મેલું કોડ લેલું હું સેડેલું

સેડેલું ઓડાડ ઓડાડ હું

{^૧_૧ (૨૭૮) હું ઓડાડ હું કોડ લેલું (મેલું) ઓડાડ

હું કોડ લેલું મેલું હું ઓડાડ ઓડાડ હું

{^૨_૨ મેલું ઓડાડ હું કોડ લેલું મેલું ઓડાડ

કોડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

{^૩_૩ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

{^૧_૧ (૨૭૯) હું મેલું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું

{^૨_૨ મેલું ઓડાડ હું મેલું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ હું ઓડાડ

૧. ૧) સુધલી નકલમાં ઘડી મળે છે.

૧. ૧) સુધલી નકલમાં ઘડી મળે છે. ૨) નજર સુધલી સુધલી નકલમાંથી આખે બાલ નીકળી ગયેલા છે.

૩. ૧) ધરિંનવાલી નકલમાંથી નજર સુધલી લીધે છે નીકળી ગયેલા હોવાથી સુધલી નકલમાં મળે છે. ૨) સુધલી નકલમાં મળે છે.

૧} (૨૧૦) કૃષ્ણ મુસપ્પલ-દ નરુ કમ્મલ ના મુસપ્પલ રાલે ૧૧
કાલકાલે મુસપ્પલ ના ઓગા અગાગા રા

૨} મુસપ્પલ ના કુ-દ નરુ કમ્મલ ના ઓગા મુસપ્પલ રાલે ૧૧
મુસપ્પલ ના ઓગા મુસપ્પલ મુસપ્પલ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
રાલે ૧૧ કાલકાલે મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
૩} કમ્મલ મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
૪} મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ

૧} (૨૧૧) કૃષ્ણ મુસપ્પલ-દ નરુ કમ્મલ ના મુસપ્પલ રાલે ૧૧
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ

૨} મુસપ્પલ ના કુ-દ નરુ કમ્મલ ના ઓગા મુસપ્પલ રાલે ૧૧
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ
મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ મુસપ્પલ રાલે ૧૧ મુસપ્પલ ના મુસપ્પલ

૧. ૧) દ. તે. તથા દ. એ. ની નકલમાં કાલકાલે છે.
૨. ૧) દ. એ. ની નકલમાં મુસપ્પલ છે.
૩. ૧) દ. એ. વાલી નકલમાં મુસપ્પલ છે.
- ૪) સુધલી નકલમાં મુસપ્પલ મુસપ્પલ છે.
- ૫) દ. એ. વાલી નકલમાં મુસપ્પલ મુસપ્પલ છે. ૨) દ. એ. વાલી નકલમાં મુસપ્પલ છે.
- ૬) દ. એ. વાલી નકલમાં મુસપ્પલ મુસપ્પલ છે.

کود ۱۷۰ ۱۴۱۹ ۱۷۱۹

۴۱۰

၂၁။ အသံအသွယ် အသံအသွယ်

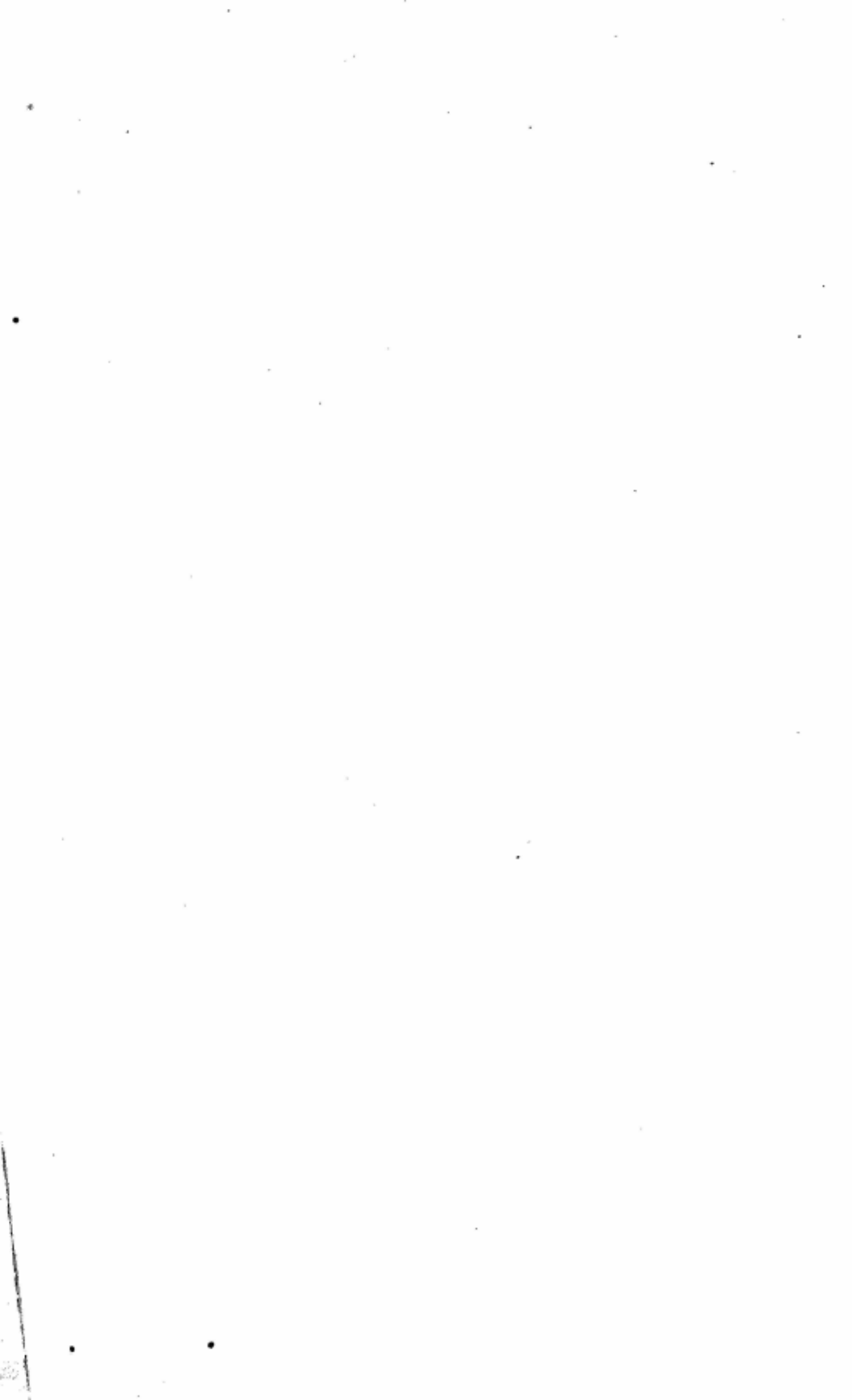
۱۳۰ و ۱۲۹ و ۱۲۸ و ۱۲۷ و ۱۲۶ و ۱۲۵ و ۱۲۴ و ۱۲۳ و ۱۲۲ و ۱۲۱ و ۱۲۰ و ۱۱۹ و ۱۱۸ و ۱۱۷ و ۱۱۶ و ۱۱۵ و ۱۱۴ و ۱۱۳ و ۱۱۲ و ۱۱۱ و ۱۱۰ و ۱۰۹ و ۱۰۸ و ۱۰۷ و ۱۰۶ و ۱۰۵ و ۱۰۴ و ۱۰۳ و ۱۰۲ و ۱۰۱ و ۱۰۰ و ۹۹ و ۹۸ و ۹۷ و ۹۶ و ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ و ۸۹ و ۸۸ و ۸۷ و ۸۶ و ۸۵ و ۸۴ و ۸۳ و ۸۲ و ۸۱ و ۸۰ و ۷۹ و ۷۸ و ۷۷ و ۷۶ و ۷۵ و ۷۴ و ۷۳ و ۷۲ و ۷۱ و ۷۰ و ۶۹ و ۶۸ و ۶۷ و ۶۶ و ۶۵ و ۶۴ و ۶۳ و ۶۲ و ۶۱ و ۶۰ و ۵۹ و ۵۸ و ۵۷ و ۵۶ و ۵۵ و ۵۴ و ۵۳ و ۵۲ و ۵۱ و ۵۰ و ۴۹ و ۴۸ و ۴۷ و ۴۶ و ۴۵ و ۴۴ و ۴۳ و ۴۲ و ۴۱ و ۴۰ و ۳۹ و ۳۸ و ۳۷ و ۳۶ و ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ و ۲۹ و ۲۸ و ۲۷ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۴ و ۲۳ و ۲۲ و ۲۱ و ۲۰ و ۱۹ و ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ و ۱۳ و ۱۲ و ۱۱ و ۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱

95476

سید دلچہ، سیدی، وادی، سندھ، پاکستان

١٠-٢٠ و ٣٠ و ٤٠ و ٥٠ و ٦٠ و ٧٠ و ٨٠ و ٩٠ و ١٠٠

[illegible]

E21

1/1

11.14
91.1

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY,
NEW DELHI

Catalogue No. 881.52/Sun - 24172.

Author— Gujara, P.D.P.

Title— Dinkari. Vol. 7.

Borrower No.

Date of Issue

Date of Return

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.